

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BATI DİLLERİ VE EDEBİYATLARI ANABİLİM DALI
İNGİLİZ DİLİ VE EDEBİYATI BİLİM DALI

İKİNCİ DİL ÖĞRENİMİNDE ANA DİL
SÖZDİZİMİNDEN KAYNAKLANAN SÖZDİZİMSEL
HATALARIN ANALİZİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

HAZIRLAYAN

Doç. Dr. Mehmet AYGÜN

Tuba ÖZGEN

2010

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BATI DİLLERİ VE EDEBİYATLARI ANABİLİM DALI
İNGİLİZ DİLİ VE EDEBİYATI BİLİM DALI

**İKİNCİ DİL ÖĞRENİMİNDE ANA DİL SÖZDİZİMİNDEN
KAYNAKLANAN SÖZDİZİMSEL HATALARIN ANALİZİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

Doç. Dr. Mehmet AYGÜN

HAZIRLAYAN

Tuba ÖZGEN

Jürimiz, tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonunda bu yüksek lisans tezini oy birliği / oy çokluğu ile başarılı saymıştır.

Jüri Üyeleri:

1. **Doç. Dr. Mehmet AYGÜN**
2. **Doç. Dr. Mustafa YAĞBASAN**
3. **Yrd. Doç. Dr. F. Gül KOÇSOY**
- 4.
- 5.

F. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun tarih ve sayılı kararıyla bu tezin kabulü onaylanmıştır.

Prof. Dr. Erdal AÇIKSES

Sosyal Bilimler Enstitü Müdürü

ÖZET**Yüksek Lisans Tezi****İkinci Dil Öğreniminde Ana Dil Sözdiziminden Kaynaklanan Sözdizimsel Hataların****Analizi****Tuba ÖZGEN****Fırat Üniversitesi****Sosyal Bilimler Enstitüsü****Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı****İngiliz Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı****ELAZIĞ - 2010, Sayfa: X + 121**

Bu çalışmada, Türk öğrencilerin yabancı dil olarak İngilizceyi öğrenirken yaptıkları sözdizimsel hatalar incelenerek, bu hataları en aza indirmek için çözüm önerileri sunmak amaçlanmaktadır. Yabancı dil öğrenimi, şüphesiz üzerinde en çok araştırma yapılan konulardan biri olmuştur. Geçmişten günümüze kadar, ana dil edinimi ve yabancı dil öğrenimi süreçleri incelenmiş ve bu süreçte en verimli sonuca ulaşmak için öğrencilere yardımcı olmak istenmiştir. Soyut bir süreç olan dil öğreniminin, somut belirtileri olan hatalar araştırmacılara önemli ipuçları sunmuştur.

Tezde, IMKB Anadolu Lisesi öğrencilerine görmüş oldukları yapılardan oluşan üç metin verilmiş olup, bu metinleri Türkçeden İngilizceye çevirmeleri istenmiştir. Çeviri esnasında, sözlük kullanımına izin verilmiş ve not kaygısı taşımadan çeviriyi yapmaları istenmiştir. Öğrencilerin çevirileri, karşılaştırmalı analiz ve hata analizi yöntemlerinin bulguları eşliğinde incelenerek, sözdizimsel hatalar saptanmıştır. Bu tezde, sözdizimsel hatalar dışındaki hatalar dikkate alınmamıştır. Bu hataların hangi sebeplerden dolayı yapıldığı saptanmış ve buna uygun olarak çözüm önerileri sunulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sözdizimi, dilbilim, hata analizi, karşılaştırmalı analiz, ara dil, dil edinimi, dil öğrenimi, ana dil, ikinci dil

Summary
Master Thesis
Analysis of Syntactic Errors Based on Mother Tongue Syntax In Second Language
Learning
Tuba ÖZGEN
Firat University
The Institute of Social Sciences
Western Languages and Literature
ELAZIĞ - 2010, Page: X + 121

In this study, it is intended to analyse syntactic errors made by Turkish students while learning English as a foreign language and to suggest solutions to minimize these errors. Foreign language learning is certainly among the most frequently investigated research topics. The process of mother tongue acquisition and foreign language learning has been analysed and it has been intended to help students to get the most efficient results in this process from past to present. Errors that are the concrete signs of abstract process of foreign language learning have been important clues for the researchers.

In this thesis, the students of IMKB Anatolian High School have been given three texts that consist of linguistic patterns they learned before and have been wanted to translate these texts from Turkish to English. During the translation process, they have been let use dictionary and required not to be anxious about grades. The translations of the students have been analysed and detected in terms of syntactic errors based on the findings of Error Analysis and Contrastive Analysis. Errors except for the syntactic errors have not been considered in the thesis. The reasons of the errors have been determined and solutions for these errors have been suggested.

Key words: Syntax, Linguistics, Error Analysis, Contrastive Analysis, Interlanguage, Language Acquisition, Language Learning, Mother Tongue and Second Language.

İÇİNDEKİLER

İKİNCİ DİL ÖĞRENİMİNDE ANA DİL SÖZDİZİMİNDEN KAYNAKLANAN SÖZDİZİMSEL HATALARIN ANALİZİ

ÖZET.....	II
ABSTRACT.....	IV
İÇİNDEKİLER.....	VI
ÖNSÖZ.....	X
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

DİL VE DİLBİLİM

1.1. DİLİN TANIMI.....	4
1.2. DİLBİLİM'İN TANIMI	6

İKİNCİ BÖLÜM

DİL EDİNİMİ VE DİL ÖĞRENİMİ

2.1. DİL EDİNİMİ.....	8
2.2. ANA DİL EDİNİMİ.....	8
2.3. ANA DİL EDİNİMİNİN AŞAMALARI.....	10

2.4. İKİNCİ DİL ÖĞRENİMİ.....	13
2.5. İKİNCİ DİL ÖĞRENİMİNİN AŞAMALARI.....	15
2.6. ANA DİLİN İKİNCİ DİL ÖĞRENİMİNDEKİ ETKİSİ.....	19

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HATA KAVRAMI VE KAPSAMI

3.1. HATA KAVRAMI.....	20
3.1.1. TANIMI.....	20
3.1.2. HATALARIN ÖNEMİ.....	21
3.2. HATALARA DAİR YAKLAŞIMLAR.....	22
3.2.1.KARŞILAŞTIRMALI ANALİZ YÖNTEMİ.....	22
3.2.1.1. Karşılaştırmalı Analizin Psikolojik Temelleri.....	23
3.2.1.2. Karşılaştırmalı Analizin Pedagojik Temelleri.....	24
3.2.2. HATA ANALİZİ YÖNTEMİ.....	26
3.2.2.1. TARİHÇESİ.....	26
3.2.2.2. HATA ANALİZİNİN TANIMI.....	27
3.3. HATALARIN NEDENLERİ.....	28
3.3.1. DİL AKTARIM HATALARI.....	28
3.3.2. DİL İÇİ HATALAR.....	29
3.4. ARA DİL KAVRAMI.....	30
3.5. HATA ANALİZİNİN AŞAMALARI.....	34

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
SÖZDİZİMİ

4.1. SÖZDİZİMİ.....	40
4.1.1. TÜMCENİN ÖĞELERİ.....	43
4.2. İNGİLİZCE VE TÜRKÇENİN SÖZDİZİMSEL ÖZELLİKLERİ.....	44

BEŞİNCİ BÖLÜM
ARAŞTIRMA YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

5.1. ARAŞTIRMA YÖNTEM VE TEKNİKLERİ.....	48
5.1.1. Niceliksel Yaklaşım.....	48
5.1.2. Niteliksel Yaklaşım.....	48
5.2. ARAŞTIRMA MODELLERİ.....	49
5.2.1. Tarihsel Model.....	49
5.2.2. Betimsel Model.....	49
5.2.3. Bağıtısal Model.....	49
5.2.4. Deneysel Model.....	49

ALTINCI BÖLÜM
UYGULAMA VE YORUMLAMA

6.1. UYGULAMA.....	51
6.2. TÜMCELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	76

SONUÇ VE ÖNERİLER.....	79
KAYNAKÇA.....	81
EKLER.....	87
ÖZGEÇMİŞ.....	121

ÖNSÖZ

Bu çalışmayla, çağımızın en önemli gereksinimlerinden biri olan yabancı dil öğrenme ihtiyacının giderilmesini üstlenen, yoğun emek ve çaba gerektiren bu işi, büyük bir sabır ve özveriyle yapan değerli meslektaşlarıma, yâni dil öğretmenlerine yardımcı olmak amaçlanmaktadır. Tezimizin asıl amacı, dil öğrenme sürecine ışık tutularak, bu sürecin daha iyi anlaşılmasını ve tanınmasını; bunun sonucunda da öğretim sürecinin daha verimli geçmesini sağlamaya çalışmaktır.

Bu çalışmanın gerçekleşmesinde büyük rolü olan tez danışmanım Doç. Dr. Mehmet Aygün'e ve söz dizimi alanına yönelmemi sağlayan, e-postalarımı büyük bir sabırla yanıtlayan ve çalışmam boyunca beni cesaretlendiren saygıdeğer hocam Doç. Dr. Mehmet Ali Yavuz'a teşekkürü borç bilirim. Ayrıca değerli hocalarım Yrd. Doç. Dr. F. Gül Koçsoy, Doç. Dr. Abdulhâlim Aydın ve Doç. Dr. Mustafa Yağbasan'a teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmamın her aşamasında, benden desteğini ve yardımlarını esirgemeyen, değerli meslektaşım ve nişanlım Bahri Baykara'ya teşekkür ederim.

Çalışmamın tamamlanmasında, sürekli fikir alışverişinde bulunduğum, çalışmama farklı açılardan bakma fırsatı sunan sevgili ev arkadaşım ve meslektaşım Bahar Yıldırım'a şükranlarımı sunarım.

Bu çalışmayı, tüm öğrenim hayatım boyunca, benden maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen, beni her zaman cesaretlendiren ve teşvik eden anne ve babama adıyorum.

Tuba ÖZGEN

Elazığ - 2010

GİRİŞ

Dil çok karmaşık olgular bütünüdür. Bu bütünde; biçem ve anlam, akıl ve tutku, toplum ve birey, dış etki ve iç oluşum her zaman birlikte ve el ele denilebilir. Dil hem bir kurumdur, hem de düşünsel bir kalıp ve ruhsal bir örgüdür. Hem öznel ve nesnel, hem de içimizde ve dışımızdadır. Yani öznel ve nesnel dünyamızın her alanını kapsadığı için günlük yaşamda düşüncenin vazgeçilmez bir parçasıdır. Yüzyılların ürünü olan bir birikimdir. Aynı zamanda durmaksızın değişmeye açık olan oynak bir düzendir. Gelenek dilde saklıdır, gelecek ise dilde filizlenir. Bu filizlerin yetişmesini, gelişmesini dil sağlar. Seslerin çıkarılması, duyulması bireylerde zihinsel kavramlar uyandırması, etkileşimi sağlaması ile ilgili tüm olaylar insan dilinin ne denli karmaşık bir bütün olduğunu göstermeye yeterlidir.

Hayatımızın vazgeçilmezi olan dil üzerine yıllardan beri çalışmalar yapılmaktadır. Üzerine bu kadar çok çalışma yapılmasının nedeni, dilin nefes almak kadar önemli ve hayati bir ihtiyaç olmasından kaynaklanmaktadır. İnsanların ihtiyaçları arttıkça, yeni insanlar, farklı kültürler, farklı yerler tanımak istedikçe, kişinin ana dili yetersiz kalmıştır. Bu nedenle ana dilinden başka diller öğrenme isteği ve ihtiyacı doğmuştur. Bu ihtiyaç da yabancı dil öğrenimi ve öğretimi kavramının ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Teknolojik gelişmelerin hızına yetişmeye zorlandığımız 21. yüzyılda yabancı dil öğrenimi ve öğretiminin önemini yadsımak imkânsızdır. İletişim ve teknoloji çağına ayak uydurabilmenin yolu bir veya birden fazla yabancı dil bilmekten geçmektedir. Bu nedenle yabancı dil öğretimi üzerine yapılan çalışmalar devam etmekte ve uygun yöntem arayışı sürmektedir.

Yabancı dil öğretimi amacı düşünüldüğünde öğretimin en güç dallarından birisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Yabancı dil öğretimini güçleştiren pek çok sebep vardır. Bu sebeplerin içinde en büyük yeri uygun yöntem teknik ve metotlar almıştır ve geçmişten günümüze kadar yabancı dil öğretim sürecini verimli hâle getirebilmek için yöntem arayışına gidilmiştir. Ancak dil öğretiminde ideal bir yöntem üzerine uzlaşılammıştır, uzlaşılması da mümkün görünmemektedir. Çünkü dil eğitiminin kapsamına uygulanan yöntem dışında başka öğeler de girmektedir. Bu öğeler genel olarak;

- 1) yönetici, 2) öğretmen, 3) öğrenci ve 4) öğretim ortamı olarak sınıflandırılabilir.

Öğretim sürecinin ayrılmaz iki ögesi öğrenci ve öğretmen olduğu için, çalışma bu iki öge üzerinde olacaktır. Hangi öğrenme konusu olursa olsun hatalardan bahsetmemek mümkün değildir. Hatalar öğrenme sürecinin doğal bir sonucudur ve öğretmene öğrencinin öğrenme düzeyi ile ilgili önemli ipuçları verir. Öğretmenler bu hatalardan yola çıkarak kullandığı yöntemi gözden geçirebilir, geliştirebilir veya değiştirebilir. Yapılan hatalar öğrenme sürecine ışık tutulmasını sağlar.

Öğrencilerin hata yapmasının çeşitli nedenleri olabilir. Hataların sebebini tek bir ögeye indirmek doğru olmaz. Hata durumu ile ilgili olarak öğrencinin;

- anlama yeteneği,
- dil öğrenme yeteneği,
- öğrenme yöntemi,
- öğretmene karşı tutumu,
- öğrendiği dile ve bu dili konuşan toplumsal gruba ve kültürüne karşı tutumu
- yaşı,
- kişiliği,
- kullandığı ana dil ve
- edindiği eğitim ve kültür düzeyi gibi değişik etmenlerden bahsetmek mümkündür (Ekmekçi, 1983:109).

Bu öğelerin bir kısmının bütün öğrenme alanları için geçerli olduğu söylenebilirken; öğrendiği dil, ana dil gibi bazı öğelerin sadece yabancı dil öğretimine özgü olduğu söylenebilir. Pek çok açıdan aktif bir süreç olan dil öğrenimini, bu öğeler dolaylı veya dolaysız yoldan etkileyebilir. Ancak öğrencinin ana dilinin bu süreçte çok büyük bir rolü vardır. Anadilde bulunup da alışkanlık sonucu benimsenmiş olan kullanımlar, yabancı dilin öğrenilmesinde doğal olarak çeşitli zorluklar yaratmaktadır. Öğrenci ana dili ile öğrendiği yabancı dil arasında gidip gelmekte ve bunun sonucunda da hatalar yapmaktadır. Tezin hata kavramı ve kapsamı bölümünde açıklayacağımız gibi, pek çok hata türünden bahsetmek mümkündür.

Hatalar, dil öğretimine farklı açılardan rehberlik eder. Öncelikle öğretmene öğrencinin ikinci dildeki ilerleme düzeyi hakkında bilgi vererek, analiz yapma olanağı tanır. Dil araştırmacılarına dilin nasıl öğrenildiği konusunda ışık tutar. Son olarak, öğrenciye öğrendiği dilin doğasıyla ilgili rehberlik eder (Khodabandeh, 2007:6).

Öğretim sürecinin verimli olup olmadığı ancak öğrencilerin üretimi olan hatalar aracılığı ile anlaşılabilir. Öğrencilerin zihninde olup bitenleri gözlemlemek mümkün değildir. Aslında soyut bir süreç olan dil öğreniminin somutlaştırılması ancak öğrenci hataları sayesinde mümkündür. Bu nedenle tezde öğrencilerin yaptıkları çeşitli hataların başında gelen sözdizimsel hataların, hata analizi ve karşılaştırmalı analiz bulgularından yararlanılarak saptanması, bu hataların nedenlerinin belirlenmesi ve buna uygun olarak, yabancı dil öğretmenlerine dil öğretim sürecini daha verimli hâle getirebilecek çözüm önerileri sunmak amaçlanmaktadır.

Bu çalışmanın hem öğrencilere hem de öğretmenlere rehberlik edeceği umulmaktadır. Öğretmenlere, öğretimi daha verimli hâle getirmesi açısından, öğrencilere de kendi hatalarından öğrenme fırsatı vermesi bakımından tezin yararlı olması beklenmektedir.

Bu çalışma, Elazığ ilinde bulunan IMKB Kız Teknik ve Anadolu Meslek Lisesinin Anadolu Meslek bölümünde okuyan 9, 10 ve 11. sınıf öğrencileriyle sınırlı tutulmuştur. Öğrencilerin yaptıkları hatalar içerisinden sadece sözdizimsel sınıfa ait olan hatalar kullanılmış olup, diğer hatalardan ayrıntılı olarak bahsedilmemiştir. Öğrencilerin yapmış olduğu hatalar, görmüş oldukları yapılardan oluşan üç tane Türkçe metnin İngilizce'ye çevrilmesi istenerek saptanmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

DİL VE DİLBİLİM

1.1. DİLİN TANIMI

İnsanlık tarihinin başlangıcından beri, insanlar ihtiyaçları doğrultusunda bir arada yaşamaktadırlar. İnsanların bir arada bulunmaları toplumları meydana getirmiştir. Toplumun birer üyesi olan her bir bireyin o toplumda yaşayabilmesini mümkün kılan birtakım unsurlar söz konusudur. Bunların başında da “dil” gelir. İnsanların birbirlerini anlayabilmesini sağlayan araç, dildir. Bir topluluğun toplum olarak varlığını sürdürebilmesinin ön koşulu, topluluğu oluşturan bireyler arasında sağlıklı bir iletişim ortamının oluşturulabilmesidir. İşte bu nedenle, dile ilişkin çalışmaları insanlık tarihi ile eş tutabiliriz. Bir başka deyişle, insanların bir arada yaşamaya başlamasından bu yana dil, insanoğlunun en önemli ilgi alanlarından biri olmuştur. Dil ile ilgili araştırmalar ve çalışmalar M.Ö 1600'lere kadar uzanmaktadır.

Dil, insanoğlunun toplumda yaşayabilmesinin ön koşuludur. İnsanın eli, ayağı veya gözü kadar vazgeçilmezdir. Dil, insanı insan yapan, onu diğer varlıklardan ayıran özelliklerden biridir. İnsanın uğraştığı sanat, bilim gibi konuların hammaddesini oluşturmaktadır. Dil, mimikler, jestler, hayvanların anlaşma biçimleri gibi iletişim araçları içerisinde en gelişmiş olanıdır. Bu nedenle geçmişten günümüze kadar üzerinde en çok çalışılan konulardan biri olmuştur.

Dilin geçmişten günümüze kadar pek çok tanımı yapılmıştır. Tezin başlangıcını, bu çalışmanın sürdürülebilmesinin ve başka insanlar tarafından anlaşılabilmesinin temel koşulu olan dilin tanımı oluşturmaktadır. Bu tanımlardan bazıları aşağıdaki gibidir:

“ 1. İnsanların düşündüklerini ve duyduklarını bildirmek için kelimelerle veya işaretlerle yaptıkları anlaşma, lisan, zeban. 2. Bir çağa, bir gruba, bir yazara özgü söz dağarcığı ve söz dizimi. 3. Belli mesleklere özgü dil. 4. Düşünce ve duyguları bildirmeye yarayan herhangi bir anlatım aracı.” (Türk Dil Kurumu Sözlüğü)

“ Dil, bir anda düşünemeyeceğimiz kadar çok yönlü, değişik açılardan bakınca başka başka nitelikleri beliren, kimi sırlarını bugün de çözemediğimiz büyümlü bir varlıktır. O gerek insan, gerek toplum, gerekse insan ve toplumdan ayrı düşünölemeyecek olan bilim, sanat,

teknik gibi bütün alanlarla ilgili bulunan, aynı zamanda onları oluşturan bir kurumdur. ” (Aksan, 2000:85)

“ Dil insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta; kendi kanunları içinde yaşayan ve gelişen canlı bir varlık; milleti birleştiren, koruyan ve onun ortak malı olan bir müessese; seslerden örülmüş muazzam bir yapı; temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli antlaşmalar ve sözleşmeler sistemidir. ” (İşeri, 1996:22)

Aksan ve Ergin’nin de belirttiği gibi, dilin toplumdan ve toplumu oluşturan diğer öğelerden bağımsız düşünülmesi mümkün değildir. Dil toplumun aynası konumundadır. O toplumun kültürüne, yaşam biçimine, edebiyatına kısacası toplumun her alanına ışık tutar.

Dil üzerine yapılan tanımlamalar çeşitliliğini sürdürse de, temel olarak birleşilen nokta, dilin en temel işlevinin insanlar arasında iletişimi sağlamak olduğudur.

Fromkin ve Rodman dilin genel olarak özelliklerini şöyle sıralamaktadırlar (1993:25);

- İnsanlar var oldukça, dil de var olacaktır.
- İlkel dil diye bir kavramdan bahsedilemez. Tüm diller eşit ölçüde karmaşık ve eşit ölçüde düşünceleri ifade edebilme özelliğine sahiptir. Dillerin sözcük dağarcığı, yeni kavramları açıklamak için, yeni sözcükler eklenmesi aracılığıyla genişletilebilir.
- Bütün diller zamanla değişir. Yâni, dil dinamik bir yapıya sahiptir.
- Dildeki seslerle anlamları arasında veya mimiklerle bu mimiklerin taşıdığı anlamlar arasındaki ilişki nedensizdir.
- Tüm dillerde, sözcükler ve tümceler oluşturmak için benzer biçimde belli dilbilgisi kuralları vardır.
- Her dilde sesli ve sessiz harfler mevcuttur.
- Tüm dillerde isim, fiil gibi dilbilgisel kategoriler vardır.
- Tüm dillerde dişi-erkek, canlı-cansız gibi anlambilimsel kategoriler vardır.
- Her dilin kendine özgü zamanları ifade etme, olumsuz tümce kurma, emir verme gibi yapıları vardır.
- Tüm dillerde konuşucular sınırsız sayıda tümce kurabilme ve anlayabilme yetisine sahiptir. Her dilin tümce kurmaya yarayan sözdizimsel kuralları vardır.

- Normal bir çocuk, hangi ırktan, sınıftan, cinsiyetten, sosyal veya ekonomik sınıftan olursa olsun, maruz bırakıldığı dili öğrenme yetisiyle doğar. Diller arasındaki farklılıklar biyolojik sebeplere dayandırılmaz.

1.2. DİLBİLİM'İN TANIMI

Üzerinde bu kadar çalışılan, tanımı yapılan, toplumdaki rolüne ışık tutulan dili inceleyen bilim dalı dilbilimdir. Dilbilimin en kısa tanımı, “*dili inceleyen bilim, dilin bilimi*” biçiminde yapılabilir (Aksan, 2000:14). Türk Dil Kurumu'nun İnternet'te yayınlanan sözlüğünde ise biraz daha geniş anlamıyla;

“ Dillerin yapısını, gelişmesini, dünyada yayılmasını ve aralarındaki ilişkileri ses, biçim, anlam ve cümle bilgisi bakımından genel veya karşılaştırmalı olarak inceleyen bilim, lisaniyat, linguistik ” olarak tanımlanmaktadır.

Dil insanlarda her zaman merak uyandırmıştır. Bu nedenle de dilin yapısı, özellikleri, işlevleri araştırılmıştır. İşte dillerin genel ve özel özelliklerini, benzerliklerini ve farklılıklarını, dil olaylarını inceleyen, konuları bakımıyla birçok bilim dalıyla ilişkisi bulunan bilim dalı, dilbilimdir.

20. yüzyılın başlarında İsviçreli dil bilimci [Ferdinand de Saussure](#) tarafından temelleri atılan bu araştırma alanı, aslında felsefenin bir alt kolu olarak yüz yıllardır filozofların ve düşünürlerin ilgi alanına girmektedir. Bunun yanı sıra, Batı'da ve Doğu'da özellikle dini metinlerin incelenmesi ve çözümlenmesi çalışmalarının ve coğrafi keşiflerin dilin tanımlanmasında 20. yüzyıla gelinceye kadar önemli bir katkısı olmuştur.

Dilin, özellikle felsefe, ruh bilimi ve toplum biliminin birer alt inceleme alanı olmaktan çıkarılması düşüncesi, ilk defa, Saussure'ün Genel Dil Bilimi Dersleri adlı eserinde dile getirilmiştir. Saussure dili kendi başına ve yalnızca kendisi için eşzamanlı olarak incelenmesi gereken bir dizge olarak tanımlamaktadır. Bu görüş 20. yüzyılda dille ilgili dizisel bir değişimin de temellerini atmış, yeni katkılarla dil biliminin bağımsız bir bilim olarak akademik dünyada yerini almasını sağlamıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

DİL EDİNİMİ VE DİL ÖĞRENİMİ

2.1. DİL EDİNİMİ

İnsanlarda ayırt edici özellik olan dil edinimi kaçınılmazdır. Dil öğrenimi zaman, çaba ve sabır gerektiren bir süreçtir. Ne kadar zaman, çaba veya sabır gerektiği, öğrencinin bireysel özelliklerine, öğrenme çevresi ve durumuna bağlıdır.

Araştırmacılar, dil öğrenim sürecinin anlaşılabilmesi için, dil öğreniminin genel bir çerçevesini çizmişlerdir. Araştırmacılar, dil edinimini ana dil edinimi ve ikinci veya yabancı dil öğrenimi olmak üzere ikiye ayırmışlardır. Burada edinim ile öğrenim arasında bir ayırımdan bahsedilmektedir. Dil edinimi, insanların ilk dillerini, yâni, ana dillerini edindikleri süreçtir. İstisnai fiziksel ve zihinsel noksanlıklar haricinde, tüm insanlar dil edinirler. Ana dil edinimi, öğrenilen dil ne olursa olsun evrensel bir süreçtir. Bu çalışmada kullanmayı tercih ettiğimiz terim olan ikinci dil öğrenimi ise, dil ediniminin aksine, insanların ana dillerine ek olarak kritik dönemden sonra öğrendikleri dil veya dilleri kapsamaktadır.

2.2. ANA DİL EDİNİMİ

İkinci bir dili öğrenmenin ilk koşulu, öğrencinin kendi ana dilini iyi bir biçimde edinmiş olmasıdır. Çünkü ikinci dil, bireyin ana diline ek olarak sonradan öğrendiği dildir. Ana dilini iyi kullanamayan öğrencinin, ikinci bir dili doğru kullanması beklenemez.

Çelebi'ye göre ana dil;

“Ana dil insanın yaşamı boyunca, içinde yaşadığı topluma göre biçimlenen, başta beyindeki dil merkezinin olgunlaşmasıyla koşut olarak, sosyo-kültürel etkileşimlerle gelişen, değişken bir göstergeler dizgesidir. Dil konuşulduğu toplumun ruhunu yansıtır. Kendi ruhunun farkında olmayan, bir başkasının ruhunu, düşüncesini, yaşam biçimini kavrayamaz. Ancak bu kavramlar bireyin beyinde şekillendiği ölçüde, çevreyi kavramaya, şekillendirmeye dolayısıyla da başka bir dili öğrenmeye başlar. Buradan, ana dili ediniminin ikinci bir dili öğrenebilmek için temel olduğu varsayımı çıkarılabilir. Çünkü dilin kuralları, o dili kullanan insanların düşünce yapısına göre biçimlenirken, düşünceyi de belli bir dizgeye koyarak dilin gelişimine yol açar” (Çelebi, 2006:303).

Çelebi'nin tanımından da anlaşıldığı üzere, sağlam bir ana dil edinimi ikinci bir dili öğrenmenin en önemli şartıdır. Bu savdan yola çıkarak, önce insanların ana dillerini edinme sürecini ele alacağız.

Kecskes ve Papp ana dilin özelliklerini şöyle sıralamışlardır;

- Anneden öğrenilir.
- Kimden öğrenildiğine bakılmaksızın, maruz kalınan ilk dildir.
- Hayatımız boyunca en baskın olan dildir.
- Bulduğumuz ülkede veya yaşadığımız toplumda konuşulan dildir.
- Kişi tarafından en çok kullanılan dildir.
- En fazla olumlu tutum gösterdiğimiz dildir. (Kecskes ve Papp, 2000:1).

Çocuklar bir veya birden fazla dili ana dil olarak edinebilirler. Edinim çocukların kritik dönem boyunca maruz kaldıkları dilsel veriye bağlı olarak, dolaylı yoldan, edilgen ve bilinçaltısal bir süreçte gerçekleşir. Çocuklar karmaşık, kural denetimli, hiyerarşik bir sistem geliştirdiklerinin farkında değildirler. Yani, çocukların ana dillerini edinebilmeleri için, resmi bir eğitime gerek yoktur, çocukların dilsel yapılara özel çaba göstermesi gerekmez; dili doğal yoldan edinirler. Diğer hayati beceriler gibi, ana dil edinimi de çocuğun kritik döneminde gerçekleşir. Kritik dönem, insanların bir beceriyi edinmeleri gereken en uygun zamandır. Çocukların ana dillerini edinmeleri için, kritik dönem sona ermeden önce, sesbilgisel, anlambilimsel, sözdizimsel, dilbilgisel, edimbilgisel bilgileri içeren yeterli dilsel veriyi almaları gerekir. Eğer çocuklar yeterli dilsel veriye maruz kalmazlarsa, ana dillerini asla tam olarak öğrenemezler (Kosur, 2009:1).

2.3. ANA DİL EDİNİMİNİN AŞAMALARI

- a) **Konuşma Öncesi Dönem:** Sessiz dönem olarak da adlandırılan bu dönemde, çocuklar ilk sözcüklerini söylemeden önce, etraftaki konuşmaları büyük bir dikkatle dinlerler. Bu süre içerisinde, etraftaki sesleri tanımaya başlarlar. Sesler arasındaki farklılıkları ayırt etmeye başlarlar. Ancak bu sesleri nasıl kullanacaklarını henüz bilemezler.
- b) **Babıldama dönemi:** Birkaç aydan sonra başlayan bu dönemde, çocuklar duydukları sesleri çıkarmaya başlarlar.
- c) **Tek Sözcük Dönemi:** Çocuklar, ilk sözcüklerini en erken dokuz aylıkken üretebilirler. Babıldama döneminde çıkardıkları seslere benzer, anne-baba gibi sözcükler üretirler.
- d) **Sözcük Birleştirme Dönemi:** 18 ayla 2 yaş arasını kapsayan bu dönemde, çocuklar sözcükleri birleştirerek tümce kurmaya çalışırlar. Ancak dilbilgisel sistemleri henüz tamamlanmamıştır. Bu aşamayla birlikte, çocuklar artık dil ediniminin son aşamasına doğru ilerleme kaydederler. Bu dönemdeki tümceler genellikle iki sözcükten oluşmaktadır. Çocuklar duydukları karmaşık tümceleri tekrar edebilirler ancak bu tümceleri tek başlarına oluşturamazlar.

Ana dil edinimiyle ilgili çeşitli kuramlar mevcuttur. Bu kuramlar:

a) BİLİŞSEL KURAM-JEAN PIAGET (COGNITIVE THEORY)

Ana dil ediniminin, çocuğun zihinsel gelişiminin içerisinde gerçekleştiğini savunmaktadır. Bu kuram, çocuğun öncelikle kavramların farkına vardığını, arkasından bu kavramları ifade etmek için sesleri, sözcükleri ve diğer yapıları edindiğini savunmaktadır. Basit düşünceler, daha karmaşık dilsel yapılar içerseler dahi, karmaşık düşüncelerden daha önce edinilir. Bilişsel gelişim ile dil edinimi arasında bağlantı vardır.

b) DAVRANIŞÇI KURAM-SKINNER (BEHAVIORIST THEORY)

Çocukların duyduklarını taklit ve tekrar ederek öğrendiklerini savunan kuramdır. Olumlu pekiştirme ve geri bildirim dil ediniminde önemli bir rol oynar. Çocukların konuşmalarının en belirgin özelliği tekrar ve taklitten oluşmasıdır.

c) DOĞUŞTANLIK KURAMI-CHOMSKY (INNATENESS HYPOTHESIS)

Dil öğrenimine ilişkin teoriler Chomsky'nin görüşleri ile değişmiştir. Chomsky'ye göre tüm insanlar dil edinme yetisiyle doğar. Dil öğreniminin insan zihninin boş bir levha (tabula rasa) olduğuna dayandırmanın mümkün olmadığını savunmuştur. Chomsky'ye göre tüm normal insanlar, herhangi bir istisna olmaksızın, 4 veya 5 yaşına kadar maruz kaldıkları dili edinmelerine olanak tanıyan ve sınırlı sayıda kuralla sınırsız sayıda tümce kurabilmelerini sağlayan bir çeşit içsel bir kapasite ile doğarlar. Chomsky bu içsel kapasiteyi evrensel dilbilgisi olarak kabul etmekte ve Johansson'nın belirttiğine göre şöyle tanımlamaktadır:

“ Tüm insan dillerinin parçası veya özelliği olan kurallar, durumlar veya ilişkilerin sistemidir. Tüm insan dillerinin özüdür. ” (Johansson, 1991:2)

Dil ediniminin aşağıdaki özellikleri evrensel dilbilgisinin varlığına işaret etmektedir:

- Dil kapasitesi insana özgüdür. Dil öğreniminde doğuştan getirilen bir özellik vardır. Hayvanların dil edinmemesinin nedeni de onlarda doğuştan getirilen bu özelliğin olmamasıdır. Doğuştan getirilen bu özellik olmaksızın dil edinilemez.
- Dili edinme yeteneği zekâdan bağımsızdır.
- Dil edinimi, farklı çocuklarda, farklı dillerde, farklı kültürlerde aynı biçimde gerçekleşmektedir.
- Dil edinimi, herhangi bir eğitim olmaksızın büyük bir kolaylıkla ve büyük bir rahatlıkla gerçekleşir.
- Çocuklar, dili edinirken maruz kaldıkları dilsel veriden öteye geçen bir yaratıcılık sergilerler.
- Dil edinimi için doğuştan getirilen bu kapasite tüm dillere özgüdür, geneldir. (White, 2003:2)

Evrensel dilbilgisi, insanların tüm dillerin yapısının altında yatan evrensel ilkelerin bilgisiyle doğduğunu savunan teoridir. Ana dil edinicisinin en büyük görevi dili anlayabilecek ve dilde üretimler yapabilecek dilsel seviyeye ulaşmaktır. Evrensel dilbilgisi, doğuştan gelen, insanlara biyolojik olarak bahşedilmiş, ana dil edinicisine maruz kaldığı dilsel deneyimlerine dayalı olarak belli bir dilsel seviyeye ulaşmasını sağlayan sistemdir. Evrensel dilbilgisi, ileri düzeyde dilbilgisinin ne olabileceği veya ne olamayacağını belirleyen genetik bir tasarımdır.

Evrensel dilbilgisi, öncelikle sözdizimsel, biçimbilimsel, sesbilgisel veya anlambilimsel kategoriler gibi dilbilgisel kategoriler sunar. Ek olarak, bu kategorilerin bir dilin sistemi içerisindeki işleyişi konusunda bilgi verir. Chomsky'e göre bir dili oluşturan bilgi ilkeler ve parametrelerin bilgisidir. Bu nedenle evrensel dilbilgisi, tüm dillerde ortak olan ilkeler ile dilden dile farklılıklar gösteren parametreleri içermektedir ve insanların tüm dillerde ortak olan bu ilkeler bütünü ve dilden dile göre değişen parametreler bütününe bildiğini savunmaktadır (Altunkol, 2005:8).

Chomsky, insanların dili evrensel dilbilgisine dayalı olarak öğrendiğini savunmaktadır. Yâni, doğuştan getirilen içsel ve evrensel ilkeler ile maruz kalınan dilin parametrelerinin etkileşimi sonucu dil edinimi gerçekleşir. Chomsky, evrensel dilbilgisine dayandırdığı dil edinimini doğuştanlık hipotezi ile açıklamaktadır.

Ana dil edinimin son aşaması oldukça karmaşık olduğu için, ana dil edinicisinin ana dili edinmesine olanak sağlayan bir mekânizma vardır. Çocukların maruz kaldığı dilsel çevre onlara tüm dilbilgisel tümceleri sunmaz ve çocukların bildiği tüm dilsel yapıların örneklerini içermez. Ayrıca çocuğun hatalı tümceleri başkaları tarafından düzeltilmez ve çocuk ana dilini resmi bir eğitim yoluyla edinmez. Ancak tüm bunlara rağmen çocuklar ana dillerini kusursuz bir biçimde öğrenirler. İşte çocukların ana dillerini eksiksiz biçimde edinmelerine olanak sağlayan, sadece maruz kaldıkları dilsel çevre değil; doğuştan getirdikleri yetenekleridir. Chomsky'nin tüm insanların dil edinmelerine olanak sağlayan ve doğuştan getirilen bu yetenek sayesinde dilin edinildiğini savunan kuramına doğuştanlık hipotezi denilmektedir (Radford, 2009:16)

Bu kurama göre, çocuklar, dili etraflarındaki insanları gözlemleyerek, onların kullandıkları dili dinleyerek edinirler. Çocukların bu süreçte maruz kaldıkları dil onların dilsel deneyimlerini oluşturmaktadır. Bu dilsel deneyim, dil edinim yeteneği için veri oluşturur ve bu veri evrensel dilbilgisi ilkeleriyle birleşerek insanların dili edinmesine olanak tanır. Bu içsel dil edinme yeteneği doğuştanlık hipotezi ile savunulmaktadır. Chomsky konuşma ve dil edinme yeteneğinin insanlara özgü olduğunu ve insanların bu yeteneğinin altında yatan ilkelerin ortak olduğunu söylemektedir (Radford, 2009:18).

2.4. İKİNCİ DİL ÖĞRENİMİ

İnsanoğlunun en harika özelliklerinden biri, kendi ana dillerini ve buna ek olarak başka dilleri de öğrenebilme kapasiteleridir. İkinci dil öğrenimi genellikle öğrencinin çocukken edindiği ana dilinin ortamında gerçekleşmektedir. Dil ediniminin aksine, dil öğrenimi, insanların ana dillerine ek olarak kritik dönemden sonra öğrendikleri dil veya dilleri kapsamaktadır. Tüm insanlar ikinci bir dili öğrenme yeteneğine sahiptir. İkinci dil öğrenimi birey tek dilli toplumda yetiştiği sürece biyolojik olarak tetiklenen bir süreç değildir. İkinci dilin sözdizimsel, sesbilgisel, anlambilimsel gibi dilsel yapıları, ana dilin edinildiği gibi, yâni bilinçaltı bir süreçle edinilmez. Ana dil ediniminin aksine ikinci dil bilinçli, genellikle resmi bir eğitim yolu ile öğrenilir. İkinci dil öğrenimi için kritik dönem şart değildir ve ikinci dil öğrenimi ana dil gibi hayati önem taşıyan bir beceri olarak öğrenilmez.

Aristoteles, Saint Augustine veya Rousseu dan beri filozof ve uzmanlar ikinci dil öğrenimi ile ilgilenmişlerdir. İkinci dil öğreniminde yapılan araştırmaların temel amacı, öğrencinin dilsel veya iletişimsel yeteneğini tanımlamak ve açıklamaktır (Lightbound, 2005:41).

Lightbound ikinci dil öğreniminin şu açılardan tanımlandığını belirtmektedir:

- a) Dilbilimsel Açı:** Dil edinim teorisi, öğrenilen dilin dilbilgisinin tanımlanmasına ve insanların kapasitesine dayanır. İkinci dil öğreniminde bireyde var olan ilk dil, yâni ana dil göz ardı edilmemesi gereken bir faktördür.
- b) Sosyo-Dilbilimsel Açı:** Öğrencinin ikinci dile, ikinci dilin kültürüne karşı olan tutumu ve öğrenme sürecinin içeriği ile ilgilenir.
- c) Psikolojik açı:** Araştırmacıları, hangi mekânizmaların kişinin anlamasını, bilgileri depolamasını ve üretim yapmasını sağladığını ve bu süreçlerin dil edinimi ile ilişkisini keşfetmeye yönelten boyuttur (Lightbound, 2005:42).

Bir dili bilmek ne anlama gelir sorusunun cevabı olarak aşağıdaki tablo ortaya çıkmıştır (Lightbound, 2005:49):

ORGANİZASYONAL BİLGİ	Sözlerin, tümcelerin veya metinlerin nasıl organize edildiğine ilişkin bilgidir.
DİLBİLGİSEL BİLGİ	Bireylerin tümce oluşturabilmeleri için gereken sözcük, söz dizimi, sesbilgisi gibi dilsel bilgileri içermektedir.
METİNSEL BİLGİ	Birbiriyle tutarlı, anlam bütünlüğü olan metinler oluşturmak için tümcelerin nasıl organize edildiğine ilişkin bilgidir.
EDİMBİLİMSEL BİLGİ	Öğrenilen dilsel bilgilerin dil kullanıcısının iletişimsel hedefleri ve dilin kullanıldığı ortamın özellikleri ile ilişkisinin bilgisini içermektedir.
İŞLEVSEL BİLGİ	Tümcelerin, konuşucuların iletişimsel amaçlarıyla ilişkisinin bilgisidir.
SOSYO-DİLBİLİMSEL BİLGİ	Tümcelerin, lehçe, kütük, ata sözleri, deyimler, kültürel söylemler gibi kültürel ortamlarda kullanımı ile bağlantısını gösteren bilgidir.

Dolayısıyla bir dili bilmek demek, yukarıdaki bilgilerin hepsini bilmek demektir. İkinci dil öğrenilirken, öğrenci yavaş yavaş bu bilgilerin hepsini öğrenmektedir.

İkinci dil öğrenimine ilişkin çalışmalar 1960'ların sonlarına doğru artmıştır. 1960'larda ana dil edinimi üzerine yapılan araştırmalar ikinci dil öğrenimi ile ilgili yapılan çalışmaların temelini oluşturmuştur. Bu çalışmalar ikinci dil öğrenimine ilişkin çeşitli ipuçları sunmaktadır (Ellis, 1992:3):

- Bu çalışmalar öncelikle bir dilin nasıl edinildiğinin geçerli ve güvenli yollarla araştırılmasının mümkün olduğunu göstermiştir.
- Yapılan araştırmalar ikinci dil öğrenimi üzerine yapılan çalışmalarda kullanılabilecek kuramsal ve teorik olmak üzere pek çok metodolojik bilgi ortaya çıkarmıştır.

- Bu bilgiler ışığında ikinci dilin nasıl öğrenildiğine ilişkin, genel bir çerçeve oluşturulmuştur.
- Son olarak, yapılan çalışmalarla ikinci dil öğreniminin çevresel veya içsel faktörlerden ne ölçüde etkilendiği gibi konularda önemli ipuçları elde edilmiştir.

2.5. İKİNCİ DİL ÖĞRENİMİNİN AŞAMALARI

Robertson ve Ford (2008:2) yazmış oldukları makalede ikinci dil öğreniminin aşamalarını aşağıdaki gibi sıralamışlardır.

1. Üretim Öncesi Dönem (Pre-Production)

Sessiz dönem olarak da adlandırılan bu evrede, öğrenciler hedef dildeki bilgileri algılamakta, fakat konuşamamaktadırlar. Üretimin olmadığı, genellikle tekrarların olduğu dönemdir. Bu dönem, bireye de bağlı olarak, altı hafta veya daha uzun sürebilir.

2. İlk Üretim Dönemi (Early Production)

Birey kısa tümceler kurarak konuşmaya başlar ancak hâla yoğunlaşılan nokta dinleme ve yeni dili algılama üzerinedir. Bu dönemde öğrenciler çok sayıda hata yapabilir.

3. Gelişen Konuşma Dönemi (Speech Emergent)

Daha uzun sözcükler ve tümceler kullanılarak konuşmanın daha akıcı hâle geldiği dönemdir. Dilsel bilgi artmaya, hatalar azalmaya başlar.

4. İlk Akıcılık Dönemi (Beginning Fluency)

Konuşmanın daha az hatalarla sosyal bağlamlarda kullanılmaya başlandığı dönemdir. Yeni bağlamlara ve akademik dile geçişin yaşandığı bu dönemde öğrenci kendini uygun yapılarla ifade edebilmektedir.

5. Orta Akıcılık Dönemi (Intermediate Fluency)

Hedef dildeki iletişim özellikle de sosyal ortamlarda akıcı hâle gelmiştir. Birey yeni ortamlarda veya akademik alanlarda neredeyse tamamen akıcı bir biçimde konuşabilmektedir. Fakat hâla sözcük dağarcığında ve dilsel bilgisinde eksiklikler vardır. Hataların en aza indirildiği dönemdir.

6. İleri Akıcılık Dönemi (Advanced Fluency)

Birey artık tüm durumlarda akıcı bir biçimde iletişim kurabilmektedir. Bilmediği bir yapıyla veya durumla karşılaşan birey başarılı bir şekilde bu durumun üstesinden gelebilmektedir. Ancak bu aşamada dahi bireyin aksanı kendine özgüdür ve bazen deyimler, atasözleri gibi özel yapıları hatalı kullanabilir.

Tıpkı ana dil edinimini açıklayan kuramlar olduğu gibi, ikinci dil öğrenim sürecini açıklayan kuramlar da vardır. İkinci dil öğrenimi ile ilgili kuramlar, bireylerin ikinci bir dili öğrenirken hangi süreçlerden, ne şekilde geçtiklerini belirlemeyi amaçlar. Bu kuramlar içerisinde, en baskın olanı S. Krashen tarafından geliştirilen kuramdır. Şimdi bu kuramları kısaca açıklayacağız.

1. Davranışçı Kuram

Bu kuram, ikinci dil öğrencilerinin, ikinci dili olumlu pekiştirme aracılığıyla duyduklarını taklit ve tekrar ederek öğrendiğini savunmaktadır. Öğrencilerin ikinci dilde alışkanlık oluşturmaları gerektiğini, bunun içinde düzenli olarak alıştırma yapmaları gerektiğini vurgulayan kuram ana dil bilgisiyle ikinci dil bilgisini karşılaştırarak ilişkilendirmeye çalışır.

2. Bilişsel Kuram

Bu kurama göre, öğrenci ikinci dili öğrenirken bilişsel yeteneklerini kullanır, böylece ikinci dilin yapılarını keşfeder ve kendi başlarına kurallar oluşturur. Eğer oluşturulan kurallar hatalıysa, öğrencinin onları yeni biçimleriyle değiştirdiği savunulmaktadır.

3. Kritik Dönem Hipotezi

Bu kuramda, insanların hayatlarında dili öğrenmeleri gereken kritik bir dönemin olduğu ve bu dönem sona erdiğinde, ikinci dili öğrenmenin neredeyse imkânsız olduğu savunulmaktadır.

Dil öğreniminin farklı yönlerine dikkat çeken beş bileşenden oluşan Krashen'nin kuramı ise (1982);

1. Edinim-Öğrenim Ayrımı Hipotezi (The Acquisition-Learning Distinction)

İnsanların dilleri nasıl öğrendiklerine dair temel prensiplerin birleştirildiği kuramdır. Krashen'e göre dil ediniminde birbirinden bağımsız ancak birbiriyle ilişkili iki sistem vardır; bunlara edinilen sistem ve öğrenilen sistem denmektedir.

Edinilen sistem dil ediniminin bilinçaltı yönü ile ilgilidir. İnsanlar ana dillerini günlük iletişim ortamında, diğer insanlarla doğal yoldan konuşarak edinirler. Bu noktada edinme sistemi iş başındadır. Öğrenilen sistem ise, ikinci dilin bilinçli bir süreçte ve genellikle resmi eğitim yoluyla öğrenildiği zaman devreye girer.

2. Doğal Sıra Hipotezi (The Natural Order Hypothesis)

Doğal sıra hipotezi, dilbilgisi yapılarının edinilmesinin tahmin edilebilir bir sıra hâlinde gerçekleştiğini söylemektedir. İkinci dil öğrenilirken, öğrencinin ana dili etkili olmaksızın, hedef dilin bazı yapıları erken öğrenilirken, bazı yapılar daha geç öğrenilir. Öğrencilerin ikinci dili öğrenirken izledikleri sıra genellikle aşağıdaki gibidir;

- Öncelikle tek sözcükleri üretirler.
- Sözcükleri sözdizimsel kurallara göre değil, anlama dayalı olarak birleştirirler.
- Tümceleri başlatan ve bitiren bileşenleri tanımlamaya başlarlar.
- Tümcelerdeki farklı bileşenleri ayırt ederler ve onları yeniden düzenlemeye çalışırlar.

3. Monitör Hipotezi (The Monitor Hypothesis)

Bu kurama göre; bir kimsenin bilinçaltı yoluyla öğrendiği dil, yâni ana dil, ikinci dil olarak öğrendiği dildeki konuşmalarında etkilidir ve söz sahibidir. Ancak bilinçli bir süreçle öğrenilen dil, yâni ikinci dil, düşünme ve düzenleme için yeterince vakit olduğu durumlarda bir editör gibi hareket eder, biçime odaklanır ve uygun kuralları seçer. İşte bu bilinçli editör, monitör olarak adlandırılmaktadır.

Her bireyin monitörünü farklı biçimlerde kullandığı savunulmaktadır. Aşırı monitör kullanıcıları, monitörlerini her zaman kullanmaya çalışır ve sonuç olarak yapıların doğru biçimlerine o kadar odaklanırlar ki akıcı bir biçimde konuşamazlar. Az monitör kullanıcıları ise, ya dili bilinçli olarak öğrenmemiştir ya da dile ait bilinçli bilgilerini kullanmayı çok fazla tercih etmemektedirler. İdeal monitör kullanıcıları, edindikleri yetkinliği öğrendikleri yetkinliği tamamlamak üzere kullanırlar.

4. Mesaj Hipotezi (The Input hypothesis)

Bu hipotez, dil öğrenim sürecindeki bir bireyin, zamanla nasıl yetkinlik kazandığı sorusuna yanıt vermektedir. Bu kurama göre, “i” seviyesinde birinin, “i + 1” seviyesinde mesajlar alması gereklidir. Yâni, birey ancak o anki seviyesinin biraz üstünde yapılar içeren bir dili anladığı zaman öğrenim gerçekleşir.

5. Etkin Filtre Hipotezi (The Affective Filter Hypothesis)

Motivasyon, özgüven, endişe gibi unsurlar alınan anlamlı mesajların kalıcılığını ve kuvvetini arttırmak ve düşürmek gibi bir etkiye sahip olduğunu ve bu faktörlerin öğrenme üzerinde filtre gibi görev yaptığı savunulmaktadır. Öğrencinin öğrenmeye karşı tutumu olumluysa, öğrenci veriye daha açıktır; böylece veriler kolaylıkla bu filtreden geçer. Ancak öğrencinin tutumu olumsuzsa, filtre kapanır; böylece daha az veri girişi sağlanır.

2.6. ANA DİLİN İKİNCİ DİL ÖĞRENİMİNDEKİ ETKİSİ

Uzun yıllar boyunca hedef dilde yapılan sözdizimsel hataların tek nedeninin öğrencinin ana dili olduğu düşünüldü ve bu nedenle yabancı dil öğretiminde pek çok materyal ve malzeme bu görüşe göre hazırlandı. Daha sonra yapılan deneysel çalışmalar, öğrencilerin yaptıkları hataların tek nedeninin öğrencinin ana dilinin olmadığını, başka faktörlerin de incelenmesi gerektiğini ortaya koymuştur. İkinci dil öğreniminde ana dilin etkisinin olduğu durumlar Krashen tarafından şöyle tespit edilmiştir (1992:65):

- Ana dil etkisi, karmaşık tümce yapılarında ve söz dizim boyutunda gözlemlenmektedir.
- Hedef dil ile ana dil arasındaki söz dizimsel farklılıklar arttıkça yapılan hataların oranı da artmaktadır.
- Ana dilin etkisi, biçimbilimsel boyutta daha azdır. Çoğul eklerin eklenmemesi, özne-yüklem uyumundaki hatalar, sıfat-isim arasındaki uyumsuzluk gibi hatalar ana dilin etkisinden kaynaklanmamaktadır.
- Ana dilin etkisi, dilin ikinci dil olarak öğrenildiği durumlarda, öğrenilen dile maruz kalma süresinin az olduğu dilsel çevrelerde daha yoğun olarak gözlemlenmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HATA KAVRAMI VE KAPSAMI

3.1. HATA KAVRAMI

3.1.1. TANIMI

Öğrenci hatalarının uygun bir çerçevede incelenmeden önce “ hata ” ile “ yanlış ” arasındaki ayrımı dikkat edilmelidir. Fang ve Jiang, Brown’un hata ile yanlış arasındaki ayırmadan, şu şekilde bahsettiğini söylemektedir:

“ Yanlış, doğru olarak bilinen bir sistemden yararlanmada yaşanan performans başarısızlığını ifade eder. Hata ise, öğrencinin ara dil bilgisini yansıtan, hedef dilin dilbilgisinden önemli ölçüde sapmayı ifade eder. ” (Fang ve Xue-mei, 2007:11)

Başka bir deyişle, öğrenci dikkatsizlikten, yorgunluktan veya o anki durumuna bağlı nedenlerden dolayı yanlış yapabilir. Dikkat edildiği zaman bu yanlışlar öğrencinin kendisi tarafından da düzeltilebilir. Öte yandan hata, hedef dile ilişkin yetersiz bilgidен kaynaklanmaktadır. Yâni öğrenci hata yaptığı zaman, onun doğru biçimini bilemez ve bu nedenle kendi hatasını düzeltemez.

Ana dil konuşucularının tümceleri bile, bilinen bir sistemdeki başarısızlık sonucu oluşan performansa dayalı önemsiz kusurlarla ve dil sürçmeleri ile doludur. Yâni, hem ana dil konuşucuları hem de ikinci dil öğrencileri yanlış yapabilir. Ana dil konuşucuları, konuştukları dildeki yeterliliklerinin bir eksikliğinden kaynaklanmayan, fakat o anki konuşmada oluşan bir aksaklıktan doğan bu kusurları tanımlayabilir ve düzeltebilir (Şanal, 2008:598). Bu tarz kusurlar, genellikle hata olarak değil yanlış olarak nitelendirilmektedir. Hatalar ise öğrencinin hedef dildeki yetersiz bilgisinden kaynaklanmaktadır. Bu nedenle sistematiktirler; oysa yanlışlar performansa dayalı eksiklikler olduğu için dikkatsizlik, unutkanlık, endişe ve heyecan gibi nedenlerden kaynaklanabilirler.

Erdoğan, Ellis'in hata ve yanlış ayırt etmek için şu iki yolu önerdiğini belirtmektedir:

“Öncelikle öğrencinin performansının tutarlılığı kontrol edilmelidir. Eğer öğrenci yapının bazen doğru biçimini, bazen kusurlu biçimini kullanıyorsa, bu kullanım “ yanlış ”tır. Fakat öğrenci daima kusurlu biçimini kullanıyorsa bu kullanım yanlış değil, “ hata”dır. İkinci yöntem ise, öğrenciden kendi kusurlu kullanımını düzeltmeye çalışmasını istemektir. Eğer öğrenci düzeltmekte başarısız ise, o kullanım “hata”dır; düzeltmekte başarılı ise o kullanım hata değil, “ yanlış”tır ” (Erdoğan, 2005:263).

Buna göre, hata ve yanlış arasındaki farklılıklar aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Hatalar ihmal veya bilgisizlik sonucu oluşur oysa yanlışlar stres, dikkatsizlik, yorgunluk, unutkanlık gibi nedenlerden dolayı yapılır.
- Öğrenci hatalarının belli bir kalıbı varken, öğrenci yanlışlarının belli bir kalıbı yoktur. Yâni hatalar sistemattir oysa yanlışlar sistematik değildir.
- Hatalar onu yapan kişi tarafından düzeltilemez ama yanlışlar düzeltilebilir (Joshi, 2009:1).

3.1.2. HATALARIN ÖNEMİ

Richards, hataların dil öğrenim sürecindeki ilk dikkat çeken dilbilimcinin S. Pit Corder olduğunu belirterek ondan şu pasajı nakletmektedir:

“ Ana dil ediniminde çocukların hatalı tümceleri, çocuğun ana dili edinme sürecinde olduğunun bir kanıtı olarak kabul edilmektedir ve bu hatalar çocuğun dil gelişim sürecinde büyük önem taşımaktadır. İkinci dil ediniminde kullanılan bazı stratejilerin ana dil ediniminde kullanılanlara benzer olduğunu söylemektedir. Hatalar öğrencilerin yeni dili edinmeye çalıştıklarının bir göstergesi olduğu için, ikinci dil öğrencileri için de hatalar kaçınılmazdır. ” (Richards, 1974:19)

Hatalar öğrenmenin kaçınılmaz bir parçasıdır. Hatalar üstesinden gelinmesi gereken bir sorun veya ortadan kaldırılması gereken bir düşman değildir. Öğrencilerin dili öğrenmek için kullandıkları stratejileri açığa çıkarırlar ve dil öğrenme sürecine dair önemli bilgiler verirler.

Dil öğretimini en iyi biçimde anlayabilmek ve bunun sonucunda da öğretimi verimli hâle getirebilmek için öğrencinin zihnindeki süreci anlamak gereklidir. Bu açıdan, bu sürece ışık tutan hatalar dil öğretiminde önemli bir yer tutmaktadır. Richards, Corder'ın gözlemlerinden şöyle bahsetmektedir;

“ Öğrencinin yeni tümceleri, yeni edinilen dilin kurallarına ve bu dilin gelişim sürecinde öğrencinin geliştirdiği kurallara ilişkin bir kanıt oluşturmaz. Bu kanıt ancak öğrencinin yaptığı

hatalarla oluşturulabilir. Ve ancak bu hataların bilinmesiyle öğretimde ilerleme sağlanabilir. Bu nedenle hatalar ve hataların analizi öğretim ve öğrenim sürecinin vazgeçilmez bir parçasıdır. ” (Richards, 1974:25)

Hatalar üç açıdan önemlidir;

- Öğretmen açısından önemlidir. Çünkü öğretmene öğrencilerin dil gelişim aşamaları konusunda bilgi verirler.
- Araştırmacılar açısından önemlidir. Çünkü araştırmacılara dilin nasıl edinildiğini, öğrencilerin hangi stratejileri kullandıkları konusunda bilgi verirler.
- Ve son olarak öğrenciler açısından önemlidir. Çünkü öğrencilere kendi hatalarından öğrenebilme imkânı sunarlar.

3.2. HATALARA DAİR YAKLAŞIMLAR

Öğrenci hatalarına dair farklı yaklaşımlar mevcuttur. Bu yaklaşımları temel olarak dilsel ve dilsel olmayan yaklaşımlar olmak üzere ikiye ayırabiliriz. Dilsel yaklaşımlar da kendi içinde karşılaştırmalı analiz ve hata analizi olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Dilsel olmayan yaklaşımlar ise sosyolojik ve psikolojik yaklaşımlar olmak üzere ikiye ayrılmaktadır (Shrestha, 1979:3). Bu tezin çalışma alanı dilbilim ve dil öğretimi olduğu için, çalışmada sadece dilsel yaklaşımlara yer verilmiş olup dilsel olmayan yaklaşımlardan bahsedilmemektedir.

3.2.1. KARŞILAŞTIRMALI ANALİZ YÖNTEMİ

Karşılaştırmalı analiz yöntemi iki veya daha fazla dilin özel dilsel niteliklerinin sistematik olarak karşılaştırılması olarak tanımlanabilir.

1950’lerde Amerikan dilbilimci Robert Lado hataları sistematik olarak incelemeye başladı ve hatalar hakkında teoriler sundu. Karşılaştırmalı analiz olarak adlandırılan bu teoriye göre, ikinci dil edinimindeki temel engel, hedef dilin sistemi ile ana dilin sisteminin karışmasıdır ve bu iki dilin yapısal olarak karşılaştırılması, hangi problemlerin oluşup oluşmayacağı konusunda tahmin yapılmasına olanak tanımaktadır. Karşılaştırmalı analizin amaçları hedef dille ana dilin sistematik olarak karşılaştırılması sonucu olası hataları tahmin etmek ve bunun sonucunda da öğretim materyallerini geliştirmek üzere öğretmenlere ve müfredat düzenleyicilerine yardımcı olmaktır (Raymond, 2008:2).

İki sistem arasındaki farklılıklar arttıkça öğrenme alanındaki güçlükler de artar ve potansiyel ket vurma alanı ortaya çıkar. Yâni öğrenme alanındaki güçlükler iki dilin sistemleri arasındaki farklılıklardan kaynaklanır. Böylece karşılaştırmalı analiz çalışmaları ikinci bir dili edinirken ortaya çıkan zorlukların tahmin edilmesi kavramını ortaya çıkarmıştır.

Karşılaştırmalı analiz yöntemi aracılığıyla ikinci dil edinim sürecinde öğrencinin ana dili ile öğrendiği ikinci dili karşılaştırma ve bunun sonucunda olası zorluk alanlarını tespit etme fırsatı doğmuştur. Bu yöntemi hem pedagojik hem de psikolojik temellere dayandırmak mümkündür.

3.2.1.1.KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİN PSİKOLOJİK TEMELLERİ

Karşılaştırmalı analizin psikolojik temelleri davranışçı dil öğrenme teorisine dayanır. Karşılaştırmalı analiz geliştirildiği zaman dil öğrenimi davranışçılık modeline dayanmaktaydı. Bu dil öğrenme modeline göre dil öğrenimi alışkanlık yoluyla gerçekleşir. Davranışçı teori dil öğrenimini ana dildeki alışkanlıkların üstesinden gelmek ve hedef dilde yeni alışkanlıklar oluşturmak olarak tanımlar. Dil öğrenme süreci taklit etme, tekrar etme ve harekete geçme aşamalarından oluşur. Yeterince uyarıcı-tepki ile yeni alışkanlıklar oluşturulur ve yeni bilgiler öğrenilir. Davranışçılar, eski alışkanlıkların, yeni alışkanlıkların öğrenilme biçimini etkilediğini savunmaktadırlar. Bu nedenle, ikinci dil ediniminde ana dilin etkisinin olduğunu, ana dilin araya girdiğini; bunun sonucunda ana dilden hedef dile aktarım gerçekleştiğini düşünmektedirler. Bu aktarım, hedef dille ana dil birbirine benzerse olumludur, hatta çoğu zaman aktarım olmaz; böylece öğrenme kolaylaşır. Ancak iki dil farklı olduğu zaman aktarım olumsuzdur, hatalar oluşur ve öğrenme zorlaşır. Hatalar kötü alışkanlıklar olarak kabul

edilmekte ve ana dilin araya girmesi sonucu ortaya çıktığı düşünülmektedir. Bundan dolayı ana dille hedef dil arasındaki farklılıklar öğrenme sürecinde zorluklar oluşturur ve hata yapılmasına sebep olurlar. Öte yandan, hedef dille ana dil arasındaki benzerlikler öğrenme sürecini kolaylaştırır.

İkinci bir dille karşı karşıya kalan öğrenciler, hedef dilin bazı özelliklerini oldukça kolay bulurken, bazı özelliklerini oldukça zor bulurlar. Hedef dilin öğrencileri kendi ana dillerine benzer özellikleri kolay öğrenilirken, farklı özellikleri daha zor ve daha uzun sürede öğrenirler. Ana dille hedef dil arasındaki farklılıklar arttıkça zorluklar da artar, zorluklar arttıkça, hata yapma olasılığı da artar.

Davranışçı kuramın bu görüşleri karşılaştırmalı analizin psikolojik temellerini oluşturmaktadır. Eğer dil alışkanlıklar bütünüyse ve ana dil alışkanlıkları hedef dil alışkanlıkları ile karışlıyorsa, o hâlde öğretim ana dille hedef dilin farklılaştığı alana yoğunlaşmalıdır. Davranışçılık teorisinin desteklediği bu yöntemin savunduğu temel düşünce, öğrencilerin hedef dili öğrenirken yaptıkları hataların ana dilin araya girmesinden kaynaklandığıdır.

3.2.1.2. KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİN PEDAGOJİK TEMELLERİ

Ana dille hedef dilin karşılaştırılması her iki dilin yapılarının incelenmesi sonucu en etkili öğretimin ortaya çıkacağı görüşünü doğurmuştur. Bunun üzerine, en etkili materyallerin öğrencinin ana dilinin tanımlanmasına paralel olarak dikkatli bir biçimde iki dilin karşılaştırılmasına ve hedef dilin bilimsel olarak tanımlanmasına dayandırılan materyaller olduğu savunulmuştur (Raymond, 2008:5).

Karşılaştırmalı analizin dil öğretiminde uygulamaya geçirilebilmesi için;

- Öğretmen öğrencilerin ana dili hakkında bilgi sahibi olmalıdır.
- Öğretim dilsel farklılıklara yoğunlaşmalıdır.
- Olası zorluk alanları hedef dille ana dil arasındaki farklılıklar olduğu için öğretim materyali sadece farklılıklara dayalı olacaktır.

Carl James (1980:25) karşılaştırmalı analizin dilsel bir çerçevesi olduğunu savunmaktadır ve bu çerçevenin aşağıdaki öğeleri içerdiğini vurgulamaktadır:

- Karşılaştırmalı analiz yöntemi, dili ses bilgisi, dilbilgisi ve sözcük bilgisi gibi daha küçük ve daha kolay başarılabılır alanlara ayırır.
- Kullanım, dilin birim, yapı, sınıf ve sistem gibi tanımlamalı kategorilerinden oluşur.
- Karşılaştırmalı analiz yöntemi dilin bu şekilde tanımlanmasını kolaylaştırmaktadır.

Bundan sonraki aşama ise karşılaştırma yapmaktır.

a)Tanımlama: Seçilen iki dilin resmi olarak tanımlanması

b)Parçaların incelenmesi: Zorluk oluşturacak alanların karşılaştırma için seçilmesi

c)Karşılaştırma: Benzerlik ve farklılıkların olduğu alanların belirlenmesi

d)Tahmin: Hatalara sebep olacak alanların belirlenmesi

Karşılaştırmalı analiz hipotezinin güçlü ve zayıf olmak üzere iki biçimi vardır.

a) Güçlü Biçim

Karşılaştırmalı analiz yönteminin ilk ortaya atıldığı zamanki katı görüşleri savunan biçimdir. Karşılaştırmalı analizin tahmin edici özelliğine dayanır. Bu biçime göre; dil öğreniminde karşılaşılan zorluk ve yapılan hataların temel ve hatta başlıca tek nedeni öğrencinin ana dilinin araya girmesidir. Zorluklar büyük ölçüde diller arasındaki farklılıklardan kaynaklanır. Diller arasındaki farklılıklar arttıkça öğrenme alanındaki zorluklar da artar. Hedef dildeki tüm hatalar ana dille hedef dil arasındaki farklılıklar belirlenerek tahmin edilebilir. İki dili karşılaştırmanın sonuçları yabancı dil öğreniminde meydana gelecek hataları tahmin etmek için gereklidir.

b) Zayıf Biçim

Karşılaştırmalı analiz yönteminin bu biçimi, güçlü biçim eleştirildikten sonra ortaya çıkmıştır. Bu biçim tahmin ediciliği savunmaz fakat hangi hataların ana dilin araya girmesi sonucu oluştuğunu tanımlamayı hedefler. İkinci dil ediniminde ana dilin etkisinin daha az olduğunu savunur. Tahmin edicilikten ziyade daha çok dil edinimi sürecinde ortaya çıkan hataları açıklamaya dayanmaktadır. Hataları ortaya çıkmadan önce tahmin etmek yerine, hatalar yapıldıktan sonra hataları incelemeyi hedefler.

3.2.2. HATA ANALİZİ YÖNTEMİ

3.2.2.1. TARİHÇESİ

400 yıl önce Latince yabancı dil olarak öğretilmekteydi. Tüm dünyada Latince oldukça baskın bir konumdaydı. Ancak daha sonra Latincenin yerini İngilizce aldı ve şu an dünyada en yaygın konuşulan ve öğretilen dil konumundadır. 19. yy. ve 20. yy. ortalarına kadar yabancı diller tıpkı Latincenin öğretildiği gibi öğretilmeye çalışıldı. Öğrenciler önce hedef dilin edebiyatı ile tanıştırıldılar, daha sonra bu çalışmaları yoğun dilbilgisi çalışmaları takip etti. Dilbilgisi-çeviri yöntemi olarak bilinen bu yöntemle temel alıştırmalar yazılı çeviriler üzerine yoğunlaşıldı ve dilin gerçek iletişim ortamındaki kullanımı göz ardı edildi. Daha sonra bu yönetime yöneltilen eleştiriler sonucu *doğrudan yöntem metodu* ortaya çıktı. Bu yöntemde, çocukların tıpkı ana dillerini edinirken olduğu gibi öğrenciler yoğun biçimde konuşma diline maruz bırakıldılar. Öğrencilere herhangi bir dilbilgisi kuralı açıklanmaksızın dili doğal yoldan edinmeleri sağlanmaya çalışıldı. Bu esnada dil öğretiminde üçüncü bir yöntem olan işitsel yöntem yapısal dilbilimden temellerini alarak ortaya çıktı. Dilbilgisi-çeviri

yöntemiyle doğrudan yöntemin bir birleşimi olan işitsel yöntemde temel nokta dilbilgisi iken, aynı zamanda hedef dilde konuşmaya da önem verilmeye çalışıldı. Bu yöntemin ortaya çıkmasının asıl sebebi, pedagojik nedenler değil, o esnada patlak veren İkinci Dünya Savaşı sebebiyle Amerikan ordusunda düşmanların ve müttefiklerin dilini anlamaya çalışmaktı. Gelişmiş askeri kaynaklar sayesinde dil laboratuvarlarında dil öğretimi gerçekleştirilmeye çalışıldı. Temel olarak ezbere dayalı olan bu yöntemde, öğrenme yaratıcılık veya bilişsel bir sürece dayalı değildi; hata yapmaktan kaçınılıp, ezberlenerek yapılan alıştırmalara dayalıydı. Davranışçı psikoloji ile sıkı bir bağlantısı olan bu yöntem, dil öğretiminde dil analizi yönteminin doğmasına, bu da karşılaştırmalı analiz ve hata analizinin geliştirilmesine sebep oldu.

1950'lerde ve 1960'larda davranışçı kuram baskındı. Bu kurama göre; insanlar dış uyarıcılara tepki vererek ve bunun sonucunda uygun pekiştirme alarak öğrenirler. Uygun davranış pekiştirme yoluyla oluşturulur ve böylece öğrenme gerçekleşir. Bu öğrenme kuramı dil sınıflarını da büyük ölçüde etkilemiştir. Öğretmenler hedef dilin biçimlerinin taklit edilmesine ve ezberlenmesine yoğunlaşmışlardır ve öğrencilerin zihnine hedef dilin doğru biçimlerini aşlamaya çalışmışlardır. Öğrencilerin sözcükleri, yapıları veya tümceleri tekrarlarlarken hata yapmaları durumunda öğretmenler tarafından hataları anında düzeltilmiştir. Hatalara ortadan kaldırılması gereken düşman gözüyle bakılan bu kuramın temel savı; öğretmenin yeni dilin yapılarını iyi öğretip etkili bir şekilde alıştırma yaptırırsa öğrencilerin hata yapmasına gerek kalmayacağı düşüncesi idi. Dil edinimini yeni bir alışkanlık edinme olarak tanımlayan bu teoride, eski alışkanlıkların, yeni alışkanlıkların oluşmasını kolaylaştırdığı veya engellediği savunulduğu için, öğrenci hataları istenilmeyen bir öge olarak görülmekte ve kesinlikle kaçınılması gerektiği düşünülmekteydi. Hatalar dış uyaranlara uygun tepki verilmemesi sonucu oluşur ve bu nedenle de hemen düzeltilmeleri gerekir. Düzeltilmedikleri takdirde, hatalar alışkanlığa dönüşür ve yanlış davranış insan zihnine yerleşir.

3.2.1.2. HATA ANALİZİNİN TANIMI

1960'larda ortaya çıkan ve uygulamalı dilbilimin bir dalı olan hata analizi hataların sadece öğrenciden kaynaklanmadığını, aynı zamanda bazı evrensel öğrenme stratejilerini de yansıttığını göstermeyi amaçlamaktadır (Erdoğan, 2005:262). Hataların dil öğrenme sürecindeki önemine dikkat çeken ve hata analizinin uygulamalı dilbilimin bir dalı olmasını sağlayan kişi S. P. Corder'dır. Corder'dan önce dilbilimciler öğrenci hatalarını gözlemlemekte, onları sınıflandırmakta ve hangilerinin daha yaygın ve hangilerini olmadığını

belirlemeye çalışmaktaydılar. Fakat hataların ikinci dil edinimindeki rolüne yoğunlaşmamıştır. Hataların öğretmenlere, öğrencilere ve araştırmacılara faydalı olabileceğini gösteren kişi de Corder'dır (Karra, 2006:1).

Bununla ilgili olarak, bu teze de dayanak olan, Şanal'ın belirttiği Brown'ın öğrenci hatalarına ilişkin ifadelerini ve hata analizi tanımını önemli buluyoruz:

“ Öğrencilerin hata yapması kaçınılmaz bir gerçektir ve bu hatalar öğrencinin zihninde çalışan sistemi açığa çıkarmak için gözlemlenebilir, incelenebilir ve sınıflandırılabilir. İşte bu süreç hata analizi olarak tanımlanmaktadır. ” (Şanal, 2008:598)

Doğrudan öğrencilerin performanslarıyla ilgilenen hata analizinin amacı; yapılan hataları tanımlamak, öğrencinin hedef dildeki gelişim aşamalarını inceleyip değerlendirmek ve tüm bu çıkarımları ikinci dil edinim sürecine dayalı olarak yapmaktır.

Hata analizinin temel savı, öğrenci hatalarının ikinci dil ediniminin altında yatan süreci anlamamızda yardımcı olduğudur. Erdoğan, Keshavars'ın hata analizini uygulamalı ve teorik olmak üzere iki alana ayırdığını belirtmektedir (2005:263). Hataların teorik olarak incelenmesi dil öğrenimindeki süreç ve stratejiler ile hedef dilin ana dille benzerlikleriyle ilgilenir. Diğer bir deyişle, dil öğrencisinin zihninde olup bitenleri anlamaya çalışır. İkinci olarak aşırı genelleme, basitleştirme gibi öğrencilerin kullandıkları stratejileri ortaya çıkarmaya çalışır. Uygulamalı hata analizi ise iyileştirici kurslar düzenlemekte ve teorik hata analizinin bulgularına dayalı olarak uygun materyal ve öğrenme stratejileri geliştirmeyi amaçlar.

3.3. HATALARIN NEDENLERİ

Hataların nedenleri konusunda Corder (1981:54) şunu ifade etmektedir:

“Dil bütün parçaları birbiriyle bağlantılı olan sistemlerin bir bütünüdür ve bu nedenle de bütünü oluşturan parçalardan her biri tam olarak öğrenilmeden, bu sistemler bütünü tam olarak öğrenilmiş olmaz. Öğrencilerin hedef dilde belli bir yeterliliğe sahip olabilmeleri için hedef dilin kurallarını gösteren tümceler sunularak hedef dilin kurallar sistemini öğrenmelerine olanak tanınır. Öğrencilerin, tümcelerin kullanıldıkları durumların farkında olmaları istenir.”

Öğrenme yeteneğini etkileyen bazı faktörler vardır. Öğrencinin zihinsel durumu önemli bir etkidir. Öğrenci, uygun bir ruh hâlinde olabilir veya dış etkenlerden dolayı öğrencinin dikkati dağılmış olabilir. Böyle kişisel sebepler bazı kişisel yanlışların yapılmasına neden olabilir. Hatalar ise daha ciddi nedenlerden dolayı oluşmaktadır. Bu nedenlerden biri öğrencinin ana dilinin araya girmesidir. Öğrenci kendi ana dili ile hedef dilin benzer olduğunu

varsayarak hata yapabilir. Diğer bir neden ise öğrencilerin hedef dile ilişkin salt bilgilerinin yeterli olmamasıdır (Süslü, 2007:63). Bu hatalardan aşağıda daha ayrıntılı olarak açıklanmaktadır.

3.3.1. A: DİL AKTARIM HATALARI (INTERLINGUAL ERRORS)

Erdoğan, Brown'ın özellikle ikinci dil ediniminin ilk aşamalarında, hedef dilin sistemine aşina olunmadan önce öğrencinin yararlanabileceği ve bildiği tek dilsel sistemin ana dil olduğunu belirttiğini aktarmaktadır (2005:265). Dil aktarım hataları, öğrencinin ana dilinden sesbilgisel, biçimbilgisel, dilbilgisel, sözlükbilgisel, anlambilimsel ve kültürel öğeleri hedef dile aktarması sonucu oluşur. Fakat bu bakış açısı davranışçı dil öğretim teorisi ile karıştırılmamalıdır. Hata analizi yöntemi, hataları eski alışkanlıkların bir sonucu olarak görmez, aksine öğrencinin yeni dilin sistemini irdelemesi ve içselleştirmeye çalışmasının bir sonucu olarak kabul eder. Dil aktarım hataları, ana dilden hedef dile bazı elementlerin sesbilgisel, biçimbilgisel, dilbilgisel ve sözcük-anlambilimsel düzeyde aktarımı biçiminde oluşabilir.

3.3.2. B: DİL İÇİ HATALAR (INTRALINGUAL ERRORS)

Öğrencinin ana dilinin araya girmesi yapılan hataların tek nedeni değildir. Bazı hatalar öğrencilerin hedef dili öğrenme ve kullanmadaki teşebbüslerini yansıtan evrensel hatalardır. Dil içi hatalar, dil aktarımından ziyade hedef dilin yanlış veya yarım öğrenilmesinden kaynaklanır. Bu tarz hatalar, hedef dilin bir ögesinin başka bir ögesi üzerindeki etkisinden de meydana gelebilir. Örneğin geçmiş zaman eki olan “-ed ” takısının tüm fiillere eklenmesi, öğrencinin kullandığı stratejiler olan basitleştirme ve aşırı genellemenin bir örneğidir. Bu hatalar öğrencilerin ana dillerinden bağımsız olarak hedef dilde kurdukları tümcelerde yaygın olarak görülmektedir. Kısacası dil içi hatalar, öğrencinin hedef dildeki sınırlı bilgisiyle tümceler kurup düşüncelerini ifade etmeye çalışması sonucu oluşan hatalardır.

Dil aktarım hataları ikinci dil ediniminin ilk evrelerinde ortaya çıkarken, dil içi hatalar öğrenci yeni dilin sistemini edindikçe ortaya çıkar. Dil içi ve gelişimsel hatalar öğrencinin hedef dildeki başarısızlığını yansıtmaz, aksine öğrencinin dil ediniminde belli bir aşamadaki yeterliliğini ve dil ediniminin belli karakteristik özelliklerini gösterir (Süslü, 2007:66). Bu hatalar, öğrencinin hedef dildeki sınırlı bilgisiyle düşüncelerini açıklama, varsayımlar oluşturma çabasının sonucu olarak ortaya çıkar.

Bu konuda çalışmalar yapıldıkça öğrenci hatalarının bir sistemi gösterdiği kanıtlandı. Öğrenciler sürekli olarak maruz kaldıkları dilin sistemine paralel olarak bir sistem

geliştirmeye çalışmaktadırlar. Bunu yaparken de varsayımlar oluşturup, varsayımlar çürütmektedirler.

Hataların öğrenme sürecinin göstergesi olarak kabul edilmeye başlanmasıyla hata analizi yönteminde de üründen sürece doğru bir geçiş yaşandı. Yâni 1960’larda asıl üzerinde durulan konu, hataların kendisi iken, daha sonra hataların yapıldığı sürece yoğunlaşmaya başlandı. Öğrencilerin kendilerince hedef dilin sisteminden daha basit olan bir sistem geliştirdiklerinin farkına varıldı. Öğrencilerin bazı bilgileri önemsemedikleri, gerekli olan bazı kuralları tekrar ettikleri ve öğrenmelerini kolaylaştırmak için bu kuralları basitleştirdikleri gözlemlendi. Ayrıca öğrencilerin öğrendikleri hedef dile maruz kalma süreleri arttıkça, kendilerinin oluşturmuş oldukları bu sistemi değiştirdikleri saptandı. Bu nedenle hatalar dil öğrenim sürecinde gelişimsel aşamanın bir parçası olarak görülmeye başlandı. Öğrencinin bu aşamadaki gelişimini Selinker şu şekilde tanımlamaktadır (1984:35):

“ Bu dil, öğrencinin hedef dilin biçimlerini üretme çabasından doğan, gözlemlenebilen verilere dayalı hedef dil ve ana dilden ayrı bir dilsel sistemdir. ”

Ara dil olarak adlandırılan bu sistemi şimdi daha ayrıntılı olarak ele alacağız.

3.4. ARA DİL KAVRAMI

Ara dil terimi, öğrencinin öğrenmekte olduğu dilsel sistemleri tanıma sürecinde geliştirmiş olduğu hem öğrencinin ana dilinden hem de öğrenmekte olduğu hedef dilden farklılıklar gösteren sistemi tanımlamak için Larry Selinker tarafından 1972’de ortaya atılmıştır. İkinci dil öğrenilirken, öğrenciler kendilerince bir sistem geliştirirler ve bu sistem bazı yönlerden ana dilden ve öğrenilmekte olan hedef dilden farklılıklar gösterir. Bu sistemi ifade etmek için farklı terimler kullanılmıştır. Ancak en fazla kabul göreni ve kullanılanı Selinker (1972) tarafından önerilen “ara dil” terimidir. İlk olarak 1967’de S.P.Corder tarafından bahsedilen bu kavramın altında yatan düşünce öğrencinin hedef dildeki bilgisini, daha önce var olan bilgileri aracılığıyla bölüştürmesi ve yeniden düzenlemesidir (Bostancı, 2006:19).

Corder’a göre (1981);

“ Ara dil, öğrencilerin bireysel olarak; her bireyin kendine özgü olarak geliştirdiği bir sistemdir. ”

Selinker ise (1972) ara dil kavramını, öğrencinin hedef dilde üretim yapma çabası, öğrencinin ana dili ile öğrenmekte olduğu hedef dil arasında yapısal olarak orta seviyede olan sistem olarak tanımlamıştır. Bu sistemi şu şekilde gösterebiliriz (Lightbound, 2005:72):

Ara dil, 1960 ve 1970’lerde dil öğreniminde, davranışçı kuramdan akılcı kurama geçişin olduğu dönemde önem kazanmıştır. Dil öğrenimini alışkanlık oluşturma olarak tanımlayan davranışçı kuram, dil edinimindeki karmaşık davranışları ve girdi ile çıktı arasında uyumsuzluklar olduğu durumları açıklamakta yetersizdi. Bu nedenle dil öğreniminde yeni bir kuram olan akılcı kuram geliştirildi. Bu kurama göre dil öğrenimi sadece insanlara özgü olduğu için, diğer öğrenme türlerinden farklıdır ve bu nedenle de ayrı ele alınmalıdır.

Bu kuramın bazı özellikleri;

- Sadece insanlar dil öğrenme yeteneğine sahiptir.
- Dil edinim düzeneğine (Language Acquisition Device) gönderimde bulunarak insan zihninin dil öğrenme yetisine sahip olduğunu ve dil ediniminde bu yeteneğin belirleyici olduğunu savunur.
- Veri, dil ediniminde tetikleyici olması amacıyla gereklidir.

Selinker'ın, öğrencilerin hedef dili edinirken geliştirdikleri sistem olan ara dil kavramı da akılcı kurama dayanmaktadır. Öğrencinin ana dili ile edinmekte olduğu hedef dil arasında kalmış olan bu sistem, hem öğrencinin ana dilinden hem de hedef dilden özellikler taşımaktadır. Ara dil öğrencinin içsel sisteminin incelenebilmesi için olanak sağlar. Öğrencinin geliştirmiş olduğu ara dil sistemi incelenirken, öğrencinin dili bütün olarak ele alınır. Böylece öğrencinin hem doğru kullanımları hem de hatalı kullanımları incelenmiş olur. Öğrencinin içsel bir sistemi varsa, bu sistem hedef dilin dilsel sistemi değildir, ancak hedef dilin dilsel sistemini edinim yolundaki öğrencinin geliştirmiş olduğu sistemdir ve bu sistem öğrencinin dil edinimindeki gelişim süreci ve aşamaları hakkında bilgi verir.

Ara dil teorisinin temel özellikleri;

- Öğrenci, hedef dilin anlaşılması ve üretiminde yer alan soyut dilsel kuralların bir sistemini oluşturur. Bu kurallar, ara dil sistemini oluşturan soyut dilbilgisi olarak tanımlanabilir.
- Dilin yapıları üzerine yoğunlaşır. Bu nedenle de sistematiktir ve kural denetimlidir.
- Öğrencinin dilbilgisi geçirgendir. Öğrenci, zaman zaman yeni kurallar ekleyerek, bu kuralları silerek veya tüm sistemi yeniden yapılandırarak, bu dilbilgisini değiştirebilir. Bu da ara dil sürekliliği (interlanguage continuum) ile sonuçlanır. Bu süreklilik, öğrencilerin yeni yapılar öğrendikçe, bu sistem üzerinde yaptıkları değişiklikler aracılığı ile gözlemlenebilir.
- Öğrenciler ara dil sistemlerini geliştirmek için farklı öğrenme stratejileri oluştururlar. Ara dil sisteminin özellikleri incelenerek, öğrencinin dil edinirken kullandığı basitleştirme, aşırı genelleme ve aktarım gibi bu öğrenme stratejileri hakkında bilgi edinilebilir.
- Ara dil hipotezi, öğrenci hatalarını dil öğrenim sürecinin bir ürünü olarak kabul eder. Ara dil hipotezi, öğrencinin dilsel sistemi öğrenci tarafından oluşturulduğu için öğrenci üzerine yoğunlaşır. Böylece öğrenciyi dil öğreniminde merkeze alır.
- Öğrencilerin ara dil sistemleri arasındaki farklılıklar, öğrencilerin öğrenme deneyimlerindeki farklılıklardan ve geliştirdikleri öğrenme stratejilerinin çeşitliliğinden kaynaklanmaktadır.

Ara dilin bu özellikleri, dil öğreniminde davranışçı kuramdan, öğrencinin bilişsel yönüne dikkat çeken akılcı kurama geçişteki sürecin genel bir çerçevesini oluşturur.

He Dan'ın makalesinde belirttiği üzere, Brown'a göre ara dil gelişiminin dört aşaması vardır (Dan, 2007:4):

- İlk aşama rastgele, gelişigüzel hataların yapıldığı aşamadır. Bu aşamada öğrenci dilin yapılarının belli bir düzeni, sistematığı olduğunu farkında değildir.
- İkinci aşama gelişim aşamasıdır. Öğrenci dilsel üretimde tutarlılık kazanmaya başlar.
- Üçüncü aşama sistematik aşamadır ve bu aşamada öğrencinin tutarlılık derecesi artmaktadır. Öğrencilere hataları gösterildiği zaman, bu hataları tanıyabilmekte ve düzeltme çabası gösterebilmektedirler. Öğrenciler hedef dile oldukça yaklaşmışlardır.
- Son aşama ise istikrar aşamasıdır. Bu aşamada öğrenciler hatalarını kendileri düzeltebilmektedirler.

Selinker’a göre ara dil, sistematik ve kurallardan oluşan geçici bir dilbilgisinden oluşmaktadır. Bu kurallar öğrencinin, dil edinim sürecinde geçtiği bilişsel sürecin ürünüdür. Bu bilişsel süreçler (Gitsaki, 1998:93):

- Aşırı Genelleme:** Ara dil sisteminin bazı kuralları, hedef dilin bazı kuralları ve özelliklerinin tüm durumlara uygulanmaya çalışılması sonucu oluşturulabilir. Yâni öğrenci hedef dilin dilsel sistemine ilişkin yeni öğrendiği bir kuralı, ayırım gözetmeksizin hedef dildeki tüm durumlarda kullanmaya çalışabilir. Örneğin, öğrenci geçmiş zaman eki olan “-ed” takısını öğrendiğinde, istisna durumları göz ardı ederek tüm fiillere “-ed” takısı ekleyebilir. Bu tarz bir hata, öğrencinin öğrenme sürecinde hedef dilin yapılarını edinmeye çalışırken kullandığı stratejinin özelliğini yansıtmaktadır.
- Eğitim aktarımı:** Öğrencinin hedef dili edinme sürecinde, hedef dile ilişkin yeni bilgiler öğrendikçe, önceki öğrendiklerinin bu yeni öğrendikleri üzerinde etkili olması durumudur. Yâni hedef dile ilişkin eski bilgileri, yeni öğrendiği bilgileri olumlu veya olumsuz olarak etkileyebilir. Örneğin, öğrenci “ a, an ” konusunu öğrendikten sonra, çoğul yapma eklerini öğrenirken, tekil-çoğul kavramında önceden bilgisi olduğu için kolaylıkla bu yapıları öğrenebilir. Bu durumda, olumlu bir eğitim aktarımı gerçekleşmiş denilebilir.
- İkinci Dil Öğrenme Stratejileri:** Öğrencinin hedef dili daha basit bir sisteme indirgeyerek, öğrenmeyi kolaylaştırma amaçlı kullandığı stratejilerdir.
- İkinci Dil İletişim Stratejileri:** Ara dil sisteminin bazı özellikleri, öğrencinin hedef dilin ana dil konuşucuları ile iletişim kurma çabası sonucu şekillenebilir.

e) **Dil aktarımı:** Ara dil sisteminde saptanan bazı özellikler, öğrencinin ana dilinden aktarım yapması sonucu oluşabilir.

Öğrencinin sistematik bir yolla oluşturduğu, hedef dildeki bilgisini ve ana dilinin veya öğrenmiş olduğu başka dillerin de özelliklerini içerebilen bu dinamik sistemde saptanan bazı hatalar şu konularda bilgi sunabilir (Lighbound, 2005:78):

- Öğrencinin hedef dildeki performansını; neler öğrendiğini veya ne kadar ilerleme kaydettiğini gösterir.
- Dil öğrenme deneyiminde, öğrencilerin kullandıkları stratejiler veya geçtikleri süreç hakkında bilgi verir.
- Öğrencinin, dilin doğası hakkında oluşturduğu varsayımları sürekli olarak nasıl test ettiği konusunda bilgi sunarlar.

Öğrenci hataları, öğrencinin hedef dili öğrenme sürecinde, zihninde şekillendirmiş olduğu değişken ve dinamik yapı olan ara dil sistemi aracılığıyla incelenir.

Corder’a göre (1981:58):

“ Öğrenci hatalarını dilbilimsel terimlerle tanımlamak ve sınıflandırmak, öğrenciye öğrenme sürecinde problem oluşturacak dilsel özelliklerin bir tablosunu çıkarmamıza yardımcı olur. ”

3.5. HATA ANALİZİNİN AŞAMALARI

1. **HATALARIN TANIMLANMASI:** Hataların ne olduğunu tanımlayabilmek için öncelikle hataları ayırt edebilmek gereklidir.

- a) **Sistematikleşme öncesi hatalar:** Öğrencinin yeni konuyu anlamaya çalışırken yaptığı hatalardır.
- b) **Sistematikleşme sonrası hatalar:** öğrencinin önceden anladığı, bildiği bir noktayı geçici olarak unuttuğu zaman yaptığı hatalardır.
- c) **Sistematik hatalar:** Öğrencinin hedef dile ilişkin doğru olmayan varsayımlar oluşturduğu zaman yaptığı hatalardır.

Ana dil konuşucularının tümceleri bile dil sürçmeleri ve küçük kusurlarla doludur. Bu tarz hatalar stres, yorgunluk tereddüt gibi durumlardan kaynaklanmaktadır. Tıpkı ana dil konuşucuları gibi ikinci dil öğrencileri de bu tarz küçük hatalar yapmaktadırlar. Böyle

durumlarda öğretmenlerin bu tarz kusurları hatalardan ayırt etmeleri her zaman kolay olmamaktadır.

Corder'ın (1981) da belirttiği gibi, hataların tanımlanması büyük ve önemli ölçüde öğrencilerin niyetlerine bağlıdır. Öğrencinin kastettiği bilgiye ulaşmak için, öğrenciden söylemek istediği tümceyi ana dilinde söylemesi istenebilir. Sonra bu tümceler yeniden yapılandırılır. Öğretmenin öğrencinin ana dilini bilmediği durumlarda ise, bağlamdan yola çıkılarak makul bir yorumlama yapılarak tümceler yeniden yapılandırılabilir. Hataları tanımlamak için, öğrencinin orijinal tümceleri ile yeniden yapılandırılmış tümceler karşılaştırılır. Bu şekilde hataları tanıma süreci tamamlandıktan sonra hataları tanımlama süreci başlar.

2. HATALARIN BETİMLENMESİ: Bu aşamada, öğrencilere kastedilen mesajı iletmede nasıl başarısız olduğu gösterilmeye çalışılır. Mc. Donough (1981) tüm öğrencilerin aynı hatalara karşı benzer bir yaklaşım göstermelerinin beklenmemesini, aynı biçimde öğrencinin farklı zamanlarda aynı hatayı farklı nedenlerden dolayı yapmasının da beklenmemesi gerektiğini belirtmektedir.

Corder (1981) hata analizinde asıl amacın, öğrencinin öğrenme sürecine yardımcı olmak amacıyla hataları dilbilimsel ve psikolojik açıdan açıklamak olduğunu vurgulamaktadır. Bu nedenle, tekrarlanan hatalara bakılması gerektiğini ve böylece öğrencinin kullanmış olduğu dilin gözlemlenebileceği ve açıklanabileceğini söylemektedir. Ancak bu yolla sadece sistematik hatalar incelenebilir. Bu ise, oldukça zor bir iştir. Çünkü öğrenciler yaptıkların hatalarda her zaman tutarlı olmayabilir. Corder (1981) hatalarda tutarsızlığın sistematiklikten daha belirgin bir özellik olduğunu vurgulamaktadır. Bu noktada öğretmenin öğrencilerini iyi bir gözlem sürecinde tutarak hatalarını betimlemesi gerekmektedir. Hatalar bu şekilde betimlendikten sonra açıklanması aşaması devreye girer.

3. HATALARIN AÇIKLANMASI: Dil öğreniminde psikolojik etkenler de etkili olduğu için hataları açıklamak karmaşık bir iştir. Aynı hataya farklı açılardan bakmak mümkündür. Örneğin, öğrencinin ana dilinde gelecek zamanı belirtmek için sadece tek bir biçim varken hedef dilde üç farklı biçim bulunabilir. Bu durumda öğrenci hata yaparsa bu hatanın ana dil girişimi sonucu mu yoksa hedef dildeki yapıları karıştırması sonucumu hata yaptığını saptamak oldukça zordur. Bu nedenle öğretmenin bu süreçte

çok iyi gözlem yapması gerekmektedir. Hatalar açıklandıktan sonra sınıflandırma aşamasına geçilir.

- 4. HATALARIN SINIFLANDIRILMASI:** Hataları farklı alanlara göre farklı biçimlerde sınıflandırmak mümkündür. Bu konudaki çeşitliliğe rağmen sınıflandırma hangi biçimde yapılırsa yapılsın bizi aynı sonuca götürür.

Saptanan hataların sınıflandırılması konusunda pek çok kategori mevcuttur. Bu kategorileri şu başlıklar altında toplamak mümkündür (Joshi, 2009:2):

1. TÜRÜNE GÖRE HATALAR:

Bu hatalar dilin belli bir yönü ile ilgili hatalardır. Bu hataları da alt başlıklara ayırmamız mümkündür.

- a) Sesbilgisel hatalar:** Telaffuzla ilgili hatalardır. Örneğin, “river”, ”liver “ gibi sözcüklerde son ses olan “r” harfi tam olarak telaffuz edilmemektedir. Öğrenci tarafından bu ses tam olarak telaffuz edildiği zaman, bu hata sesbilgisel hata olarak tanımlanabilir.
- b) Sözcüksel Hatalar:** Sözcük düzeyinde yapılan hataları kapsamaktadır. Örneğin “air conditioned room” tamlamasında “ed” takısı gerekli değildir. Bu tarz bir hata, sözcüksel düzeyde bir hata olarak kabul edilmektedir. Ayrıca hedef dilde bir durumu karşılayan iki sözcük varken, öğrencinin ana dilinde bu durumu karşılayan tek bir sözcüğün mevcut olduğu durumlarda da bu tarz hatalar yapılabilir. Örneğin “Here is too silent. Can you open the radio?” tümcesi Türk öğrenciler için doğru bir tümce olarak görülebilir. Çünkü Türkçede “open” sözcüğü için tek bir sözcük bulunmaktadır. Bu nedenle Türk öğrenciler her iki durumda da “turn on “ sözcüğü yerine “open” sözcüğünü kullanmaya çalışmaktadırlar.
- c) Dilbilgisel Hatalar:** Sözdizimi ile ilgili problemlerden kaynaklanan hatalardır. Tezde saptamayı amaçladığımız bu hatalar tümcelerin yapısıyla ilgili kusurlardır. Örneğin “ I prefer tea than coffee.” tümcesinde altı çizili olan öge yanlıştır. “to” yerine “than” kullanılması dilbilgisel düzeyde bir hatayı oluşturmaktadır (Süslü, 2007: 65). Ayrıca tümcedeki öğelerin dizilişinden kaynaklanan sorunlar da dilbilgisel hata olarak

tanımlanabilir. Örneğin “ I bought from the library the book” tümcesi öğelerin tümcedeki dizilişleri bakımından hatalıdır. Ana dili ile öğrendiği dilin farklı yapılardan oluştuğunun farkında olmayan öğrenciler, ana dilin sözdiziminin ve çoğu dilbilgisel kuralının hedef dile aynen uygulandığını sanmaktadırlar.

d) Anlambilimsel Hatalar: Tümce veya metinlerdeki anlam belirsizliklerinden kaynaklanan hatalardır. Örneğin “ She is like ice-cream” tümcesinde anlam net değildir; bu tümce iki anlama gelebilecek şekilde yorumlanabilir. Bu tümce hem “ O dondurma sever”m hem de “ O dondurma gibidir” biçiminde çevrilebilir. Bu tarz tümcelerin anlamlarına ilişkin kusurlu durumlar anlambilimsel hatalar altında incelenmektedir.

e) İmla (Yazım) Hataları: Yanlış yazımdan dolayı tümcenin anlamının belirginliğini yitirmesi veya anlamın tamamen değiştiği durumları içermektedir. Örneğin “ He is my sun” tümcesi iki anlama da gelebilmektedir.

2. BİÇİME GÖRE HATALAR

Bu hatalar da alt başlıklara ayrılabilir:

a) Ekleme Hataları: Tümceye gerekli olmayan bir öğenin veya birimin eklenmesi sonucu oluşan hatalardır. Örneğin “ He faced a one problem” tümcesinde “one” sözcüğünün tümceye eklenmesi gereksizdir; dolayısıyla bu tümce hatalıdır.

b) Çıkarma Hataları: Gerekli olan öğelerin tümceden silinmesi veya eklenmemesi sonucu oluşan hataları içermektedir. Örneğin “ My father name is A” tümcesinde “father” sözcüğüne eklenmesi gereken iyelik eki (-s) eklenmemiştir. Bu da tümcenin dilbilgisel açıdan kabul edilebilirliğinin yok olmasına neden olmaktadır.

c) Seçim Hataları: Seçenekler arasından doğru olmayan seçeneğin kullanılması sonucu oluşan hatalardır. Örneğin; “One day the king is going for hunting.” tümcesinde öğrenci, elinde var olan tüm zamanlar arasından şimdiki zamanı seçerek kullanmıştır.

Bağlamına göre ve tümcenin başlama biçimine göre bu zamanı tercih etmesi doğru bir seçim değildir.

- d) Sıralama/Dizim Hataları:** Tümcedeki sözcük dizilişinin yanlış olmasından kaynaklanan hataları içermektedir. Örneğin; “Where I shall meet you?” tümcesinde altı çizili olan öge yanlış yerde kullanılmıştır. Bu da tümcenin olması gereken sözcük dizilişini bozmaktadır.

6. DİL AKTARIM HATALARI

Daha önce de belirttiğimiz gibi, öğrencinin ana dilinin araya girmesi sonucu yapılan hataları kapsamaktadır.

7. DİL İÇİ HATALAR

Daha önce ayrıntılı olarak değindiğimiz üzere, öğrencinin hedef dilin kurallarını tam olarak öğrenememesi veya istisna durumları göz ardı etmesi sonucu yaptığı hataları kapsamaktadır.

8. KAVRAMSAL HATALAR

Bu hataları da sınıflandırmamız mümkündür:

- a) Genel hatalar:** Tümcenin anlamının net olmadığı durumları kapsamaktadır. İletişimi engelleyen, mesajın alınmasında sorun oluşturan hatalardır.

a. Örneğin; A: “I hope you won’t mind if I sit here”

i. B: “Yes, yes”

Yukarıdaki diyalogda B konuşucusu A konuşucusunun oturması için mi evet demiştir yoksa oturmamamsı için mi belli değildir. Anlamı net olmadığı için soruyu soran kişi bir kez daha sorusunu yinelemek zorunda kalmıştır.

- b) Yerel Hatalar:** Tümcenin anlamında sorun yoktur ancak tümcenin ifade ediliş biçimi kusurludur. Biçimsel olarak kusurlu olan bu tümceler, mesajın iletilmesinde ve alınmasında herhangi bir engel teşkil etmezler. Örneğin; “My girlfriend is a beautiful”

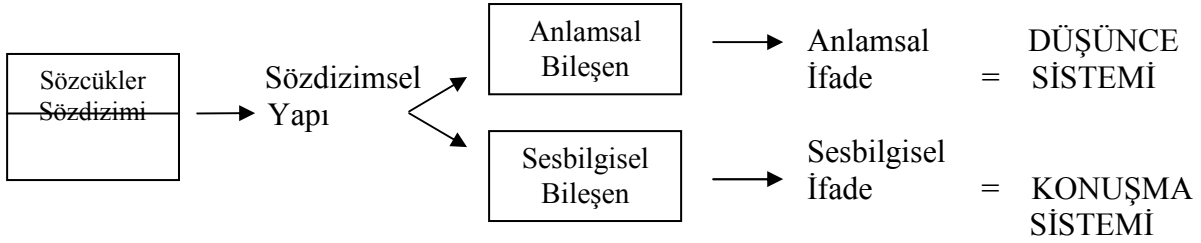
tümcesini duyan kişi konuşucunun ne demek istediğini anlar ancak konuşucunun tümcesi dilbilgisel olarak hatalı bir tümcedir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.1. SÖZDİZİMİ

Dilbilgisinin bileşenlerinden biri sözcükler ve sözcüklerin dilsel özellikleridir. Dildeki sözcüklerden tümce oluşturulabilmesi için, öncelikle bağlama uygun sözcüğün seçilmesi gereklidir. Ardından, seçilen sözcükler, söz diziminde uygun sözdizimsel ölçütlere göre bir araya getirilir. Böylece sözdizimsel yapılar oluşturulmuş olur. Daha sonra, dilde var olan anlamsal yapılar ve sesbilgisel yapılar, bu sözdizimsel yapıları anlamsal ifadelere ve telaffuz edilebilir sessel ifadelere dönüştürür. Anlamsal ifadeler düşünce sistemi ile sessel ifadeler konuşma sistemiyle birleşir ve böylece kullandığımız tümceler ortaya çıkar.

Radford, **Analysing English Sentences** adlı eserinde, konuşucunun ağzından çıkan tümcelerin geçtiği aşamayı aşağıdaki gibi şekillendirmiştir (2009:16-17):

Bu çalışmada, bu sistemin sözdizimsel boyutu ele alınacaktır.

“Her sözcük anlamlıdır, fakat tek başına duygu, düşünce istek ve yargıları tam olarak anlatmaya yetmez. Hem konuşma hem de yazı dilinde sözcük dizeleri kullanılır. Dolayısıyla dil tek tek sözcüklerden değil, birbiriyle ilişkili öğelerden kurulmuş bir dizgedir, dillerde bir sıralanış bağlantısı vardır ve sözcükler zincirlenir. Öğelerin birbirini izlemesine en yakışan terim dizimdir. Her dizimde yer alan öğe, kullanılış değerini kendisinden önce ya da sonra gelenlerden, daha doğrusu birbirlerinden ve kullanıldığı yerden alır” (Balıkçı, 2008:54).

Söz dizimi terimi, eski Yunanca sözcük, düzenleme veya bir araya getirme anlamına gelen “syntaxis” sözcüğünden gelmektedir. Geleneksel olarak sözcüklerin birlikte veya ayrı iken etkileşimlerini, tümce içerisinde anlamı iletmek için bir araya geliş biçimleriyle ilgilenen

dilbilgisi dalını ifade etmektedir (Valin ve Lapolla, 1997:1). Yâni, bir dilin söz dizimi ile konuşucuların, sözcükleri tümcelere dönüştürdükleri zaman kullandıkları kurallar bütünü kastedilmektedir. Dildeki ifadeler, ses ve anlamlar arasındaki ilişki ve bu ilişkinin dilbilgisinin temel bileşeni olan söz dizimi tarafından düzenlenmesi ile oluşturulur. Osman Toklu’ya göre;

“Sözdizimi, dillerdeki sayısı 25 ile 50 arasında olan sesbirimlerin bir araya gelmesiyle gerçekleşen sözcüksel ve dilbilgisel biçimbirimlerin kullanımı durumunda, diğer bir deyişle iletişim sırasında bir araya gelerek oluşturdukları tümceleri, tümcelerin oluşum biçimlerini ve kurallarını inceleyen dilbilimin en eski dallarından biridir” (Toklu 2009:74).

İngilizce ve pek çok diğer dilde, tümcenin anlamının belirlenmesinde, sözcüklerin düzenlenmesi çok önemli bir faktördür. Bir dilin çözümlenmesi bütünüyle olmasa bile, büyük ölçüde sözdizimi sorunlarının açıklığa kavuşturulmasına bağlıdır. Bu nedenle sözdizimi çalışmaları günümüzde de güncelliğini korumaktadır (Atabay ve d. 2003:13).

Düşüncelerin aktarılmasının en önemli aracı olan dildeki birimler rastgele bir araya getirilmemiştir. Günlük hayatta iletişimi sağlamak için, düşüncelerimizi ifade ederken, bulunduğumuz ortama veya konuştuğumuz kişiye bağlı olarak bir konuşma üslubu seçeriz. Nasıl ki iletişimi sağlamanın belli koşulları varsa, bu iletişimde kullanılacak tümceleri oluşturan sözcükleri bir araya getirmenin de belli koşulları vardır. İşte bu koşullar sözdizimi adını verdiğimiz dilbilim dalı tarafından belirlenir ve incelenir. Ana dil konuşucuları, bu kuralları bilinçaltı yoluyla, kuralların varlığından habersiz olarak edinmektedirler. Ancak söz konusu ikinci dil öğrencileri olduğunda, durum değişmektedir. Çünkü ikinci dil öğrencileri, sözcükleri bir arada tutan bu kuralların farkında olarak ve hatta bu kurallara özel bir çaba göstererek ikinci bir dili öğrenmektedirler.

Doğan Aksan sözdizimi çalışmalarının amacından **Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim** adlı eserinde şöyle bahsetmektedir;

“ Çok eskilere uzanan sözdizimi çalışmalarında, öteden beri sözcüklerin tümce içinde sıralanmaları, dillerin tümce yapılarının belirlenmeleri, işlenen başlıca konuydu. Özne, tümleç ve yüklem bir dildeki sıralanışı ve adların sıfatla bir araya geliş biçimleri başlıca sorun sayılırdı. Yapısal dilbilimin bir uzantısı olan dönüşümlü-üretimsel dilbilim sözdizimi alanına yeni bir boyut kazandırmıştır. Yapısal dilbilim dili bir dizge olarak kabul ettiği için dildeki sözcüklerin birbirleriyle hangi ilişkiler içinde bulundukları, nasıl sıralandıkları, bir dilde kurulması olası bütün tümce tiplerinin saptanması, bu yeni akımın başlıca uğraşısı olmuştur.

Bir dildeki söz örgüsünün aydınlatılması, aynı zamanda dili çevreleyen sırların da büyük ölçüde çözülmesi olarak görülmüştür. ” (Aksan, 2003:30)

Dildeki sözcüklerin sıralanışını ele alan, özne, tümleç, yüklem arasındaki ilişkileri inceleyen dilbilgisi ve dilbilim dalı olan sözdiziminin temel amacı, dilleri çözümleyerek, diller hakkında somut verilere ulaşılmasını sağlamaktır. Bu inceleme yapılırken geçmişten günümüze farklı yöntemler denenmiştir. Yirminci yüzyılın başlarında F.de Saussure tarafından, yapısal dilbilimin temelini atılmasına değin yalnızca geleneksel yaklaşımla ele alınan sözdizimi ve öteki dilbilgisi bölümleri, günümüzde bu görüşten kaynaklanan değişik yöntemlerle de ele alınmaktadır. Bu yöntemlerin amacı, dili yeni bir yaklaşımla ele alarak çözümlemektir. Sözdizimi çalışmalarında, dillerin çözümlenmesine bir iletiyi oluşturan temel taşlardan biri olan tümce ile başlanılmaktadır.

Sözdiziminin temel yapılarından biri olan tümce üzerine pek çok çalışma yapılmış ve pek çok araştırmacı tümceyi tanımlamaya çalışmıştır. Aristo’ya göre tümce;

“ Bağımsız, kesin bir anlamı olan ve her ögesi bir anlam taşıyan değişik ses bileşimlerinin (sözcüklerin) bağlantısıdır. ” (Aksan, 2003:30)

Türk Dil Kurumunun internet sözlüğündeki tanımına göre tümce;

“ Başka bir söze bağlı olmaksızın tam bir düşünce veya hüküm anlatan söz, ki tek bir fiil kipinden ibaret olduğu gibi, birbirine gramatikal bağlarla bağlı birçok kelimeden de meydana gelmiş olabilir. ” (05.09.2009)

Bir fikri, bir duygu ve düşünceyi, bir oluş ve kılışı tam olarak bir yargı hâlinde anlatan kelime grubu. Cümlelerin varlığı için asgarî şart bir çekimli fiil veya ek-fiilden oluşan yüklemdir. Cümleler yapılarına, yüklem türüne, yüklem yerine ve anlamlarına göre sınıflandırılır. Yapılışlarına göre sınıflandırmada basit cümle, birleşik cümle, bağlı cümle, sıralı cümle; yüklemine göre isim cümlesi, fiil cümlesi; yüklem yerine göre kurallı cümle, devrik cümle; anlamına göre olumlu cümle, olumsuz cümle ve soru cümlesi türüne ayrılır.”

Bir yargıyı bildirmek üzere bir araya gelmiş sözcükler arasında birden çok ilgi söz konusudur. Sözcükler arasındaki sesbilimsel ilişkinin yanı sıra, biçimbilimsel ilişki de önemlidir. Gerçekte sözdiziminin temel amacı da bu ilişkileri açığa kavuşturmak olduğu için sözdizimi dili incelemeye genel olarak tümceden başlar. Tümcelerin yapılarının iyice açıklanabilmesi için tümceyi oluşturan sözcüklerin görevlerinin yâni öğelerinin belirlenmesi gereklidir.

4.1.1. TMCENİN ÖĞELERİ

Tmceyi oluşturan her bir sözcüğün tümce içinde belli Ėrevleri vardır. Tümcede belli bir iş veya oluş bildirmek, bildirilen bu işi yapmak, tümcede zaman veya yer bildirmek gibi Ėrevler üstlenen ve özne, tümleç, yüklem adlarını alan bu sözcüklere tümcenin öğeleri denir. Özne genellikle yargının oluşmasını etkileyen; tümleç yargının niteliklerini açıklayan; yüklem ise yargıyı yüklenen öğedir.

şimdi bu öğelerin “ **Türkiye Türkçesinin Sözdizimi** ” adlı eserde (Atabay ve d. 2003:15) yer alan açıklamalarına kısaca göz atalım.

YÜKLEM

Tümcede yargıyı yüklenen çekimli eyleme yüklem denir. Taşıdığı yargı nedeniyle yüklem, işi zaman ve mekn kavramlarının yanında olumluluk, olumsuzluk, soru ve buyruk gibi kavramları da bildirir. Öte yandan, yüklem, tümcedeki öteki öğelerle, özne, kişi ve zaman bakımından uyum içindedir. Bu nedenle yüklem tümcenin en önemli öğesidir.

ÖZNE

Tümcede yargının oluşmasını sağlayan kişi ya da nesneye özne denir.

TÜMLEÇ

Tümleç tümcede yüklemin anlamını türlü yönlerden belirtip nitelendiren, açıklayan söz ya da söz bekleridir. Tmleler ad ve eylem tümcelerinde yüklemin anlamını zaman, yer, yn ve ölçü bakımından nitelendiren, durumlarını belirten, tümleyen öğelerdir.

NESNE

Yükleme geçişli eylemle kurulmuş tümcelerde, yüklemin anlamını tümleyen, açıklayan tmlece nesne denmektedir. Nesne, bir tek sözcük olabildiği gibi, tamlama, tamlamayla birlikte kullanılan sözcükler dizisi ya da bir tümce biçiminde de olabilir.

4.2. İNGİLİZCE VE TÜRKÇE’NİN SÖZDİZİMSEL ÖZELLİKLERİ

Türkçenin sözdiziminin en göze çarpan özelliği, yüklemın tümce sonunda yer almasıdır. Bu özellik, yabancı dil öğretiminde yaşanan sorunların en önemli nedenlerinden biridir. İkinci dil olarak İngilizceyi öğrenen Türk öğrenciler, ister istemez diller arasında bir karşılaştırmaya gitmekte ve çoğu zaman Türkçe düşünerek sözdizimsel hatalar yapmaktadırlar. Bu sözdizimsel hataları incelemeyi amaçladığımız tezde, öncelikle Türkçe ve İngilizce’nin sözdizimsel özelliklerinden bahsedeceğiz.

Dil edinim yetisinin tüm dillerde ortak olduğunu ve dillerdeki farklılıkların dillerde var olan parametrelerden kaynaklandığını dil edinimi bölümünde açıklamıştık. Dilleri birbirlerinden ayıran, o dili oluşturan dilbilgisi kurallarıdır. Sesbilgisel kurallardan edimbilimsel kurallara kadar uzanan bu dilbilgisel kurallar sayesinde bir dili tanımlayıp, o dil hakkında hipotezler oluşturabiliyoruz. Her dilin kendine has olan bu kuralları arasında benzerlikler de olabilir, farklılıklar da. Sözcükleri bir araya getirerek, tümcelerin oluşmasını sağlayan sözdizimi kuralları da dillere özgüdür. Yâni her dilin kendine has sözdizimsel kuralları vardır.

Dillerin biçimbilgisel sınıflandırılmasına göre, Türkçe bağlantılı, yâni eklemeli diller sınıfına girer ve bu türün en tipik örneğini oluşturur. Bağlantılı dillerde, değişmeyen bir köke yetenek, işteşlik, olumsuzluk, zaman ve kişi gibi çeşitli görevleri üstlenen ekler, biçimbirimler ulanır ve bunlar, ek yerleri belli olmayacak biçimde sıkıca birbirleriyle kaynaşır (Aksan, 2000:105). Köken bakımından, Türkçe Ural-Altay dil ailesine girmektedir. İngilizce ise, Hint-Avrupa dil ailesi grubundandır. Bükümlü ve çekimli diller olmak üzere ikiye ayrılan Hint-Avrupa dilleri içerisinde İngilizce bükümlü diller arasında yer alır. Bükümlü dillerde çekim ve yeni bir sözcük türetimi sırasında, kök değişikliğe uğrar. Bu değişiklik de çekimli dillerle bükümlü diller, yâni Türkçe ile İngilizce arasındaki en önemli farkı ortaya çıkarır.

İngilizce ve Türkçe arasındaki sözdizimsel benzerlikler ve farklılıklar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

TÜRKÇE	İNGİLİZCE
Öğelerin dizilişi; <i>Özne + Tümleç + Yüklem</i> biçimindedir. Buradan Türkçe'nin en göze çarpan özelliğinin yüklem sonda bulunması olduğunu söylenebilir. Ör: Düzenli olarak İngilizce çalışırım.	Öğelerin dizilişi; <i>Özne + Yüklem + Tümleç</i> biçimindedir. Ör: I study English regularly.
Sözcük dizilişi esnektir. Yâni, Konuşmacının vurgulamak istediği öğeye göre bu sözcük dizilişinde oynamalar yapılabilir ve bu da tümcenin dilbilgiselliğini yitirmesine neden olmaz. Ör: Sizi yarın akşam ziyaret edeceğim. Yukarıdaki tümcede nesne görevi gören “sizi” ögesi vurgulanmak istenirse eğer, tümcede aşağıdaki gibi bir değişiklik yapılabilir ve bu değişiklik tümcenin dilbilgiselliğini bozmaz. Ör: Yarın akşam sizi ziyaret edeceğim.	Katı bir sözcük dizilişine sahiptir. Tümcede yer alan öğelerin yerlerinin değiştirilmesi, devrik tümceler haricinde, tümcenin dilbilgiselliğinin bozulmasına neden olur. Tümcede herhangi bir öğe vurgulanmak isteniyorsa, bu ancak tonlama yoluyla yapılabilir. Tümcedeki öğeleri vurgulamak için, sözcük dizilişinde oynamalar yapılamaz.
Türkçe'nin sözdiziminde eksilteli anlatımlar oldukça önemli bir yer tutar. Özellikle gizli öznel tümceler ile belirtensiz ad takımları, başka birçok dilde bulunmayan, Türkçeye özgü anlatım olanaklarıdır. Bu özellik ayrıca, Türkçede tek sözcüklü dizimsel yapıların oluşmasına yol açar (Şimşek,	İngilizce'de, kurallı bir tümcede özne zorunludur ve tümcenin başında yer alır. Öznenin düşürülmesi, yâni gizli özne diye bir durum söz konusu değildir. Edilgen tümceler haricinde, tüm tümcelerde özne açık ve net bir biçimde belirtilmek zorundadır.

1987: 7,8) Ör: Bu konuda sana bilgi vermeyeceğiz. Yukarıdaki tümcede, öznenin I. çoğul şahıs olduğu yükleme eklenen “z” kişi ekiyle belirtilmektedir. Yâni özne düşürülmüştür.	Ör: We do not give any information about this subject. Aynı tümceyi İngilizce’ye çevirdiğimiz zaman, özneyi mutlaka kullanmak zorundayız.
Türkçe’de tamlayan veya belirten unsur, daima tamlanan veya belirtilen unsurdan önce gelir. Başka bir ifadeyle, yardımcı unsur, daima asıl unsurdan önce yer alır. Bu kural, kelime grupları için olduğu gibi, birleşik cümleler için de geçerlidir. Bütün araştırmacılar, Türkçe söz diziminin, bu ana kanun üzerine kurulduğu konusunda hemfikirdirler (Özkan ve Musa, 2004:102). Ör: Odanın kapısı Yukarıdaki tamlamada asıl unsur “kapı” sözcüğüdür. Türkçe’de asıl unsur yardımcı unsurdan sonra geldiği tamlama bu şekildedir.	Hint-Avrupa dillerinde genel itibarıyla asıl unsur yardımcı unsurdan önce gelir. Ör: The door of the room İngilizce’de ise, Türkçenin tam tersi söz konusudur. Yukarıda aynı tamlamanın İngilizcesi verilmiştir ve asıl unsur olan “kapı” sözcüğü yardımcı unsurdan sonra yer almıştır.
Türkçe’de edatlar isimlerden sonra gelir. Ör: Ahmet şu anda <u>evde</u>.	İngilizce’de ise, edatlar isimlerden önce gelmektedir. Ör: Ahmet is <u>at home</u> now.
Eylemler kişi, kip ve zamana göre çekimlenir. Ör: Ayşe her sabah erken kalkar. Yukarıdaki tümcede “kalkmak” eylemi, 3. tekil şahıs olan Ayşe öznesine ve geniş zaman göre çekimlenmiştir.	Bu durum İngilizce için de geçerlidir. Ör: Ayşe gets up early every morning. Yukarıdaki tümcede “get up” eylemi 3. tekil şahıs olan Ayşe öznesine göre geniş zamanda çekimlenerek “s” takısı almıştır.
Yan tümceler, Türkçe’de genellikle çekimsiz eylemlerle kurulmaktadır. Ör: <u>Ahmet eve gelince</u> Ayşe dışarı çıktı.	İngilizce’de ise, yan tümceler çekimli eylemlerle kurulmaktadır. Ör: <u>When Ahmet came home</u> Ayşe went

Yukarıdaki tümcede altı çizili olan bölüm yan tümcedir. Bu yan tümcenin eylemi olan “gelmek” zaman ve kişi eki almamıştır. Yâni eylem çekimsizdir.	out. Yukarıda yan tümce olan altı çizili olan bölümdür. Yan tümcenin eylemi olan “come” sözcüğü geçmiş zamana göre çekimlenmiştir.
Eril-dişil ayrımı yoktur.	Eril-dişil ayrımı Fransızca ve Almanca’daki kadar baskın olmasa da vardır. Ör: The ship is very big but she is not fast. Yukarıdaki tümcede “gemi” sözcüğü dişil olarak kabul edildiği için “she” olarak kullanılmıştır.

İki dilde de, derin yapı ve örtük bağlantılar aynıdır. Ancak Türkçe, dizimsel düzlemde, tümlecın yüklemden önce yerleşmesi, çekim eki alması, ad tamlamalarını ilgi ve iyelik ekleriyle gerçekleştirmesi, adların tanımlık almaması, eril/dişil ayrımının olmaması ve ayrı bir soru ekinin olması gibi özelliklerle İngilizceden ayrılır (Aydın, 2005:85).

BEŞİNCİ BÖLÜM

5.1. ARAŞTIRMA YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Sosyal bilimlerde niceliksel yaklaşım ve niteliksel yaklaşım olmak üzere yaygın olarak kullanılan iki araştırma modeli vardır (Kırcaali-İftar, 1999:6).

5.1.1. Niceliksel Yaklaşım

Görgül (ampirik) yaklaşım da denilen niceliksel yaklaşım, 20. yüzyılın başında, fen bilimlerinin kullanmakta olduğu araştırma yöntemlerinin ve veri toplama tekniklerinin sosyal bilimlere uyarlanmasıyla oluşmuştur (Kırcaali-İftar, 1999:6). Bu yaklaşıma göre, bilimle bilim dışı arasında kesin sınırlar vardır. Nesnel gerçekliğin bilimin ilgi alanı olduğu, öznel gerçekliğin ise, bilim dışının ilgi alanı olduğu öne sürülmektedir. Nesnel gerçekliğin, değer yargıları ve kişisel yorumlardan bağımsız yapılan gözlem veya ölçümlerden elde edilen verilerden oluştuğu varsayılmaktadır. Bu nedenle, niceliksel araştırma yürüten araştırmacılar, veri toplama ve analizi süreçlerine kendi değer yargılarını ve kişisel yorumlarını katmamak için yoğun çaba göstermektedirler.

5.1.2. Niteliksel Yaklaşım

20. yüzyılın son çeyreğinde, niceliksel yaklaşımın bazı sosyal olguları açıklamadaki yetersizliğinden hareketle, niteliksel araştırma yaklaşımı gelişmiş ve hızla yaygınlaşmaya başlamıştır. Niteliksel yaklaşım, sosyal bilimlerin ilgilendiği sosyal gerçeklikle, fen bilimlerinin ilgilendiği fiziksel gerçeklik arasında bir ayrıma gitmiş ve sosyal gerçekliğin, bir ölçüde de olsa, kişisel yorumlarla oluştuğu öne sürülmektedir (Kırcaali-İftar, 1999:7). Bu nedenle, sosyal gerçekliğin nesnellik kadar öznellik de içerdiği ve her bireyin algılayış biçimine bağlı olarak farklılaştığı; dolayısıyla, sosyal verilerin ancak yorumlandıkları zaman anlam kazandığı kabul edilmektedir.

Niteliksel araştırmalarda, araştırmacının, verileri toplarken ayrıntıları ince eleyip, sık dokur bir biçimde incelemesi söz konusudur; bir diğer deyişle, araştırmacıdan bulunduğu ortama, o ortamın bir üyesi olsa bile, oraya dışarıdan gelmiş ve ilk kez orada bulunuyormuş gibi özelliklerini incelemesi beklenmektedir (Uzuner, 1999:178). Yâni, araştırmacı veri toplarken, herhangi bir müdahâlede bulunmaz. Belge analizi, etnografi, gözlem ve alan çalışması, niteliksel yaklaşımın yöntemlerinden bazılarıdır. Niteliksel yaklaşım, aslında bir çeşit hipotez oluşturma yöntemidir. Çünkü bu yaklaşım, toplanan verilerden hipotezler çıkarmayı mümkün kılmaktadır.

5.2. ARAŞTIRMA MODELLERİ

5.2.1. Tarihsel Model

Tarihsel modelle, geçmişteki belli bir olay ve bu olayın günümüze etkileri incelenmektedir. Sözlü ve yazılı kaynaklar bu modele veri oluşturmaktadır.

5.2.2. Betimsel Model

Betimsel modelle, bir konudaki hâlihazır durum araştırılır. Betimsel modelle yürütülen bir araştırmanın başında, araştırma evreni belirlenir. Evren, araştırma bulgularının genelleneceği bireylerin tümünü kapsamaktadır. Belirlenen evrende çok fazla birey bulunması durumunda, evrenden bir örneklem alınır. Örneklem, evrene genelleme yapmaya olanak verecek biçimde evrenden belli sayıda bireyin seçilmesiyle oluşan katılımcı grubudur. Örneklem alınması durumunda, araştırmada tüm evren üzerinde değil yalnızca örneklem üzerinde çalışılır. Örneklemden elde edilen araştırma bulguları ise, tüm evrene genellenir.

Betimsel araştırmalar, özaktarım araştırmaları ve gözlem araştırmaları olmak üzere iki biçimde gerçekleştirilebilir. Özaktarım araştırmalarının verileri, örneklemde yer alan bireylerin kendilerinden bilgi alınarak toplanır. Katılımcılardan, anketler aracılığıyla yazılı olarak bilgi alınabileceği gibi, görüşmeler yoluyla sözlü olarak da bilgi toplanabilir. Gözlem araştırmalarında ise veriler, katılımcıların araştırmacı tarafından gözlenmeleriyle toplanır.

5.2.3. Bağıntısız Model

Bağıntısız modelle gerçekleştirilen bir araştırmada, araştırma probleminde yer alan iki ya da daha fazla değişkene ilişkin olarak örneklemdeki katılımcılardan veri toplanır. Değişkenler, bir araştırmada incelenen özelliklerin her biridir. Toplanan verilerin istatistiksel tekniklerle incelenmesi sonucunda, değişkenler arasında bir bağıntı olup olmadığı belirlenir.

5.2.4. Deneysel Model

Deneysel modelle gerçekleştirilen bir araştırmada, iki ya da daha fazla araştırma grubunda, belli bir değişkenin etkililiği incelenir. İki ayrı araştırma grubu oluşturulup, gruplarda farklı yöntemler denenir ve araştırma sonucunda iki grup arasındaki farklılıklar veya benzerlikler saptanır.

Temel olarak karşılaştırmalı analiz ve hata analizi yöntemlerine dayanan bu tezde

yukarıda açıklanan bilimsel araştırma yöntem ve tekniklerinden niceliksel yaklaşım ve betimsel model kullanılmıştır. Öğrenci hatalarını saptamak için öğrencilerden Türkçeden İngilizceye çeviri yapmaları istenmiştir. Çeviri sırasında, sözlük kullanmaları serbest bırakılmış ve bu sürece herhangi bir müdahâlede bulunulmamıştır. IMKB Kız Teknik ve Anadolu Meslek Lisesi, çalışmanın evrenini oluşturmaktadır. Anadolu Meslek bölümünde okuyan 9, 10 ve 11. sınıf öğrencileri ise, çalışmanın örneklemini temsil etmektedir. Özaktarım araştırmaları aracılığıyla çalışmaya veri sağlanmıştır.

ALTINCI BÖLÜM

UYGULAMA VE YORUMLAMA

6.1 UYGULAMA

Dil öğrenimine, ilköğretimden sonraki ilk basamak olan 9. sınıftan devam edildiği ülkemizde, normal liselerde sadece 9. sınıflarda yabancı dil eğitimi verilmektedir. 10. ve 11. sınıflarda yabancı dil dersi yoktur. Anadolu Lisesi gibi liselerde ise, 9, 10, 11 ve 12 olmak üzere tüm sınıflarda yabancı dil dersi vardır. Bu nedenle, bu tezde 9. 10. ve 11. sınıflar kullanılmıştır.

Öğrencilerin yabancı dil derslerindeki gelişim aşamalarının gözlemlenebilmesi bakımından, sadece Elazığ ilindeki Anadolu liseleri seçime alınmıştır. Tezde sadece Anadolu Liselerinin seçilme alınmasının sebebi, uygulamamızı birden çok sınıfa yaptırabilmektir. Normal liselerde 10 ve 11. sınıflarda yabancı dil dersi olmadığı için, sadece 9. Sınıflarda uygulama yaptırılabilirdi. Bu çalışmayı sadece 9. sınıflarda yürütmek, öğrencinin ilerleyen yıllardaki, dil gelişim süreci hakkında bilgi edinmemize olanak tanımayacaktı. Bu nedenle çalışmanın bir Anadolu Lisesinde yürütülmesi uygun görüldü. Elazığ ilindeki Anadolu Liseleri arasından random tekniğiyle IMKB Anadolu Meslek Lisesi seçilmiştir.

Çalışmanın uygulama basamağı olan çeviri, Anadolu Meslek sınıflarından 9. sınıftan 28 öğrenci, 10. sınıftan 30 öğrenci ve 11. sınıftan 35 öğrenci olmak üzere toplam 93 öğrenciye uygulanmıştır. Öğrencilere Ayşe'nin günlüğü başlıklı 3 tane metin dağıtılmıştır. Her metinde sadece tek zaman kullanılmıştır. İlk metin sadece geniş zaman, ikinci metin sadece gelecek zaman ve son metin de sadece geçmiş zamandan oluşmaktadır. Öğrencilerin çeviri yaparken, zorlanmamaları için, metinler karışık zamanlardan oluşturulmamıştır. Tüm çeviriler tek tek incelenerek, sözdizimsel hatalar saptanmıştır. Her sınıfın çevirisi ayrı başlıklar altında ele alınmış ve çeviri metninde yer alan tüm tümcelere yer verilmiştir.

Öğrencilerin hataları incelenirken, öncelikle dil içi hatalar ve dil aktarım hataları olmak üzere bir sınıflandırma yapılmıştır. Tezin asıl konusu dil aktarım hataları olduğu için, dil içi hatalar öğrencilerin tümcelerinde koyu renkle belirtilmiş ve genel olarak yorumlanmıştır, ayrıntıya girilmemiştir. Dil aktarım hataları ise, dilbilgisel hatalar başlığı altında incelenmiş ve sözdizimsel hatalar ayrıntılarıyla yorumlanmıştır.

Öğrencilere ilk olarak “ Ayşe’nin Günlüğünden ” başlıklı metin dağıtılmıştır. Sadece geniş zaman yapılarından oluşan çeviri metni ve öğrencilerin hatalı tümceleri aşağıdaki gibidir.

“ AYŞE’NİN GÜNLÜĞÜNDEN ”

Her sabah 9’da kalkarım. Öncelikle elimi yüzümü yıkarım. Daha sonra odamı toparlarım. Bu esnada annem kahvaltımı hazırlar. Annemle birlikte kahvaltı yaparız. Annem beni okula gönderir. Okulum evimize uzak. Bu nedenle okula otobüs veya dolmuşla gitmek zorundayım. Bazen babam beni arabayla okula bırakır. Ama genellikle otobüsü tercih ederim. Okulda her gün dersim var. Bu nedenle her gün okula gelmek zorundayım. Okulda arkadaşlarla kahvaltı yapmam. Çünkü kahvaltımı evde annemle yaparım. Sabah derslerinden sonra arkadaşlarla yemeğe gideriz. Yemeği dışarıda arkadaşlarla yeriz. Çünkü evim okula uzak. Bu yüzden öğlenleri eve gitmem. Okula çok yakın güzel bir kafe var ve genellikle arkadaşlarla oraya gideriz. Yemek yeriz ve ardından çayımızı içeriz. Öğleden sonra da derslerimiz olduğu için tekrar okula döneriz. Saat 5’te derslerimiz biter. Derslerimiz bittikten sonra bazen arkadaşlarla çarşıya gideriz; bazen hemen eve dönerim. Evde ailemle birlikte akşam yemeğini yeriz. Birlikte TV seyrederek veya sohbet ederiz. Daha sonra odama gelirim ve ders çalışırım. Genellikle akşam 11 gibi uyurum. Ertesi gün yine aynı işler beni bekler...

9. SINIFTAN ÖRNEKLER

1. Every morning nine get up.
2. I get up every morning at 9.00 o’clock.
3. I get up nine o’clock every morning.
4. I get up at 9.00
5. I get up 9 o’clock every morning.
6. I get up nine o’clock every morning.
7. First, my wash hand and face.
8. First I wash hand and face.
9. First, I wash hand-face.
10. First, I wash face.
11. First I wash my hand and my face.
12. Then tidy room.
13. After the tidy my room.
14. This at that time mum breakfast prepare.
15. However, mother is prepare breakfast.

16. My mum breakfast prepare.
17. I with my mother have breakfast.
18. My mother with I have breakfast.
19. My mother is together make breakfast.
20. Mother **my** go to school.
21. My mother send to **I** school.
22. Mother me send school.
23. My house is very **remote** our house.
24. School **distant in** the house.
25. School is **distant** home.
26. I have **got** go to school bus or minibus.
27. So I have to go school by bus or car.
28. So I must minibus or bus go school.
29. Sometimes father **you** car school leave but generally bus prefer do.
30. Father's my car go to school.
31. Sometimes my father me school car.
32. I usually go to school by bus **preference**.
33. I always prefer by bus.
34. But I usually prefer bus.
35. School at always lesson.
36. There are my school lesson every day.
37. I have come school.
38. I go to **the** school every day.
39. At the school with friends don't breakfast.
40. I don't breakfast with friends at the school.
41. I don't school friends do breakfast.
42. Because I **am do** with my mother breakfast home.
43. Because I have breakfast with my mother at home.
44. Because my mum and I home **do** breakfast.
45. After morning lesson go friends **food**.
46. Morning lesson **then** friends go **food**.
47. After the lesson my and my friends go to **do eat**.
48. Food **outside** eat.
49. We friends **outside** eat.

50. Because home school **distant**.
51. Because I my house **distant**.
52. Because my home far **off** school.
53. I mustn't go to house noon.
54. For this, don't go to the home.
55. There is a nice cafe in my school.
56. There are near my school **beautiful** cafe.
57. And I usually my friends with go that place.
58. We usually go here.
59. We eat meal and after we drink tea.
60. We eat meal and drink tea.
61. We **are** to eat and **then** we **are** drink tea.
62. We again come back school for there are our lesson.
63. We return the school in the afternoon because we have **got** lessons.
64. O'clock 5 lesson finish.
65. Hour from five finish lessons.
66. Then finish lessons sometimes my friends go to shopping, sometimes to turn home at once.
67. My family home together have dinner.
68. My mother and I dinner **in** home.
69. With watch TV or make chat.
70. We with watch Tv or to **have** a chat.
71. After my room go and study lesson.
72. Then go room and study.
73. Generally go to sleep at 11 in evening.
74. I usually 11 o'clock sleep evening.
75. The following day me works wait
76. The following day I the same work wait.
77. I wait similar work next day.

10. SINIFTAN ÖRNEKLER

1. Every morning 9.00 get up.
2. I **am** to get up **to** nine every morning.
3. First my hand my face to wash.
4. Then **after** my room is tidy.
5. **More after** I tidy my room.
6. My mother **is** breakfast the preapre meanwhile.
7. Meanwhile my mother my breakfast prepare.
8. My mother with together have breakfast.
9. I have breakfast together with my mother.
10. Mother I school at send.
11. My mother send me school.
12. My mother send school me.
13. My school far our house.
14. School house **distant**.
15. For this reason, bus or shuttle bus must go to school.
16. For this reason, I must go to with shuttle bus school.
17. Sometimes father me with car go to school.
18. Sometimes my father me a car school leave.
19. But generally bus to prefer.
20. School is everyday lesson.
21. The school there is lesson the every day.
22. I have lessons school everyday.
23. For this reason everyday have go to school.
24. For this reason I must come.
25. I don't have breakfast friends together.
26. The school friends I don't breakfast.
27. Because I and my mother **do** breakfast the house.,
28. Because I have breakfast together my mother house.
29. Morning **is** lesson after friends go to eating.
30. Morning lessons after friends eat go.
31. With friends **outside** eat meal.
32. The **outside** food with friends meal.
33. Because my school far to house.

34. For this reason, I don't afternoon go to house.
35. For this reason, in the afternoon don't go to the house.
36. There is the school very near beautiful a cafe and generally we go to there friends.
37. Generally friends go to cafe.
38. We **food** meal and after drink tea.
39. With friend eat meal and after drink tea.
40. Afternoon after we have lessons for again go to school.
41. Lesson o'clock five finish.
42. 17:00 we lessons finish.
43. O'clock 5.00 p.m lessons finish.
44. Lesson finish after sometimes with friends go to city center.
45. Our lessons finish after **then** sometimes friends going **downtown**.
46. I sometimes turn back house **just now**.
47. House family together dinner eat.
48. In house with my family dinner together.
49. Together watching TV or chat.
50. **More after** I come my room and I study lesson.
51. Later my room to come and lessons study.
52. Generally nigt around 11 sleep.
53. Generally evening around 11 go to **the** sleep.
54. Some work waits the following day me.
55. Next day again the same works me to wait.

11. SINIFLAR

1. I get up every morning at 9 o'clock.
2. I get up 9 o'clock every morning.
3. I always get up every morning 9 o'clock.
4. First, wash my hand and face.
5. I **am** tidy **next** room.
6. Then tidy my room.
7. At the same time, my mother **to** prepare breakfast.
8. My mother **to** prepare breakfast.
9. I have to breakfast with my mother.
10. My mother sends school me.
11. My mother send **I** to school.
12. My mother sends to school me.
13. My school **distant** us home.
14. My school distants our home.
15. I must go bus or minibus the school.
16. I must go to the bus or shuttle bus school.
17. Sometimes my father takes me the school my father car.
18. My father sometimes takes my cars school.
19. I generally prefer **by** bus.
20. I **do** prefer the bus generally.
21. The school has my lessons always.
22. The school lesson **available** every day.
23. I have my lesson the school everyday.
24. For this reason, must come the school everyday.
25. Friends with me doesn't breakfast.
26. I don't my friends the breakfast.
27. Because I have breakfast with my mother my house.
28. I have breakfast with my mother the home.
29. I and my friends go to eat after lesson morning.
30. We eat **to** meal the **out**.
31. We meals eat out friends.
32. Because my house **distant** house.
33. For this reason, I don't go to home afternoon.

34. The school has very **beautiful** a cafe.
35. We go **to** there.
36. Eat meal and drink tea after.
37. I and my friends come the school for lesson have afternoon.
38. O'clock five lessons **finished**.
39. Lessons **finished** after sometimes friends go to.
40. My family with me eat dinner.
41. Together watch TV or chat.
42. Generally I sleep 11 o'clock.

“ Ayşe’nin Günlüğünden-2 ” başlıklı ikinci metin sadece gelecek zaman yapılarından oluşmaktadır. Çeviri metni ve öğrencilerin yaptıkları hatalar aşağıdaki gibi sıralanmıştır.

“AYŞE’NİN GÜNLÜĞÜNDEN-2”

Bir ay sonra dersler bitecek. Ailemden bazı hediyeler isteyeceğim. Babam bana bisiklet alacak. Annem bana mavi bir tişört alacak. Erkek kardeşimin başka planları var. O Bursa’ya gidecek. Babaannemle birlikte bir hafta kalacak. Yaz tatili için bizim birkaç planımız var. İlk olarak gelecek Temmuzda Bodrum’a seyahat edeceğiz. Bodrum’da bir otelde kalacağız. Üç gün sonra Marmaris’e geçeceğiz. Orada amcamlarla buluşacağız. Marmaris’te Amcam’ın evinde kalacağız. Bir hafta sonra Erkek kardeşim Bursa’dan Antalya’ya gelecek. Sonraki Cuma hep birlikte Antalya’daki teyzemi ziyaret edeceğiz. Ağustos’ta Antalya’dan ayrılacağız. Erkek kardeşim ve ben, ailemizle birlikte eve dönmeyeceğiz. Annem, babam ve amcam Ankara’ya gidecekler. Ben ve erkek kardeşim Kapadokya’ya gideceğiz. Çünkü beş gün sonra Kapadokya’da yaz kampına katılacağız. Kampta iki hafta kalacağız. Kapadokya’daki kampta birçok yeni arkadaşla tanışacağız. İki hafta boyunca birçok tarihi ve turistik yer ziyaret edeceğiz. Meşhur şarap mahzenlerini göreceğiz. Dünyanın en eski kiliselerini ziyaret edeceğiz. Balon turuna katılacağız. Hafta sonları deve ve atlara bineceğiz. Kapadokya’nın lezzetli geleneksel yemeklerini yiyeceğiz. Ağustos’ta Ben ve erkek kardeşim çok eğleneceğiz. Gelecek sene Ankara’daki okul arkadaşlarımıza Kapadokya’dan bahsedeceğiz. Herkes çok şaşırarak

9. SINIFLAR

1. One month after will finish courses.
2. The lesson is going to finish after **one** a month.
3. A month **then** course finish.
4. I family from some gifts are going to want.
5. My family some gift want.
6. My father is going to me bike buy.
7. My father is going to **mine** buy bike.
8. My father is going to me buy a bike.
9. My father is going to buy a bicycle me.
10. My mother is going to me blue T-shirt buy.
11. My mother is going to buy blue a T-shirt me.
12. Grandmother and brother one week stay.
13. There are my brother's other plans.
14. My brother's there is other plans.
15. My brother other plans.
16. My brother's there is other plans.
17. He is going to go to **the** Bursa
18. He is going to go Bursa
19. My grandmother is going to together a week pass.
20. He is going to stay with my grandmother a week.
21. He is going to stay with my grandmother **one** a week.
22. We are going to holiday some plans.
23. There is summer holiday for our some plan.
24. Firstly Bodrum travel.
25. Firstly future July Bodrum travel.
26. Firstly July will travel Bodrum.
27. Firstly we going to travel Bodrum.
28. First are going to future **the** July travel.
29. We are going to stay a hotel in Bodrum.
30. Bodrum's a hotel's stay.
31. We are going to Bodrum a hotel stay.
32. **The** Bodrum stay a hotel.
33. We are going to stay a hotel Bodrum.

34. We are going to stay in hotel in Bodrum.
35. Three day **then** to Marmaris will pass.
36. We are going to pass Marmaris three day after.
37. We are going to meet my uncle's in Marmaris.
38. My uncle is going to meet.
39. There meet uncle.
40. Uncle is going to meet.
41. We are going to stay my uncle a home in Marmaris.
42. We are going to stay my uncle home in Marmaris.
43. We are going to stay my uncle's at home.
44. One week **then** my brother is going to from Bursa to Antalya come.
45. My brother is going to from Bursa to come to Antalya **one** a week.
46. My brother is going to come from Bursa to Antalya after a week.
47. Next Friday together from Antalya in aunt is visit.
48. **Later** Friday we are going to visit to my aunt in Antalya together.
49. **Then** Friday together aunt is going to visit.
50. **Then** is Friday together Antalya is going to aunt visit.
51. Together we are going to visit to Antalya my aunt **later** Friday.
52. We are going to leave **from** Antalya in the August.
53. August **from** Antalya leave.
54. Leave **from** Antalya **to** August.
55. We are going to leave **to** Antalya August.
56. In August we are going to leave **from** Antalya.
57. Mum, father and uncle going to Ankara.
58. My brother and I aren't going to turn back my family with home.
59. Brother and my family house **not** turn back.
60. Brother and I **am** going to family together home turn back.
61. My brother and I aren't going to turn back together **us** family home.
62. Mum, father and uncle going to Ankara.
63. They are going to go Ankara.
64. I and brother Kapadokya visit.
65. Because five day after will summer camp join Cappadocia.
66. Because the five day after are going to Kapadokya from summer camp join.
67. Kapadokya summer camp join.

68. We are going to stay camp two week.
69. We are going to stay in camp two weeks.
70. We are going to two week summer camp stay.
71. In Kapadokya's camp alot of new friends meet.
72. Two week in camp Kapadokya new friend meet.
73. We are going to summer camp a lot of new friends meet.
74. We are going to meet a lot of new friend to Cappadocia camp.
75. We are going to meet a lot of new friend to Cappadocia camp.
76. We are going to visit historical and touristic place two week during.
77. We are going to two week during a lot of historical and touristic go to visit.
78. Two weeks during many historical and touristic place visiting.
79. We are going to famous wine storage to see.
80. We are going to see storage wine famous.
81. We are going to visit the oldest in world.
82. We are going to world the oldest church to the visit.
83. We are going to ride camel and horse **in** weekends.
84. We are going to visit world the oldest chuchr.
85. We are **get in** camel and horse.
86. World the oldest visit church.
87. World the oldest is going to church visit.
88. We are going to visit the old church of the world.
89. Baloon tour will join.
90. We are going to baloon tour join.
91. Weekend camel and horse going to **drive**.
92. Weekend camel and horse ride.
93. We are going to weekend camel and horse ride.
94. Kapadokya is delicious traditional eating meal.
95. Cappadocia delicious to the traditional will eat meal.
96. We are going to eat meal delicious traditional Cappadocia.
97. We are going to eat Kapadokya's meal delicious traditional.
98. I and my brother are going to very enjoy.
99. My brother and I very enjoy to August.
100. We are going to talk about Cappadocia in school friends to Ankara next year.
101. We are going to talk about school friends Kapadokya next year.

102. Future years school friends in Ankara talk about Kapadokya.
103. We are going to talk about from Kapadokya our school friends next year.
104. Everbody very surprise.
105. Everybody **a lot** surprise.
106. Everybody will very be surprised.
107. Everybody is very surprise.

10. SINIFLAR

1. One month after finish courses.
2. One month will after finish courses.
3. The courses will finished **then** one month.
4. My family will **somes** gift to want.
5. My family will want some gift.
6. I will want gift some from my family.
7. My father will bicycle buy.
8. My father will me buy bike.
9. My father will buy bicycle me.
10. My mother will me blue one t-shirt to **take**.
11. My mother will me buy blue a t-shirt.
12. My mother will buy me blue a t-shirt.
13. My mother will buy blue a t-shirt me.
14. My brother's will have other plans.
15. My brother will other plan to **take**.
16. There is my brother after plans.
17. There is my brother other plans.
18. My brother will other there plans.
19. My grandmother will together a week stay.
20. Grandmother together one week stay.
21. Grandmother with together will a week stay.
22. Summer holiday for our a few there plans.
23. There are after plan for summer holiday.
24. There are a few our plan for summer holiday.
25. There is summer summer holiday for **we** will some plan.
26. Firstly we are going to travel in Bodrum on **the** July.
27. Firstly coming will be going to July travelling in Bodrum.
28. Firstly will July to travel Bodrum.
29. Bodrum a hotel will stay.
30. Bodrum will a hotel stay.
31. Bodrum will a hotel stay.
32. Three day will before pass the Marmaris.
33. Three day afterpass a Marmaris.

34. After the three **day** we will meet with uncle.
35. Just there will be uncle together meet.
36. We will meet with uncle.
37. Marmaris in uncle's house stays.
38. One week will before my brother Bursa come to Antalya.
39. One week after my brother Bursa go to **the** Antalya.
40. Following Friday we together will visit my aunt in Antalya.
41. **The** next friday, we will visit all together in Antalya to my aunt.
42. The following friday will all together Antalya my aunt to visit.
43. We will leave **in** Antalya the August.
44. The August will leave Antalya.
45. Brother's and I family together **not** turn back house.
46. My brother and I our family with together house won't turn.
47. My brother and I our family together won't turn back **in** home.
48. I and my brother will go to Cappadocia.
49. I and my brother will go **in the** Cappadocia.
50. Because five day after will in Cappadocia join the summer camp.
51. Because five day after join in Cappadocia.
52. Because five day after Cappadocia join a summer camp.
53. Two week stay will camp.
54. We will stay camp two week.
55. Two week will stay summer camp.
56. Two week will be summer camp stay.
57. We will meet very friend camp.
58. We will meet very friends in **to the** Cappadocia camp.
59. Kapadokya camp many new friend will meet.
60. The Cappadocia will nice new many friend the camp.
61. We will visit historical and touristic place a lot of during two week.
62. We will visit historical and touristic place a lot of during two week.
63. Two week **lengthwise** a lot of will historical and touristic place to visit.
64. We will visit very place **in** historical and touristic.
65. The famous wine will storage see.
66. The famous will to see wine storage.
67. We are going to famous wine storage to see.

68. The world the oldest church to meet.
69. We will visit the oldest church world's.
70. We will visit world the oldest church.
71. We will balloon tour join.
72. The weekend will ride a camel and horse in Cappadocia.
73. .The weekend will ride a camel **in** and horse.
74. Weekends camel and ride horse.
75. The weekend will ride a camel and horse.
76. The week will camel and horse ride.
77. The Cappadocia's will food meal delicious traditional.
78. In Cappadocia will delicious traditional meal eat.
79. The Cappadocia's will eat delicious traditional meals.
80. August I and my brother will **be much** enjoy.
81. In August **my** and my brother will **much** enjoy.
82. I and my brother will very enjoy August.
83. Next year Ankara school our friend Kapadokya will talk about.
84. We will talk about from Cappadocia school friends in Ankara next week.
85. We will school friends talk about Cappadocia.
86. .Everybody will very surprise.
87. Everybody very is surprise.

11. SINIFLAR

1. A month **later** will finish courses.
2. I will want from my family some.
3. The family will want some gifts.
4. My family will from want to some gifts.
5. My father will **take** a bike me.
6. My father will **take** bicycle me.
7. My mother will **take** a blue t-shirt me.
8. My mother will **have** blue t-shirt buy me.
9. My mother will **take** blue a t-shirt.
10. My brother other have plan.
11. My brother will other **has** plans.

12. My brother will plan the other.
13. My brother other will there is plan.
14. My grandmother with me stay one week.
15. Grandmother with will stay one week.
16. Together my grandmother will stay a week.
17. Our will have a few plans.
18. The firstly next July **in** Bodrum travel.
19. Bodrum a hotel we will stay.
20. We will stay hotel Bodrum.
21. Three **later** past will Marmaris.
22. We will pass in Marmaris **later** three days.
23. One week later will come my brother from Bursa in Antalya.
24. My brother is going to from Bursa come to **in** Antalya.
25. Altogether visit my aunt in **from** Antalya.
26. I and brother **not** turn back family with house.
27. I and my brother will turn to home with family.
28. Because will five day later join summer camp Kapadokya.
29. During two weeks we will a lot of historic and touristic place visit.
30. World very old church visited.
31. I and my brother will enjoy in August.
32. Enjoy will August very.
33. We will talk Kapadokya our school friends **at** Ankara next year.
34. Everybody will very surprise.

Öğrencilere son olarak “ Ayşe’nin Günlüğünden-3 ” başlıklı bir metin dağıtılıp çevirmeleri istenmiştir. Bu metin ise sadece geçmiş zaman yapılarından oluşmaktadır. Metin ve öğrencilerin hatalı tümceleri aşağıda verilmiştir.

“AYŞE’NİN GÜNLÜĞÜNDEN- 3”

Bugün çok yorucu bir gündü. Okulda bir seminer vardı. Seminer, İngilizce öğrenme semineriydi. Seminer çok ilginç ve eğlenceliydi. Seminerden sonra kantinde arkadaşlarda buluştuk. Çay içtik ve sohbet ettik. Saat 15.30’da dersimiz vardı. Arkadaşlarla derse gittik. Dersten sonra, birlikte sinemaya gitmeye karar verdik. Posterlere baktık ve arkadaşlarla güzel bir film seçtik. Filmden önce, bir saat kafede oturduk. Film başlayınca, sinema salonuna gittik. Film çok güzel değildi. Filmden sonra, arkadaşlar kafeye gitti ama ben eve döndüm. Çünkü gecikmişim. Ödevlerimi yaptım ve saat 12’de uyudum. Yorucu fakat keyifli bir gündü.

9. SINIFLAR

1. It was very tiring a day.
2. Today is much tiring **one** day.
3. There was a school a seminar.
4. There was the school a seminared.
5. It was seminar at the school.
6. The school there was a seminar.
7. Seminar was the seminar of learning English.
8. It was seminer, the seminer of learning English.
9. The seminar of learning English.
10. The seminer very interested and enjoyabled.
11. Seminer very was interesting and enjoying.
12. It was seminar interesting and entertainment.
13. After seminar were meet friends canteen.
14. We met with friends in the canteen after seminar.
15. We were met friends after the seminar at the canteen.
16. Tea drank and chat.
17. We were drank tea and chat.
18. O’clock 15.30 a.m lesson.
19. It was clock 15.30 at lesson.

20. There is hour 15.30 course.
21. It was the half past fifteen o'clock there course.
22. There were lesson to 15.30 o'clock
23. Our were course half past three o'clock.
24. Friends lesson go.
25. Friends went course.
26. We were went to course friends.
27. After course we were decided with go to cinema.
28. Course after altogether went cinema decide.
29. Course then together went decided cinema.
30. After lesson meet **goed** to the cinema decide.
31. We decided together went to cinema after from course.
32. We were after class, together cinema went decide.
33. We looked posters and we chose nice a film with friends.
34. We **were** decided to went to cinema after the course.
35. We were looked poster and we were choose nice a film.
36. Posters **did** looked and friends **did** chose nice a film.
37. We look at the posters and with friend **were** nice a film choose.
38. We saw posters and with friends nice a film chose.
39. Film before first hour cafe to sit.
40. Before film, we sat one o'clock cafe.
41. Film before a o'clock we cafe sat.
42. Start film, we were went to cinema saloon.
43. Film to begin **was** cinema saloon go.
44. Start film went to cinema saloon.
45. Start the film, we went cinema saloon.
46. Movie very beautiful not.
47. Film much beautiful was not.
48. The film **didn't** very nice.
49. Film didn't very beautiful.
50. It didn't film very nice.
51. The film later, friends were went to cafe but I was turned back at the house.
52. After film friends cafe go but I **am** house turn back.
53. After the film , my friends went cafe but I turned the home.

- 54. The friends went to cafe but I turned back the home from film after.
- 55. The film after friends cafe went but I was home turn back.
- 56. After film, friends **did** went to cafe only I did turned home.
- 57. Because I **lated**.
- 58. Because I was **be** late.
- 59. Because I was **lated**.
- 60. I **was** made homework and I **was** slept twenty o' clock.
- 61. I did my homework and I **did** slept at 12 o'clock.
- 62. I slept at twenty o c'lok.
- 63. Tiring but merrying a day.
- 64. Tiring but enjoying a day.
- 65. It is tiring but **enjoyable**.

10. SINIFLAR

1. A day was very tiring the today.
2. Today very tiring a day.
3. There was the school a seminar.
4. There is school a seminar.
5. The school **did** a seminar.
6. A seminar, the seminar of learning English.
7. Seminar very interesting and **enjoyable**.
8. The seminar **did** interesting and enjoying.
9. Very intersting and enjoying seminar.
10. The after seminar meet friends with to canteen.
11. The after seminar meet friends canteen.
12. Seminar after canteen meet friends.
13. Then seminar **was** with friends to canteen meet.
14. Seminary will be together friends meeting in canteen.
15. The seminar after canteen friends meet.
16. Tea drank**ed** and chat.
17. We **were** tea drink and chat.
18. We **was** tea drink and chat.
19. We **were** drink tea and chat.
20. There **is** our course **was** at 15:30.
21. There was our course **on the** 15:30.
22. There is course half past three.
23. **We** there was course at half three.
24. O'clock 15.30 course.
25. There is half past three the friend went to course.
26. We went with friend's course.
27. The friend went to course.
28. After course, we decided together go to cinema.
29. After course, together decide went to cinema.
30. After course, together decide going to cinema.
31. The lessons after were go together decide cinema.
32. Courses after, we with decide going cinema.
33. Lesson after, together cinema go to decided.

34. After course, we decided together go to cinema.
35. The after course together decide go to the cinema.
36. We looked poster and we selected beautiful a film.
37. The poster looked at and friends choose a film.
38. Poster **did** to look and my friends beautiful a film choose.
39. Look at poster and friends nice one film choose.
40. Before film, we **sitted** in cafe a clock.
41. The film before sit down cafe one o'clock.
42. Film ago, one o'clock, canteen sit.
43. Film after sit down cafee one o'clock.
44. Film before sit down cafe one o'clock.
45. Film before, a o'clock the cafe **was** sit down.
46. The film before sit down cafe one clock.
47. Before film, we **sitted** in cafe a clock.
48. We **was** sit down in the cafe before at film.
49. We **sited** before a film in cafe a clock.
50. The start film, went to cinema saloon.
51. Starting the film, we were going to cinema saloon.
52. When film started, we **were gone** to cinema saloon.
53. A film wasn't very **beautiful**.
54. Film **didn't** very nice.
55. The didn't nice film.
56. The film **it** wasn't nice.
57. After film, my friends go to the cafe but I **was** turn back at the home.
58. The after film, friend went to cafe but turn back home.
59. The film after, friends cafe **was** go to but I house was turn back.
60. The film was after friends going to cinema but I was going to house.
61. The film **was** after friends going to cinema but I was going to house.
62. Because, I **were** late.
63. Because I was **lating**.
64. Because I was **be** late.
65. My homework **was** make and at 12:00 sleeping.
66. I **were** do my homework and **sleeped** 12 p.m.
67. **My** did homework and sleep twelve o'clock.

- 68. I **was** do my homework and at 12:00 p.m.
- 69. I did my homework and at twelve sleeping.
- 70. Homework make and sleep at 12:00 p.m.
- 71. It was tiring but enjoying a day.
- 72. Tiring but enjoying **were** a today.
- 73. Tiring but enjoying a day.
- 74. Today enjoyed a day.
- 75. Tiring but enjoying a today.
- 76. The tiring but enjoyable a day.
- 77. It was tiring but enjoying one day.

11. SINIFLAR

- 1. The day very tiring today.
- 2. The day very tired today.
- 3. **The** was seminar at the school.
- 4. There was school a seminar.
- 5. There was a seminar **in** the school.
- 6. There **is** school a seminar.
- 7. The school there was the seminar.
- 8. School there was a seminar.
- 9. Seminar, the seminar of learning English.
- 10. The seminar was very interested and enjoyed.
- 11. The seminar **was** enjoyed and very interested.
- 12. The after the seminar met friends canteen.
- 13. After at seminar met my friends at the canteen.
- 14. After at seminar met my friends at the canteen.
- 15. We met with friend **later** seminar at the canteen.
- 16. We **were** met with friends at canteen after seminar.
- 17. We meet with friend canteen after **from** the seminar.
- 18. We **were** drink tea and chat.
- 19. Drink tea and chat.
- 20. We **were** drink tea and chat
- 21. There was lesson at **the** 15:30 o'clock.
- 22. We had lesson **in** 15.30.

23. Lesson at 15.30 there was.
24. There was lesson at **the** 15:30 o'clock.
25. We had lesson 15.30 clock.
26. Friends together went lesson.
27. Together friends go to lesson.
28. We with friends were went to the lesson.
29. We went to the lesson with friend.
30. Friend with **was** went lesson.
31. After **at** lesson, together decided go to cinema.
32. We were lesson after together going to cinema decided.
33. We decided together going to cinema **later** lesson.
34. We decided friends together go to the cinema.
35. We decided together going to the cinema **later** lesson.
36. We decided together going to the cinema **later from** lesson.
37. After lesson, we with **were** went decide at the cinema.
38. We decided together went to the cinema.
39. We looked posters and friends choosed nice a film.
40. We look poster and with friend choosed **the** nice film.
41. The posters look and friend **beautiful** a film select.
42. We **did** sit cafe one clock before films.
43. Before film, one o'clock sat cafe.
44. We sat at cafe an hour before the film.
45. We sat at the cafe one hour before **from** film.
46. Before film, we were sat one o'clock in cafe.
47. We went to saloon cinema start the film.
48. When **is** start film, we went to cinema saloon.
49. The film **was** started, we go cinema saloon.
50. Film was started, go to the cinema saloon.
51. When film start, we were go to cinema saloon.
52. Film very wasn't nice.
53. The film wasn't very **beautiful**.
54. Friends went to cafe after film but I turn **backed** at home.
55. After film, my friend went to cafe but I go to home.
56. Friends went to the cafe **later from** film but I turned back to the home.

57. Friends went **at** cafe after film but turn **backed at** home.

58. Because I **lated**.

59. Because I late.

60. I **was maked** my homework and **sleeped** at 12.

61. Homework did and hour 12 **sleeped**.

62. I **was** to homework did and sleep 12 hour.

63. The day was **tired** but **enjoyed**.

64. The day enjoying but tiring.

65. The tiring but enjoying one day.

6.2 TÜMCELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Tümceler ele alınıp değerlendirildiğinde Őunlar söylenebilir:

Zaman zarflarının yoğun olarak yer aldığı ilk metinde ğrenciler, zaman zarflarını tümcelerde doğru yere yerleştiremedikleri görülmüştür. Öğrencilerin ana dillerinin, yâni Trkęenin esnek sözcük dizilişinden dolayı, ğrenciler İngilizce tümceleri de bu şekilde kurmaya ęalıřmıřlardır.

Tezin kuramsal kısmında sözdizimsel hataların dil öğreniminin ilk aşamalarında ortaya ęıktıęını belirtmiştik. 9. sınıflarda verilen yabancı dil dersi, ilköğretimden sonraki ilk basamak olduğu için temel seviyededir. Öğrenciler, farklı ilköğretim okullarından geldiği için, İngilizce seviyeleri de oldukça farklıdır. Hem dil öğreniminin ilk aşaması olması hem de İngilizce seviyelerinin farklı olması bakımından 9. sınıf ğrencilerinin yaptıkları çevirilerde dil aktarım hataları daha fazladır. Bu hataların çoğunu sözdizimsel hatalar oluşturmaktadır. Öğrenciler Trkęenin esnek sözcük dizilişinden dolayı verilen Türkçe tümceleri İngilizceye evirirken, Türkçede kullanıldığı gibi kullanmaya çalışmışlardır. Trkęenin yapısına özgü kullanımlardan kaynaklanan hataları aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

- Türkçede gizli özne dediğimiz öznenin düşürülmesi, öznenin belli eklerle yüklemde gösterilmesi Trkęenin en belirgin özelliklerinden biridir. 93 öğrencinin 68'i yâni %73' bu kullanımdan yola çıkarak, İngilizce tümcelerde de özneyi düşürmüşlerdir. Özellikle 9. sınıf ğrencilerinin evirilerinin büyük bölümünde özne kullanılmadığı görülmüştür.
- Tüm ğrenciler zaman zarflarının İngilizce tümcelerde nereye yerleştirecekleri konusunda sıkıntı yaşamışlardır. Trkęenin esnek sözcük dizilişi öğrencilerin bu konuda sıkıntı yaşamalarının en belirgin nedenidir.
- 11. sınıf ğrencilerinde daha nadir olmak üzere, tüm öğrenciler isim tümcelerini çevirirken hata yapmışlardır. Bunun nedeni, Türkçede isim tümcelerinde zaman ve kişi eklerinin yüklem görevi gören isme eklenmesi yoluyla; İngilizcede ise, isim

tümcelerinin bir fiil aracılığı ile yapılmasıdır. Öğrencilerin özellikle “var” ve “yok” ile yapılan isim tümcelerinin İngilizceye çevrilmesi sıkıntı oluşturmaktadır.

- 93 öğrencinin çeviri metinlerinin 58’inde yani %62’sinde, öğeler Türkçe tümcede hangi sırayla verilmişse, İngilizceye çevrilirken de aynı sıranın izlendiği gözlemlenmiştir.
- Öğrencilerin çoğul ve iyelik ekleri konusunda da sıkıntı yaşadığı gözlemlenmiştir. “İki hafta boyunca, üç gün” yapıları çevrilirken, Türkçe’de çoğul kullanılmadığı için İngilizce çevirisinde de 93 öğrenciden 52’si yani % 55’i “three days” yerine “three day” biçiminde kullanmıştır. Ayrıca “Kardeşimin başka planları var” tümcesinde “kardeşim” sözcüğüne 93 öğrencinin 58’i yani %62’si iyelik eki olan “s” takısını ekleyerek çevirmiştir.

Dil öğreniminde, öğrencilerin biraz daha yetkinleşmesi beklenen, üst kademeler olan 10. ve 11. sınıfların çevirilerinde sözdizimsel hataların yanı sıra, hedef dilin dilsel yapılarından kaynaklanan hatalara da rastlanmaktadır. Hataların sayısını 9. sınıfla kıyaslayacak olursak, daha az hatalı tümce olduğunu söyleyebiliriz. Sözdizimsel hataların yerini sadece dil içi hatalara bırakması beklenen bu kademelerde hala sözdizimsel hatalar yapılmaktadır. Bu da, daha önce belirttiğimiz gibi, öğrencinin hedef dili öğrenme aşamasında olduğunun bir kanıtıdır. Dil içi hataları genel olarak şöyle sıralanabilir:

- Öğrencilerin hepsinin edatların kullanımında sorun yaşadığı tespit edilmiştir. Bu hatalar dil içi hata olarak nitelendirilse de, yapılmasının altında yatan neden yine öğrencilerin ana dili, yani Türkçedir. Türkçede edatların kullanımı ile İngilizcedeki edatların kullanımı oldukça farklıdır. Bu farklılık öğrencinin hedef dilde belli bir yeterliliğe ulaşana kadar, hata yapmasına neden olmaktadır. Ayrıca Türkçede tanımlayıcı kullanılmaması, öğrencilerin İngilizcede “the, a, an” gibi tanımlayıcıların kullanımında hata yapmasına neden olmaktadır.
- Genel olarak tüm öğrencilerin ortak yaptıkları bir hata saptanmıştır. Tüm öğrenciler, Türkçede “dışarıda yemek yemek” olarak kullanılan yapıyı, İngilizceye çevirirken “eat outside” olarak kullanmışlardır. Ancak bu yapının

İngilizcedeki karşılığı “ eat in a restaurant” şeklindedir. Bu da, öğrencilerin hedef dile ilişkin kültürel bilgilerinin eksik olmasından kaynaklanmaktadır.

- Öğrencilerin geçmiş zaman yapıları ile ilgili sorun yaşadığı saptanmıştır. Bükünlü diller grubunda olan İngilizcede fiili geçmiş zamana göre çekimlerken, bazı fiillerin kökünde değişiklikler olmaktadır. Genel kural olan”-ed” takısının eklenmesi, her fiil için geçerli değildir. Bu istisna, 93 öğrenciden 63’nün yâni %67’sini aşırı genelleme yapmaya itmiştir. Yâni öğrenciler, istisna durumlarda dahi fiile “-ed” takısı ekleyerek, geçmiş zamanda kullanmaya çalışmıştır.

Yabancı dille geçirilen süre arttıkça, sözdizimsel hataların azaldığı gözlemlenmektedir. Öğrencilerin sözdizimsel hatalar yerine, hedef dilin dilsel yapılarıyla ilgili hatalar kendini daha çok hissettirmektedir. 11. sınıf öğrencilerinin çevirilerinde, tümcelerin anlaşılamayacak kadar dilbilgiselliğini bozan sözdizimsel hatalar yerine, iletişimi engellemeyen daha önemsiz dizim hataları saptanmıştır. Özellikle 11. Sınıf çevirilerinde sözdizimsel hatalara hiç rastlanmaması gerekirken, az da olsa yine bu hatalara rastlanmaktadır. Bunun sebebi, öğrencilerin Türkçe tümceleri, Türkçenin dilsel mantığına göre İngilizceye çevirmeye çalışmaları şeklinde izah edilebilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Yaklaşık iki asırdır yabancı dil öğretimi konusunda uğraş verilen ülkemizde, maalesef öğrenci yancı dilde hedeflenen düzeye ulaşamamaktadır. Geçmişten günümüze kadar, farklı dil öğretim yöntemleri denenmiş, müfredatta değişikliklere gidilmiş olmasına rağmen, hala yabancı dil öğretimi bir sorun olarak görülmektedir.

Çalışmada uygulanan çeviriler genel olarak göz önüne alındığında, hangi kademede okuyor olursa olsun, öğrencilerin hep dil öğreniminin ilk aşamalarında olduğu gözlemlenmiştir. Bu durumun en açık göstergesi ise, sadece dil öğreniminin ilk aşamalarında yapılan sözdizimsel hataların ortaöğretimin son basamağı olan 11. sınıf öğrencileri tarafından dahi yapılıyor olmasıdır. Bunun nedeni ise, öğrencilerin ana dillerinin mantığından kopamamasıdır. Yabancı dil öğretiminde ilerleme kaydedilebilmesinde en büyük görev dil öğretmenlerine düşmektedir. Dil öğretimini hedeflenen düzeye taşıyabilmek için yapılabilecekler aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Öncelikle öğrencilere İngilizce ile Türkçenin farklı dil ailelerinden geldikleri ve bu nedenle yapısal ve kültürel olarak farklı özellikler taşıdığı anlatılmalıdır. Öğrenilen yabancı dilin, öğrencilerin ana diline benzemek zorunda olmadığı açıklanmalıdır. Böylece öğrenciler her durumda öğrendikleri dil ile ana dilleri arasında bir karşılaştırma yapmaktan vazgeçerler.
- Her dilin konuşulduğu topluma özgü bir felsefesi vardır. Dil yaşayan bir varlıktır ve sürekli değişim ve gelişim halindedir. Bu nedenle dil öğretmenleri öğrettikleri dilin konuşulduğu toplum ve o toplumun kültürü hakkında yeterli bilgiye sahip olmalı, toplumdaki gelişmeleri takip etmeli, öğrettiği dile ilişkin bilgisini güncel tutmalıdır. Bu kültürel bilgiyi dil derslerinde, yeri geldikçe öğrencilerle paylaşmalıdırlar.
- Öğrenciler, tezin uygulama bölümünde belirttiğimiz gibi anadilin sözdiziminin ve çoğu dilbilgisel kuralının hedef dile aynen uygulanabileceğini sanmaktadırlar. Öğrencilere dilin dilsel mantığı anlatılmalı ve her dilin kendine özgü dilsel yapısı ve kuralları olduğu vurgulanmalıdır. Her dilin ayrı bir yapısı

olduğunun farkında olan öğrenci, yabancı dili ezber yoluyla değil, mantığını kavrayarak öğrenmiş olur. Yabancı dilin bu şekilde öğrenilmesi, öğrenilen dilde ilerleme kaydedilmesini sağlar.

- Yabancı dil öğretmeni ana diline ve öğrettiği dile çok iyi hâkim olmalıdır.
- Öğrencilere öğretilen dilin yapılarını ezberletmek yerine, yabancı dil derslerinde, öğrendikleri yapıları kullanabilecekleri durumlar oluşturulmalıdır.
- Öğrenciyi öğretilen dilde daha fazla meşgul etmek için ev alıştırmaları verilmelidir. Bu alıştırmalar incelenerek öğrencilere yaptıkları hatalar gösterilmeli ve hataların nedenleri üzerinde durulmalıdır. Öğrencilere öğrenilen konu ne olursa olsun, yabancı dil öğreniminde hataların kaçınılmaz olduğu, aslında üzerinde çalışılan konunun öğrenildiğinin, içselleştirilmeye çalışıldığının bir göstergesi olduğu anlatılmalıdır. Öğrencilere kendi hatalarından öğrenme fırsatı sunulmalıdır. Dil öğreniminde hataların vazgeçilmez olduğu vurgulanarak, öğrenciler öğrendikleri dilde üretim yapmaya teşvik edilmelidir. Öğrenciler, hata yapmaktan çekinmemeleri konusunda cesaretlendirilmelidir. Hata yapma kaygısı taşımayan öğrenci, öğrenmekte olduğu dilin yapılarını daha sık kullanmaya çalışacaktır.
- Yabancı dil derslerinde öğrencinin genel gelişim süreci değerlendirmeye alınmalıdır. Dilin sabır ve emek işi olduğu unutulmamalı ve bu süreçte öğrencilerin motive olmasına yardımcı olunmalıdır.
- Öğrencilere, her fırsatta yabancı dilin önemi ve gerekliliğinden bahsedilmelidir. Yabancı dili kendi amaçları için öğrendiğini fark eden öğrenci daha iyi motive olacaktır.

Sonuç olarak, sabır ve emek gerektiren bir iş olan yabancı dil ğretimi ve öğreniminde yabancı dil ğretmenlerinin sorumluluğu çok büyüktür. Yabancı dil öğretmenlerine bu sorumluluk bilinci aşılandıka ve bu sorumluluğun bilincinde olan öğretmenlerin sayısı arttıkça dil ğretimi hedeflenen düzeye ulaşabilir.

KAYNAKÇA

Aksan, D., Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim, TDK yay., Ankara, 2000, s.11-100 ve 121-126.

Altunkol, E., Acquisition of English Syntactic Movement by Turkish Adult Learners, (Çukurova Üniversitesi, Sos.Bil.Ens. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), 2005, s.10-17.

Atabay, N., Özel, S. ve Çam, A., Türkiye Türkçesinin Sözdizimi, Papatya yay., İzmir 2003, s.13-60.

Atoye, R. O., “On the Sources of Interlanguage Phonology: Some Evidence from Yoruba-English”, *Revista Allicantina de Estudios Ingleses*, Sayı:7, 1994, s37-46.

Aydın, İ., “Türkçe ve Fransızcanın Sözdizimi Üzerine Birkaç Söz”, Dilbilim XIV, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, 2005, s65-86.

Baker, C. L., English Syntax, The MIT Press, London, 1996, s.3-33.

Balıkçı, S., *Eklemeli ve Bükünlü Dillerde Sebep-Sonuç, Etki-Amaç ve Zıtlık-Tezat İfade Eden Yan Cümleciklerin Sözdizimsel Karşılaştırılması* (Fırat Üniversitesi Sos.Bil. Ens. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Elazığ, 2008, s.51-54.

Bhela, B., “Native Language Interference in Learning a Second Language: Exploratory Case Studies of Native Language Interference with Target Language Usage”, *International Education Journal*, Cilt:1, Sayı:1, 1999, s.22-24.

Birdsong, D. (Ed.), Second Language Acquisition and the Critical Period Hypothesis, Lawrence Erlbaum Associates, Mahwah, NJ., 1999, s1-23.

Bostancı, Ö., *Contrastive Analysis of Grammatical Errors in Foreign Language*, (Trakya Üniversitesi Sos.Bil.Ens. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Edirne, 2006, s1-30.

Camacho, J. (1999), "From SOV to SVO: the Grammar of Interlanguage Word Order" <http://sir.sagepub.com> (13 Ekim 2009).

Corder, S.P.(1981). Error Analysis and Interlanguage, Oxford University, Oxford, 1981, s52-61.

Cruse, D. (2004) "Chomsky and the Universal Grammar", *Southern Cross Review*, <http://www.southerncrossreview.org/9/chomsky.htm> (3 Ekim 2009).

Çelebi, M. D., "Türkiye’de Ana dili Eğitimi ve Yabancı Dil Öğretimi", *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Kayseri Sayı:21, 2006, s285-307.

Dan, H., (2008) "On Analysis of English Majors’ Writing from the Perspective of Interlanguage Theory", eng.hzu.edu.cn/upload/2008 (4 Ekim 2009)

Delice, H. İ., Türkçe Sözdizimi, Bayrak Matbaacılık, İstanbul, 2. bas., 2003, s9-32.

Ekmekçi, F.Ö., "Yabancı Dil Eğitimi Kavram ve Kapsamı", *Türk Dili, Dil Öğretimi Özel Sayısı*, TDK yay., 1983, s379-380.

Ellis, R., Second Language Acquisition and Language Pedagogy, Multilingual Matters Ltd., Philadelphia, 1991, s53, 123-140, 194.

Erdoğan, V., "Contribution of Error Analysis to Foreign Language Teaching", *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt:1, Sayı:2, 2005, s261-270.

Erkman-Akerson, F., Dile Genel Bir Bakış, Multilingual, İstanbul, 2. bas., 2007, s19-23, 108-112, 159-168.

Friedemann, M. A. Ve Rizzi, L. (Ed.), The Acquisition of Syntax Studies in Comparative Developmental Linguistics, Pearson Ed. Ltd., Essex, 2000, s. 1-20.

Fromkin, V. ve Rodman, R., An Introduction to Language, Harcourt Brace College Publishers, London, 5. bas., 1993, s4-25 ve 73-78.

Gass, S. M. ve Selinker, L. (Ed.), John Benjamin Pub. Com, Amsterdam, Revised Edition, 1994, s. 1-32 ve 217.

Gitsaki, C., “Second Language Acquisition Theories: Overview and Evaluation”, *Journal of Communication and International Studies*, Sayı:4, Cilt:2, 1998, s89-98.

Haja, M. bin M. A., “Error Analysis”, *The English Teacher*, Sayı: XXV, 1996, s1-12.

Hawkins, R., “The Theoretical Significance of Universal Grammar in Second Language Acquisition”, *Second Language Research*, Sayı:17, 2001, s345-367.

Haynes, J., Getting Started with English Language Learners:How Educators Can Meet the Challenge, Association for Supervision and Curriculum Development, Alexandria, VA, 2007, s1-13 ve 29-42.

Henderson, M. M. T., “The Interlanguage Notion”, *Journal of Modern Language Learning*, Sayı:21, 1985, s23-27.

Ingram, D., First Language Acquisition Method, Description and Explanation, Cambridge University Press, Cambridge, 1991, s. 32-53.

İşeri, K., “Dilin Kazanımı ve Yabancı dil Öğretimi”, *Dil Dergisi*, Sayı:43, Ankara, 1996 s21-27.

James, C., Contrastive Analysis, Longman Group Ltd., Essex, 1980, s1-27 ve 141.

Johansson, S., (1991) “Universal Grammar and Innateness Hypothesis”, <http://hem.hj.se/~lsj/ug/ug.pdf> (19 Eylül 2009).

Joshi, N., “Significance of Error Analysis in Language Teaching and Learning”, *ELT Weekly*, Sayı:27, 2009, s1-4.

Karra, M., (29/03/2006), “Second Language Acquisition: Learners’ Errors and Error Correction in Language Teaching”, <http://www.proz.com/doc/633> (5 Eylül 2009).

Kecskes, I. ve Papp, T., *Foreign Language and Mother Tongue*, Lawrence Erlbaum Ass. Inc., London, 2000, s1-13.

Khodabandeh, F., “Analysis of Students2 Errors: The Case of Headlines”, *The Asian ESP Journal*, Cilt:3, Sayı:1, 2007, s6-16.

Kırcaali-İftar, G., “Bilim ve Araştırma”, *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*, T.C. Anadolu Üniversitesi yay., No:1081, Ünite:1, 1999, s6-9.

Kocaman, A., (1998), “Uygulamalı Dilbilim”, *Dilbilim Araştırmaları*, http://turkoloji.cu.edu.tr/DILBILIM/kocaman_uygulamali_dilbilim.pdf (20 Kasım 2007).

Kosur, H. M., (2009) “Language Acquisition versus Language Learning: The Pedagogical Problems with Language Immersion Programs”, <http://www.brighthub.com/education/languages/articles/42458.aspx> (14 Kasım 2009).

Lawrence, F. ve Warh  ll, Jr., “A Survey of Contrastive Analysis, Error Analysis and Interlanguage; and Their Relation to Language Teaching”, *EFL*, Sayı:501, 2003, s1-15.

Lightbound, P. M., *An Analysis of Interlanguage Errors in Synchronous/Asynchronous Intercultural Communication Exchanges*, (Valencia Üniversitesi Filoloji Fak. İngilizce ve Almanca bölümü Basılmamış Doktora Tezi), Valencia, 2005, s41-58 ve 62-107.

Moran, B., *The Effect of Error Correction and Feedback Provision on Student Participation*, (Gazi Üniversitesi, Eğitim Bil. Ens. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2003, s6-14.

Özkan, F. ve Musa, B., “Yabancı Dillerin Türkçenin Sözdizimi Üzerindeki Etkisi”, *Bilig Yaz* , Sayı:30, 2004, 95-139.

Philips, C., (1995) “First Language Acquisition”, <http://www.csun.edu/~galasso/lang1.htm> (25 Ağustos 2009).

Radford, A., *Analysing English Sentences*, Cambridge University Press, New York, 2009, s1-30.

Raymond, R. (2008), “Studies on Contrastive Analysis”, International Forum of Teaching and Studies, <http://findarticles.com> (8 Eylül 2009).

Richards, J. C. (Ed.), Error Analysis Perspectives on Second Language Acquisition, Longman Group Ltd., London, 1974, s19-31, 64, 124, 172,189.

Robertson,K. ve Ford, K. (2008), “Language Acquisition: An Overview”, <http://www.colorincolorado.org/article/26751> (25 Ekim2009).

Selinker, L., Rediscovering Interlanguage, Longman Group UK Ltd., London, 1992, s. 6-26 ve 65-100.

Shrestha, A., “Error Analysis: A Pragmatic Approach”, *CNAS Journal*, Cilt:VI, Sayı:2, 1979, s1-9.

Stevens, P., “Uygulamalı Dilbilim:Bir Özet”, Çev. Fakılı, N., AÜ Tömer Dil Dergisi, Dilbilim Çevirileri Özel Sayısı, Sayı:37, 1995, s17-28.

Süslü, Ş. “Do Errors Take the Reins Into Their Hands?”, *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (İlke)*, Sayı:18, 2007, s63-71.

Sönmez, S. (1995), “İletişim Çağında Yabancı Dil Eğitim-Öğretim ve Çevirinin Önemi” server.karaelmas.edu.tr (25 Eylül 2009).

Şanal, F., “Error-Analysis Based Second Language Teaching Strategies”, *Selcuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* Sayı:20, 2008, s597-601.

Toklu, O., Dilbilime Giriş, Kültür Bakanlığı yay., Ankara, 3. bas., 2009, s13-16 ve 73-89.

Uzuner, Y., “Niteliksel Araştırma Yaklaşımı”, *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*, T.C. Anadolu Üniversitesi yay., No:1081, Ünite:9, 1999, s175-190.

Van Valin, R. D. ve Lapolla, R.J., Syntax, Meaning and Function, Cambridge University Press, Cambridge, 1997, s1-75.

Vardar, B., Dilbilimin Temel Kavram ve İlkeleri, Multilingual, İstanbul, 1998, s166-173.

White, L., Second Language Acquisition and Universal Grammar, Cambridge University Press, Cambridge, 2003, s1-58.

XIE, F. ve JIANG, X.-mei, “Error Analysis and EFL Classroom Teaching”, *US-China Education Review*, Cilt:4, Sayı:9, 2007, s10-14.

www.dilbilimi.net

www.tdk.gov.tr

EKLER

Gamze ERDEM

10-F

"AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN"

Her sabah 9'da kalkarım. Öncelikle elimi yüzümü yıkarım. Daha sonra odamı toparlarım. Bu esnada annem kahvaltımı hazırlar. Annemle birlikte kahvaltı yaparız. Annem beni okula gönderir. Okulum evimize uzak. Bu nedenle okula otobüs veya dolmuşla gitmek zorundayım. Bazen babam beni arabayla okula bırakır. Ama genellikle otobüsü tercih ederim. Okulda her gün dersim var. Bu nedenle her gün okula gelmek zorundayım. Okulda arkadaşlarla kahvaltı yapmam. Çünkü kahvaltımı evde annemle yaparım. Sabah derslerinden sonra arkadaşlarla yemeğe gideriz. Yemeği dışarıda arkadaşlarla yeriz. Çünkü evim okula uzak. Bu yüzden öğlenleri eve gitmem. Okula çok yakın güzel bir kafe var ve genellikle arkadaşlarla oraya gideriz. Yemek yeriz ve ardından çayımızı içeriz. Öğleden sonra da derslerimiz olduğu için tekrar okula döneriz. Saat 5'te derslerimiz biter. Derslerimiz bittikten sonra bazen arkadaşlarla çarşıya gideriz; bazen hemen eve dönerim. Evde ailemle birlikte akşam yemeğini yeriz. Birlikte TV seyrediyoruz veya sohbet ederiz. Daha sonra odama gelirim ve ders çalışırım. Genellikle akşam 11 gibi uyurum. Ertesi gün yine aynı işler beni bekler...

"AYŞE'S DIARY"

I get up every morning at 9:00 a.m. Firstly, I wash my hand and face. More after, I tidy my room. At the same time, my mother prepare breakfast. I have breakfast together with my mother. My mother send school me. My school far our house. For this reason, I must go to school with shuttle bus. Sometimes, my father take with car school me. But, I generally prefer bus. I have lesson school every day. For this reason, I must come school. I don't have breakfast with friends. Because, I have my breakfast with my mother the house. We go to food after morning lessons. The food eats outside with friends. Because, my house far school. For this reason, I don't go to house afternoons. There is the school very near beautiful a cafe and generally we go to there friends. We eat food and after we drink our tea. We behind return school for our lessons afternoon. Our lessons be completed at 5:00 p.m. Our lessons be completed after we sometimes go to city centre together friends; I sometimes turn back house just now. I eat dinner together my family house. We watch TV together or we chat. More after I come my room. and I study lesson. I generally sleep evening around 11:00. Some work waits the following day me.

Zeynep Gines
9-F

"AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN-2"

Bir ay sonra dersler bitecek. Ailemden bazı hediyeler isteyeceğim. Babam bana bisiklet alacak. Annem bana mavi bir tişört alacak. Erkek kardeşimin başka planları var. O Bursa'ya gidecek. Babaannemle birlikte bir hafta kalacak. Yaz tatili için bizim birkaç planımız var. İlk olarak gelecek Temmuzda Bodrum'a seyahat edeceğiz. Bodrum'da bir otelde kalacağız. Üç gün sonra Marmaris'e geçeceğiz. Orada amcamlarla buluşacağız. Marmaris'te Amcam'ın evinde kalacağız. Bir hafta sonra Erkek kardeşim Bursa'dan Antalya'ya gelecek. Sonraki Cuma hep birlikte Antalya'daki teyzemi ziyaret edeceğiz. Ağustos'ta Antalya'dan ayrılacağız. Erkek kardeşim ve ben, ailemizle birlikte eve dönmeyeceğiz. Annem, babam ve amcam Ankara'ya gidecekler. Ben ve erkek kardeşim Kapadokya'ya gideceğiz. Çünkü beş gün sonra Kapadokya'da yaz kampına katılacağız. İki hafta kampta kalacağız. Kapadokya'daki kampta birçok yeni arkadaşla tanışacağız. İki hafta boyunca birçok tarihi ve turistik yer ziyaret edeceğiz. Meşhur şarap mahzenlerini göreceğiz. Dünyanın en eski kiliselerini ziyaret edeceğiz. Balon turuna katılacağız. Hafta sonları deve ve atlara bineceğiz. Kapadokya'nın lezzetli geleneksel yemeklerini yiyeceğiz. Ağustos'ta Ben ve erkek kardeşim çok eğleneceğiz. Gelecek sene Ankara'daki okul arkadaşlarımıza Kapadokya'dan bahsedeceğiz. Herkes çok şaşırarak

The lessons is going to finish after a month. My family from will want some gift. My father is going to buy bike me. My mother is going to buy blue a T-shirt me. My brother has got other plans. He is going to go to Bursa. My grandmother is going to together a month pass. There are summer holiday we some plans. Firstly July will travel Bodrum. Bodrum too will stay a hotel. Three day then to marmaris will pass. There my uncle's is going to meet. We are going to stay my uncle's home in marmaris. My brother is going to come Antalya from Bursa then one a week. Together we are going to visit to Antalya my aunt later Friday. Leave will from Antalya to August. My brother and I aren't going to turn back together us family home. My mother, my father and uncle are going to go to Ankara, I and my brother are going to go to Cappadocia. Because we are going to join summer camp then five day. We are going to stay camp two week. We are going to meet a lot of new friend to Cappadocia camp. We are going to visit place prehistorical and touristic along two week. We are going to visit the oldest world. We are going to join balloon tour. We are going to ride camel and horse weekend. We are going to eat meal delicious traditional Cappadocia. I and my brother are going to very funny to August. Every body will very surprise.

We are going to see storage wine foraus (Meşhur şarap mahzenleri)
göreceğiz)

Esra Parlador
g-f

AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN- 3

Bugün çok yorucu bir gündü. Okulda bir seminer vardı. Seminar, İngilizce öğrenme semineriydi. Seminar çok ilginç ve eğlenceliydi. Seminariden sonra kantinde arkadaşlarda buluştuk. Çay içtik ve sohbet ettik. Saat 15.30'da dersimiz vardı. Arkadaşlarla derse gittik. Dersten sonra, birlikte sinemaya gitmeye karar verdik. Posterlere baktık ve arkadaşlarla güzel bir film seçtik. Filminden önce, bir saat kafede oturduk. Film başlayınca, sinema salonuna gittik. Film çok güzel değildi. Filminden sonra, arkadaşlar kafeye gitti ama ben eve döndüm. Çünkü gecikmişim. Ödevlerimi yaptım ve saat 12'de uyudum. Yorucu fakat keyifli bir gündü.

AYŞE DIARY'S - (THREE 131)

It was a tiring day. There were a seminar at school. Seminar, the seminar of learning English. After seminar, we were meet friends at canteen. It was drank tea and chat. Our were course half past three o'clock. Friends were went to course After course we were decided with go to cinema. We were looked poster and we were chose nice a film. Before film, we were sat cafe a clock. Start film, we were went to cinema salon. It wasn't very nice a film. After film, my friends were went to cafe but I was turn back at home. Because I was leated. I was made homework and I was slept twenty o'clock. It was tiring but it was enjoy a day

⇒ seminar çok ilginç ve eğlenceliydi.

It was very interesting and enjoyable. at seminar.

Fetije Özdemir tiring
9/F 566

to choose

AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN-3

Bugün çok yorucu bir gündü. Okulda bir seminer vardı. Seminer, İngilizce öğrenme semineriydi. Seminer çok ilginç ve eğlenceliydi. Seminerden sonra kantinde arkadaşlarda buluştuk. Çay içtik ve sohbet ettik. Saat 15.30'da dersimiz vardı. Arkadaşlarla derse gittik. Dersten sonra, birlikte sinemaya gitmeye karar verdik. Posterlere baktık ve arkadaşlarla güzel bir film seçtik. Film den önce, bir saat kafede oturduk. Film başlayınca, sinema salonuna gittik. Film çok güzel değildi. Film den sonra, arkadaşlar kafeye gitti ama ben eve döndüm. Çünkü gecikmişim. Ödevlerimi yaptım ve saat 12'de uyudum. Yorucu fakat keyifli bir gündü.

AYŞE'S DIARY-3

It was very tiring day. There was a seminar school.
* Seminar was the seminar of learning English. Seminar was very interesting and enjoying. We were met friends after the seminar at the canteen. We were drank tea and schated. Our there were course in 3.30 p o'clock. We were went to course if friends. We were decided to went to cinema after the course. We were look at the poster and we were to choosed a beautiful ther friends. Ago then film, we were sat in the cafe one hours. Film started, we were went to cinema saloon. Film didn't very beautiful. After then film, friends went to cafe but I was turn backed house. Because I was late. I was did homework and. I was slept 12 o'clock. It was tiringed but married a day.

BÜŞRA BİNGÖL
9/F 502

AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN- 3

Bugün çok yorucu bir gündü. Okulda bir seminer vardı. Seminer, İngilizce öğrenme semineriydi. Seminer çok ilginç ve eğlenceliydi. Seminerden sonra kantinde arkadaşlarda buluştuk. Çay içtik ve sohbet ettik. Saat 15.30'da dersimiz vardı. Arkadaşlarla derse gittik. Dersten sonra, birlikte sinemaya gitmeye karar verdik. Posterlere baktık ve arkadaşlarla güzel bir film seçtik. Filminden önce, bir saat kafede oturduk. Film başlayınca, sinema salonuna gittik. Film çok güzel değildi. Filminden sonra, arkadaşlar kafeye gitti ama ben eve döndüm. Çünkü gecikmişim. Ödevlerimi yaptım ve saat 12'de uyudum. Yorucu fakat keyifli bir gündü.

"AYŞE'S FROM DAILY -3"

It was a very tiring day. There was the school a seminar. The Seminar, the seminar of learning English. The seminar, very interested and enjoyable. Then seminar were friends in the canteen met. Drank tea were and friendly chat. It was the halfpast fifteen clock there course. Friends were went course. Then course with were decide went to cinema. Were look at the Posters and with friends were nice a film choose. The before film, It was one a clock sit the cafe. It was began film went to cinema salon. It didn't film very nice. Then film, were friends went to cafe but it was turned back home. Because was be late. I was did worked and the twelf clock slept. It was tiring but a day merry.

Zeynep Ganeş

9-f

492

AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN-3

Bugün çok yorucu bir gündü. Okulda bir seminer vardı. Seminer, İngilizce öğrenme semineriydi. Seminer çok ilginç ve eğlenceliydi. Seminerden sonra kantinde arkadaşlarda buluştuk. Çay içtik ve sohbet ettik. Saat 15.30'da dersimiz vardı. Arkadaşlarla derse gittik. Dersten sonra, birlikte sinemaya gitmeye karar verdik. Posterlere baktık ve arkadaşlarla güzel bir film seçtik. Film den önce, bir saat kafede oturduk. Film başlayınca, sinema salonuna gittik. Film çok güzel değildi. Film den sonra, arkadaşlar kafeye gitti ama ben eve döndüm. Çünkü gecikmişim. Ödevlerimi yaptım ve saat 12'de uyudum. Yorucu fakat keyifli bir gündü.

AYŞE'S THE DIARY-Three

Today was very tiring a day. There was school a seminar. The seminar was the seminar of learning English. Seminar was very interesting and enjoying. After seminar we meet friends canteen. We were drink tea and to do conversation. There were lesson too 15.30 O'clock. The friends went lesson. After lesson with friends decisioned go to cinema. Posters did looked and friends did chose nice a film. Before film, did sat cafe a o'clock. To start film did went to cinema saloon. Film wasn't very beautiful. After film, friends did went to cafe only I did turned home, because I was late. I did did my homework and I did sleep at 12 O'clock.

Neslihan TUNCEL

111C

AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN-3

Bugün çok yorucu bir gündü. Okulda bir seminer vardı. Seminer, İngilizce öğrenme semineriydi. Seminer çok ilginç ve eğlenceliydi. Seminerden sonra kantinde arkadaşlarda buluştuk. Çay içtik ve sohbet ettik. Saat 15.30'da dersimiz vardı. Arkadaşlarla derse gittik. Dersten sonra, birlikte sinemaya gitmeye karar verdik. Posterlere baktık ve arkadaşlarla güzel bir film seçtik. Filmden önce, bir saat kafede oturduk. Film başlayınca, sinema salonuna gittik. Film çok güzel değildi. Filmden sonra, arkadaşlar kafeye gitti ama ben eve döndüm. Çünkü gecikmişim. Ödevlerimi yaptım ve saat 12'de uyudum. Yorucu fakat keyifli bir gündü.

AYŞE'S FROM DIARY - THREE

The day was a very tiring today. There was a seminar at the school. Seminar was the seminar of learning Eng^{lish}. Seminar was very interesting and enjoying. we met with friend^{*} later from seminar at the canteen. We drank tea and chatted. We have got our lesson at 15.30. we went to the lesson with friend. we decided together going to the cinema later^{*} from lesson. we look posters and we chose a film nice with friend. we sat at the cafe one hour before from film. we went to the cinema salon. Film wasn't very nice. Friends went to the cafe later from film. but I turned back to the home. Because I was late. I did my homework and went to bed at 12. The day was tiring but a enjoy

Esmenur Ekrem
11/C 262

AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN- 3

Bugün çok yorucu bir gündü. Okulda bir ^{seminar}seminer vardı. Seminer, İngilizce öğrenme semineriydi. Seminer çok ilginç ve eğlenceliydi. Seminerden sonra kantinde arkadaşlarla buluştuk. Çay içtik ve sohbet ettik. Saat 15.30'da dersimiz vardı. Arkadaşlarla derse gittik. Dersten sonra, birlikte sinemaya gitmeye karar verdik. Posterlere baktık ve arkadaşlarla güzel bir film seçtik. Film den önce, bir saat kafede oturduk. Film başlayınca, sinema salonuna gittik. Film çok güzel değildi. Film den sonra, arkadaşlar kafeye gitti ama ben eve döndüm. Çünkü gecikmişim. Ödevlerimi yaptım ve saat 12'de uyudum. Yorucu fakat keyifli bir gündü.

— AYŞE'S DIARY-3 (Three) —

The day very tiring today. There was a seminar at the school. It was the seminar of learning English. The seminar was enjoyed and very interested. After at seminar met my friends at the canteen. We drank tea and chated. There was lesson at 15:30. We went to lesson with friends. We decided friends together go to the cinema. We looked posters and friends choosed nice a film. We sat at cafe an hour before the film. We went to saloon cinema start the film. The film wasn't very nice. Friends went to cafee after film but I turn backed at home. Because I lated. I did home-work and I slept at 12:00. The day tried but enjoying.

Özlem EKİNCİ

11- C

AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN- 3

Bugün çok yorucu bir gündü. Okulda bir seminer vardı. Seminer, İngilizce öğrenme semineriydi. Seminer çok ilginç ve eğlenceliydi. Seminerden sonra kantinde arkadaşlarda buluştuk. Çay içtik ve sohbet ettik. Saat 15.30'da dersimiz vardı. Arkadaşlarla derse gittik. Dersten sonra, birlikte sinemaya gitmeye karar verdik. Posterlere baktık ve arkadaşlarla güzel bir film seçtik. Filminden önce, bir saat kafede oturduk. Film başlayınca, sinema salonuna gittik. Film çok güzel değildi. Filminden sonra, arkadaşlar kafeye gitti ama ben eve döndüm. Çünkü gecikmişim. Ödevlerimi yaptım ve saat 12'de uyudum. Yorucu fakat keyifli bir gündü.

Ayşe's Diary - Three

The day very tired today. There was school a seminar. It was the seminar of learning English. The seminar was very interested and enjoyed. We were met with friends at canteen after seminar. We were drink tea and chat. There was our to the lesson at 15:30. We with friends were went to the lesson. We were went to cinema decided together after lesson. We were looked poster and with friends choosed good a film. We were sat at cafe one o'clock before film. We were went to cinema. When started film. The film wasn't very nice. The friends were went to cafe after film but I turn backed house. Because I lated. I was maked my homework and slept at 12. The day was tired but enjoyed.

Ece Sağay
10F

AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN- 3

Bugün çok yorucu bir gündü. Okulda bir seminer vardı. Seminer, İngilizce öğrenme semineriydi. Seminer çok ilginç ve eğlenceliydi. Seminerden sonra kantinde arkadaşlarda buluştuk. Çay içtik ve sohbet ettik. Saat 15.30'da dersimiz vardı. Arkadaşlarla derse gittik. Dersten sonra, birlikte sinemaya gitmeye karar verdik. Posterlere baktık ve arkadaşlarla güzel bir film seçtik. Film den önce, bir saat kafede oturduk. Film başlayınca, sinema salonuna gittik. Film çok güzel değildi. Film den sonra, arkadaşlar kafeye gitti ama ben eve döndüm. Çünkü gecikmişim. Ödevlerimi yaptım ve saat 12'de uyudum. Yorucu fakat keyifli bir gündü.

Ayşe Diary 3

Today was very tiring. There is school a seminar. The seminar of learning English. The seminar was very interesting and enjoying. The after seminar meet friend canteen. The tea drinking to chat. There is course half past three. The friend went to course. After course, together decide went to cinema. The poster looked and friends choose a film. The film bebre sit down cafe one o'clock. The start film, went to cinema salon. It wasn't very nice. The after film, friend went to cafe but turn back home. Because I did late. My did homework and sleep twelve o'clock. Tring but a today enjoying.

Petiye Özdemir
91F

"AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN-2"

Bir ay sonra dersler bitecek. Ailemden bazı hediyeler isteyeceğim. Babam bana bisiklet alacak. Annem bana mavi bir tişört alacak. Erkek kardeşimin başka planları var. O Bursa'ya gidecek. Babaannemle birlikte bir hafta kalacak. Yaz tatili için bizim birkaç planımız var. İlk olarak gelecek Temmuzda Bodrum'a seyahat edeceğiz. Bodrum'da bir otelde kalacağız. Üç gün sonra Marmaris'e geçeceğiz. Orada amcamlarla buluşacağız. Marmaris'te Amcam'ın evinde kalacağız. Bir hafta sonra Erkek kardeşim Bursa'dan Antalya'ya gelecek. Sonraki Cuma hep birlikte Antalya'daki teyzemi ziyaret edeceğiz. Ağustos'ta Antalya'dan ayrılacağız. Erkek kardeşim ve ben, ailemizle birlikte eve dönmeyeceğiz. Annem, babam ve amcam Ankara'ya gidecekler. Ben ve erkek kardeşim Kapadokya'ya gideceğiz. Çünkü beş gün sonra Kapadokya'da yaz kampına katılacağız. İki hafta kampta kalacağız. Kapadokya'daki kampta birçok yeni arkadaşla tanışacağız. İki hafta boyunca birçok tarihi ve turistik yer ziyaret edeceğiz. Meşhur şarap mahzenlerini göreceğiz. Dünyanın en eski kiliselerini ziyaret edeceğiz. Balon turuna katılacağız. Hafta sonları deve ve atlara bineceğiz. Kapadokya'nın lezzetli geleneksel yemeklerini yiyeceğiz. Ağustos'ta Ben ve erkek kardeşim çok eğleneceğiz. Gelecek sene Ankara'daki okul arkadaşlarımıza Kapadokya'dan bahsedeceğiz. Herkes çok şaşırarak

AYŞE 'S DIARY

One month after will finish courses. I am going to want gift my family. My father buy bike me. My mother buy blue T-shirt me. My brother's there is other plans. He is going to go Bursa. He is going to stay with my grandmother a week. Our there are some plans summer holiday. Firstly, we are going to travel Bodrum future July. We are going to stay a hotel Bodrum. We are going to pass Marmaris three day after. We are going to meet there uncles. We are going to stay uncle home in Marmaris. My brother is going to come from Bursa to Antalya next week. Subsequent Friday, we are going to visit together aunt in Antalya. We are going to leave to Antalya August. My brother and I are not going to return with family house. My mother, my father and my uncle are going to go to Antalya. I and my brother are going to go to Cappadocia. Because, we are going to join summer camp too Cappadocia there day after. We are going to stay camp two week. We are going to meet alot of friend Cappadocia's camp

We are going to visit historical and touristic place - two week during. We are going to see famous wine storage. We are going to visit world the oldest church. We are going to join balloon tour. We are going to ride camel and horse weekend. We are going to eat meal delicious traditional Kapadokya's. I and my brother very enjoy to August. We are going to talk about friends Ankara's school Capadocia future year. Everybody very surprise.

feray Erdem
480 10-F

"AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN-2"

Bir ay sonra dersler bitecek. Ailemden bazı hediyeler isteyeceğim. Babam bana bisiklet alacak. Annem bana mavi bir tişört alacak. Erkek kardeşimin başka planları var. O Bursa'ya gidecek. Babaannemle birlikte bir hafta kalacak. Yaz tatili için bizim birkaç planımız var. İlk olarak gelecek Temmuzda Bodrum'a seyahat edeceğiz. Bodrum'da bir otelde kalacağız. Üç gün sonra Marmaris'e geçeceğiz. Orada amcamlarla buluşacağız. Marmaris'te Amcam'ın evinde kalacağız. Bir hafta sonra Erkek kardeşim Bursa'dan Antalya'ya gelecek. Sonraki Cuma hep birlikte Antalya'daki teyzemi ziyaret edeceğiz. Ağustos'ta Antalya'dan ayrılacağız. Erkek kardeşim ve ben, ailemizle birlikte eve dönmeyeceğiz. Annem, babam ve amcam Ankara'ya gidecekler. Ben ve erkek kardeşim Kapadokya'ya gideceğiz. Çünkü beş gün sonra Kapadokya'da yaz kampına katılacağız. İki hafta kampta kalacağız. Kapadokya'daki kampta birçok yeni arkadaşla tanışacağız. İki hafta boyunca birçok tarihi ve turistik yer ziyaret edeceğiz. Meşhur şarap mahzenlerini göreceğiz. Dünyanın en eski kiliselerini ziyaret edeceğiz. Balon turuna katılacağız. Hafta sonları deve ve atlara bineceğiz. Kapadokya'nın lezzetli geleneksel yemeklerini yiyeceğiz. Ağustos'ta Ben ve erkek kardeşim çok eğleneceğiz. Gelecek sene Ankara'daki okul arkadaşlarımıza Kapadokya'dan bahsedeceğiz. Herkes çok şaşırarak

AYŞE'S DAILY

Courses will after a month. I will want gift some from my family. My father will buy bicycle me. My mother will buy blue a t-shirt me. My brother's has got plans other. He will go to in Bursa. He will stay together with my grandmother a week. We have got plans for summer holiday. We will travel firstly future July in Bodrum. We will stay a hotel in Bodrum. We will pass Marmaris after tree day. We will meet with my uncles. We will stay my uncle's house in Marmaris. My brother will come in Antalya. We will visit my aunt after Friday in Antalya. We will leave Antalya in August. My brother and I, our family together wait turn back inhome. My mother, my father, my uncle will go to in Ankara. I and my brother go to in Cappadocia. Because, we will join in - summer camp after five day. We will stay in camp two week. We will meet very friends in to the Cappadocia. Come we will very stay historical and turistik visit. Famous wine stroge - the world more church. We will balon tour. We will ride camel and horse last week. Traditional Cappadocia eaten eat. I and my brother will very enjoy August. We will school in Ankara. Cappadocia my friends. Everybody very surprise.

Elif Gül Aydın

10/F 483

"AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN-2"

Bir ay sonra dersler bitecek. Ailemden bazı hediyeler isteyeceğim. Babam bana bisiklet alacak. Annem bana mavi bir tişört alacak. Erkek kardeşimin başka planları var. O Bursa'ya gidecek. Babaannemle birlikte bir hafta kalacak. Yaz tatili için bizim birkaç planımız var. İlk olarak gelecek Temmuzda Bodrum'a seyahat edeceğiz. Bodrum'da bir otelde kalacağız. Üç gün sonra Marmaris'e geçeceğiz. Orada amcamlarla buluşacağız. Marmaris'te Amcam'ın evinde kalacağız. Bir hafta sonra Erkek kardeşim Bursa'dan Antalya'ya gelecek. Sonraki Cuma hep birlikte Antalya'daki teyzemi ziyaret edeceğiz. Ağustos'ta Antalya'dan ayrılacağız. Erkek kardeşim ve ben, ailemizle birlikte eve dönmeyeceğiz. Annem, babam ve amcam Ankara'ya gidecekler. Ben ve erkek kardeşim Kapadokya'ya gideceğiz. Çünkü beş gün sonra Kapadokya'da yaz kampına katılacağız. İki hafta kampta kalacağız. Kapadokya'daki kampta birçok yeni arkadaşla tanışacağız. İki hafta boyunca birçok tarihi ve turistik yer ziyaret edeceğiz. Meşhur şarap mahzenlerini göreceğiz. Dünyanın en eski kiliselerini ziyaret edeceğiz. Balon turuna katılacağız. Hafta sonları deve ve atlara bineceğiz. Kapadokya'nın lezzetli geleneksel yemeklerini yiyeceğiz. Ağustos'ta Ben ve erkek kardeşim çok eğleneceğiz. Gelecek sene Ankara'daki okul arkadaşlarımıza Kapadokya'dan bahsedeceğiz. Herkes çok şaşırarak

"AYŞE'S DIARY-2"

One month after finish courses. My family will some gift to want. My father me a bicycle to take. My mother will me blue t-shirt to take. Brother will other plan to take. He will go to Bursa. my grand mother will together a week stay. There is summer holiday for we will some plan. first will silly Bodrum. voyage. Bodrum will a hotel stay. There day will before pass the Marmaris. That places will paternal uncle to go together. The marmaris uncles will the house stay. one week later My brother will go to from Bursa to Antalya. following friday we together will visit my aunt in Antalya. we will leave Antalya in August. My brother and I our family together want to turn black. in home. My mother, My father and my uncle will go to Ankara. I and My brother will go to Cappadocia. Because, five day after join in Cappadocia. two week we will stay in camp. we will me to new friend in camp two week from and to and must one must historical and touristic

The famous wine will strange see, The world the
oldest chuck to meet, The balloon tour in join. The weekend
will ride a camel and horse in Cappadocia will delicious
traditional meal. ~~Est~~ August my and my brother will much
enjoy. The future year will Ankara school find
Cappadocia surprise, Everybody very is surprise.

Esmanur 'Ekrem
262 11/C

"AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN-2"

Bir ay sonra dersler bitecek. Ailemden bazı hediyeler isteyeceğim. Babam bana bisiklet alacak. Annem bana mavi bir tişört alacak. Erkek kardeşimin başka planları var. O Bursa'ya gidecek. Babaannemle birlikte bir hafta kalacak. Yaz tatili için bizim birkaç planımız var. İlk olarak gelecek Temmuzda Bodrum'a seyahat edeceğiz. Bodrum'da bir otelde kalacağız. Üç gün sonra Marmaris'e geçeceğiz. Orada amcamlarla buluşacağız. Marmaris'te Amcam'ın evinde kalacağız. Bir hafta sonra Erkek kardeşim Bursa'dan Antalya'ya gelecek. Sonraki Cuma hep birlikte Antalya'daki teyzemi ziyaret edeceğiz. Ağustos'ta Antalya'dan ayrılacağız. Erkek kardeşim ve ben, ailemizle birlikte eve dönmeyeceğiz. Annem, babam ve amcam Ankara'ya gidecekler. Ben ve erkek kardeşim Kapadokya'ya gideceğiz. Çünkü beş gün sonra Kapadokya'da yaz kampına katılacağız. İki hafta kampta kalacağız. Kapadokya'daki kampta birçok yeni arkadaşla tanışacağız. İki hafta boyunca birçok tarihi ve turistik yer ziyaret edeceğiz. Meşhur şarap mahzenlerini göreceğiz. Dünyanın en eski kiliselerini ziyaret edeceğiz. Balon turuna katılacağız. Hafta sonları deve ve atlara bineceğiz. Kapadokya'nın lezzetli geleneksel yemeklerini yiyeceğiz. Ağustos'ta Ben ve erkek kardeşim çok eğleneceğiz. Gelecek sene Ankara'daki okul arkadaşlarımıza Kapadokya'dan bahsedeceğiz. Herkes çok şaşırarak

— AYŞE'S DIARY — (2) (two)

The courses will finish a month later. From my family will want some gifts. My mother will buy blue a t-shirt me. My brother has got plans other. He will go to Bursa. With my grandmother will stay a week. We have got a few plans for summer holiday. Firstly we will travel in Bodrum next Temmuz. We will stay in hotel. We will pass in Marmaris after three days. We will meet with my uncle there. We will stay in my uncle house in Marmaris. My brother will come from Bursa to Antalya a week later. We will visit together my aunt at Antalya Friday later. We will leave in August from Antalya.

I and my brother will go to in Kapadokya. Because we will join summer camp in Kapadokya five days later. We will stay to camp two weeks. We will meet a lots of new friends from camp in Kapadokya. We will visit historical and touristic. We will see Ştorage famous wine. We will visit old church in the world. We will join touren baloon. We will ride camel and horse at weekends. We will eat delicious traditional meals in Kapadokya. I and my brother will enjoy in August. We will talk about my school friends from Ankara.

HILAL GETINKAYA
9-F

04th January, 2010
MONDAY

"AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN-2"

Bir ay sonra dersler bitecek. Ailemden bazı hediyeler isteyeceğim. Babam bana bisiklet alacak. Annem bana mavi bir tişört alacak. Erkek kardeşimin başka planları var. O Bursa'ya gidecek. Babaannemle birlikte bir hafta kalacak. Yaz tatili için bizim birkaç planımız var. İlk olarak gelecek Temmuzda Bodrum'a seyahat edeceğiz. Bodrum'da bir otelde kalacağız. Üç gün sonra Marmaris'e geçeceğiz. Orada amcamlarla buluşacağız. Marmaris'te Amcam'ın evinde kalacağız. Bir hafta sonra Erkek kardeşim Bursa'dan Antalya'ya gelecek. Sonraki Cuma hep birlikte Antalya'daki teyzemi ziyaret edeceğiz. Ağustos'ta Antalya'dan ayrılacağız. Erkek kardeşim ve ben, ailemizle birlikte eve dönmeyeceğiz. Annem, babam ve amcam Ankara'ya gidecekler. Ben ve erkek kardeşim Kapadokya'ya gideceğiz. Çünkü beş gün sonra Kapadokya'da yaz kampına katılacağız. İki hafta kampta kalacağız. Kapadokya'daki kampta birçok yeni arkadaşla tanışacağız. İki hafta boyunca birçok tarihi ve turistik yer ziyaret edeceğiz. Meşhur şarap mahzenlerini göreceğiz. Dünyanın en eski kiliselerini ziyaret edeceğiz. Balon turuna katılacağız. Hafta sonları deve ve atlara bineceğiz. Kapadokya'nın lezzetli geleneksel yemeklerini yiyeceğiz. Ağustos'ta Ben ve erkek kardeşim çok eğleneceğiz. Gelecek sene Ankara'daki okul arkadaşlarımıza Kapadokya'dan bahsedeceğiz. Herkes çok şaşırarak

"AYŞE'S DIARY-2"

The lessons is going to finish after one a month. I am going to want some gifts from my family. My father is going to buy a bicycle for me. My mother is going to buy a blue T-shirt. My brother has got other plans. He is going to go to Bursa. He is going to stay with my grandmother one a week. We have got some plans for summer holiday. Firstly we are going to travel Bodrum in July. We are going to stay in hotel in Bodrum After three days we are going to pass to Marmaris. We are going to meet my uncle in Marmaris. We are going to stay in my uncle's home in Marmaris. After a week my brother is going to go to from Bursa to Antalya. Following Friday we are going to visit my aunt in Antalya. In August we are going to leave from Antalya. My brother and I aren't going to turn back to home. My mother, my father and my uncle are going to go to Ankara. I and my brother are going to go to Kapadokya. Because we are going to join summer camp in Kapadokya. We are going to stay in camp two weeks. We are going to visit a lot of historical and touristic places. We are going to see famous wine storages. We are going to visit the old church of the world. We are going to join balloon tour. We are going to ride a camel and horses in weekends. We are going to eat traditional meals in Kapadokya. I and my brother are going to be amused in August. We are going to talk about from Kapadokya our school friends next year.

Everybody is very surprise.

Aslıhan Zavalloğlu
9-F

"AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN-2"

Bir ay sonra dersler bitecek. Ailemden bazı hediyeler isteyeceğim. Babam bana bisiklet alacak. Annem bana mavi bir tişört alacak. Erkek kardeşimin başka planları var. O Bursa'ya gidecek. Babaannemle birlikte bir hafta kalacak. Yaz tatili için bizim birkaç planımız var. İlk olarak gelecek Temmuzda Bodrum'a seyahat edeceğiz. Bodrum'da bir otelde kalacağız. Üç gün sonra Marmaris'e geçeceğiz. Orada amcamlarla buluşacağız. Marmaris'te Amcam'ın evinde kalacağız. Bir hafta sonra Erkek kardeşim Bursa'dan Antalya'ya gelecek. Sonraki Cuma hep birlikte Antalya'daki teyzemi ziyaret edeceğiz. Ağustos'ta Antalya'dan ayrılacağız. Erkek kardeşim ve ben, ailemizle birlikte eve dönmeyeceğiz. Annem, babam ve amcam Ankara'ya gidecekler. Ben ve erkek kardeşim Kapadokya'ya gideceğiz. Çünkü beş gün sonra Kapadokya'da yaz kampına katılacağız. İki hafta kampta kalacağız. Kapadokya'daki kampta birçok yeni arkadaşla tanışacağız. İki hafta boyunca birçok tarihi ve turistik yer ziyaret edeceğiz. Meşhur şarap mahzenlerini göreceğiz. Dünyanın en eski kiliselerini ziyaret edeceğiz. Balon turuna katılacağız. Hafta sonları deve ve atlara bineceğiz. Kapadokya'nın lezzetli geleneksel yemeklerini yiyeceğiz. Ağustos'ta Ben ve erkek kardeşim çok eğleneceğiz. Gelecek sene Ankara'daki okul arkadaşlarımıza Kapadokya'dan bahsedeceğiz. Herkes çok şaşırarak

Ayşe's From Diary

The courses will finish a month then. I am going to want some gift. My father is going to buy me bike. My mother is going to buy me a T-shirt. My brother is going to there other plans. He is going to go to Bursa. He is going to stay with my grandmother. We are going to there some plans for summer holiday. Firstly we are going to travel next July Bodrum. We are going to meet with my uncle there. We are going to stay my uncle's home in the Marmaris. My brother is going to come from Bursa to Antalya. We are going to visit my aunt in the Antalya next Cuma. We are going to leave from Antalya in the August. My brother and I aren't going to turn back with our family. My mother, my father and uncle are going to go to Ankara. I and my brother are going to go to Cappadocia. Because, we are going to join summer camp in the Cappadocia five day th. We are going to stay in the camp two week. We will meet a lot of new friend. We are going to visit a lot of historical and touristic places. We are going to see famous wine storages. We are going to visit world the oldest churches. We are going to join balloon tour. We are going to ride came and hourse at the weekends. We are going to eat Cappadocia's delicious tradional meals. I and my brother are going to very enjoy. We are going to talk about from Cappadocia next year. Everyoney will suprise.

GÖNÜL KAMSLIOĞLU

GİF

beğenirce
2. etki 5. etki

"AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN-2"

Bir ay sonra dersler bitecek. Ailemden bazı hediyeler isteyeceğim. Babam bana bisiklet alacak. Annem bana mavi bir tişört alacak. Erkek kardeşimin başka planları var. O Bursa'ya gidecek. Babaannemle birlikte bir hafta kalacak. Yaz tatili için bizim birkaç planımız var. İlk olarak gelecek Temmuzda Bodrum'a seyahat edeceğiz. Bodrum'da bir otelde kalacağız. Üç gün sonra Marmaris'e geçeceğiz. Orada amcamlarla buluşacağız. Marmaris'te Amcam'ın evinde kalacağız. Bir hafta sonra Erkek kardeşim Bursa'dan Antalya'ya gelecek. Sonraki Cuma hep birlikte Antalya'daki teyzemi ziyaret edeceğiz. Ağustos'ta Antalya'dan ayrılacağız. Erkek kardeşim ve ben, ailemle birlikte eve dönmeyeceğiz. Annem, babam ve amcam Ankara'ya gidecekler. Ben ve erkek kardeşim Kapadokya'ya gideceğiz. Çünkü beş gün sonra Kapadokya'da yaz kampına katılacağız. İki hafta kampta kalacağız. Kapadokya'daki kampta birçok yeni arkadaşla tanışacağız. İki hafta boyunca birçok tarihi ve turistik yer ziyaret edeceğiz. Meşhur şarap mahzenlerini göreceğiz. Dünyanın en eski kiliselerini ziyaret edeceğiz. Balon turuna katılacağız. Hafta sonları deve ve atlara bineceğiz. Kapadokya'nın lezzetli geleneksel yemeklerini yiyeceğiz. Ağustos'ta Ben ve erkek kardeşim çok eğleneceğiz. Gelecek sene Ankara'daki okul arkadaşlarımıza Kapadokya'dan bahsedeceğiz. Herkes çok şaşırarak

"AYŞE'S DIARY - (Two)"

One month be going to lessons finish. My family is going to gift wants. My father is going to mine. buy bike. My mother is going to buy one blue T-shirt. My brother other plans. He is going to go to Bursa. Grandmother is going to together a week stay. Summer holiday for we are a few plans. Firstly, we going to travel Bodrum. Bodrum is going to stay hotel. There day after Marmaris pass. There is going to uncle meet. We are going to stay my uncle home in Marmaris. A week after my brother is going to come to Bursa to Antalya next a week. Subsequent Friday, we are going to visit together aunt. We are going to August in Antalya leave. My brother and I together family home turn back. My mother, my father and my uncle is going to go to Ankara. I and my brother is going to go to Kapadokya. Because five a day after summer camp Kapadokya join. We are going to two week summer camp stay.

We are going to summer camp a lot of new friends meet.
We are going to two week during a lot of historical and
touristic go to visit.

We are going to famous wine storage in the sea.
We are going to world the oldest church to the visit. We
are going to balloon tur jam. We are going to weekend camel
and horse ride. We are going to eat meal delicious
traditional, Kapadokya's Agust is going to Agust is I and
my brother is enjoy.

BÜŞRA BİNÖL

9/F

"AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN-2"

Bir ay sonra dersler bitecek. Ailemden bazı hediyeler isteyeceğim. Babam bana bisiklet alacak. Annem bana mavi bir tişört alacak. Erkek kardeşimin başka planları var. O Bursa'ya gidecek. Babaannemle birlikte bir hafta kalacak. Yaz tatili için bizim birkaç planımız var. İlk olarak gelecek Temmuzda Bodrum'a seyahat edeceğiz. Bodrum'da bir otelde kalacağız. Üç gün sonra Marmaris'e geçeceğiz. Orada amcamlarla buluşacağız. Marmaris'te Amcam'ın evinde kalacağız. Bir hafta sonra Erkek kardeşim Bursa'dan Antalya'ya gelecek. Sonraki Cuma hep birlikte Antalya'daki teyzemi ziyaret edeceğiz. Ağustos'ta Antalya'dan ayrılacağız. Erkek kardeşim ve ben, ailemizle birlikte eve dönmeyeceğiz. Annem, babam ve amcam Ankara'ya gidecekler. Ben ve erkek kardeşim Kapadokya'ya gideceğiz. Çünkü beş gün sonra Kapadokya'da yaz kampına katılacağız. İki hafta kampta kalacağız. Kapadokya'daki kampta birçok yeni arkadaşla tanışacağız. İki hafta boyunca birçok tarihi ve turistik yer ziyaret edeceğiz. Meşhur şarap mahzenlerini göreceğiz. Dünyanın en eski kiliselerini ziyaret edeceğiz. Balon turuna katılacağız. Hafta sonları deve ve atlara bineceğiz. Kapadokya'nın lezzetli geleneksel yemeklerini yiyeceğiz. Ağustos'ta Ben ve erkek kardeşim çok eğleneceğiz. Gelecek sene Ankara'daki okul arkadaşlarımıza Kapadokya'dan bahsedeceğiz. Herkes çok şaşırarak

"AYŞE'S DIARY-2"

A month then going to course finish. My family want some gift. My father is going to me buy a bike. My mother is going to me buy blue a t-shirt. My brother's there is other planes. He is going to go to the Bursa. My grandmother is together going to stay once a week. We are in summer holiday there is some plane. First, We are going to the Bodrum, next July is travel. The Bodrum stay a hotel. Then three day going to go to Marmaris. There is going to my uncle's meet. We are going to stay my uncle's home in Marmaris. My brother is going to come Antalya from Bursa then once a week. Together we are going to my aunt visit. to Antalya is coming after Friday. Leave will from Antalya to August. My brother and I aren't going to turn back together. us family home. My mother, my father and uncle are going to go to Ankara. I and my brother are going to go to Capadocia. Because we are going to join summer camp then five day. We are going to stay camp two week. We are going to meet a lot of new friend to Capadocia camp. We are going to visit place historical and touristic

along two week. We are going to visit the oldest
 world. We are going to join baloon tour. We are going
 to ride camel and horse weekend. We are going
to eat meal delicious traditional Capadocia. And
my brother are going to very funny to August.
Everybody will very be surprised.

Gamze ÇİZDEMİR 11-C

"AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN-2"

Bir ay sonra dersler bitecek. Ailemden bazı hediyeler isteyeceğim. Babam bana bisiklet alacak. Annem bana mavi bir tişört alacak. Erkek kardeşimin başka planları var. O Bursa'ya gidecek. Babaannemle birlikte bir hafta kalacak. Yaz tatili için bizim birkaç planımız var. İlk olarak gelecek Temmuzda Bodrum'a seyahat edeceğiz. Bodrum'da bir otelde kalacağız. Üç gün sonra Marmaris'e geçeceğiz. Orada amcamlarla buluşacağız. Marmaris'te Amcam'ın evinde kalacağız. Bir hafta sonra Erkek kardeşim Bursa'dan Antalya'ya gelecek. Sonraki Cuma hep birlikte Antalya'daki teyzemi ziyaret edeceğiz. Ağustos'ta Antalya'dan ayrılacağız. Erkek kardeşim ve ben, ailemizle birlikte eve dönmeyeceğiz. Annem, babam ve amcam Ankara'ya gidecekler. Ben ve erkek kardeşim Kapadokya'ya gideceğiz. Çünkü beş gün sonra Kapadokya'da yaz kampına katılacağız. İki hafta kampta kalacağız. Kapadokya'daki kampta birçok yeni arkadaşla tanışacağız. İki hafta boyunca birçok tarihi ve turistik yer ziyaret edeceğiz. Meşhur şarap mahzenlerini göreceğiz. Dünyanın en eski kiliselerini ziyaret edeceğiz. Balon turuna katılacağız. Hafta sonları deve ve atlara bineceğiz. Kapadokya'nın lezzetli geleneksel yemeklerini yiyeceğiz. Ağustos'ta Ben ve erkek kardeşim çok eğleneceğiz. Gelecek sene Ankara'daki okul arkadaşlarımıza Kapadokya'dan bahsedeceğiz. Herkes çok şaşırarak

AYŞE IN THE DIARY

The course will finish after one month. I will want gift some family. My father will buy bike my. My Mother will buy one blue tushirt my. My Brother will have other plane. He will go Bursa. He will stay together my grandfather one week. We have a few plan for summer holiday. Firstly we will travel Bodrum next July. We will stay a hotel. But we will pass in the marmaris later three day. We will to meet my uncles there. We will stay in uncle house in Marmaris. My brother will come from to Antalya later friday. We will leave Antalya at August. My brother and I will turn back together family at home. my mother and my father and my uncle we go to Ankara. I and my brother go to Kapadokya. Because we will go in summer camp later five days at Kapadokya. We will stay at camp the week. We will meet a lot of new friends from camp in Kapadokya. We will visit visterical and touristic. We will see famous wine mahzen. We will visit and church in the world. We will join bure baloon. We will write come end vorse and weekend. We will eat delicious traditional meals Kapadokya. I and my brother will enjoy in August we will talk Kapadokya our school friends at Ankara next year. Everybody will very surprise.

Nisanur CAN
10-F

"AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN-2"

Bir ay sonra dersler bitecek. Ailemden bazı hediyeler isteyeceğim. Babam bana bisiklet alacak. Annem bana mavi bir tişört alacak. Erkek kardeşimin başka planları var. O Bursa'ya gidecek. Babaannemle birlikte bir hafta kalacak. Yaz tatili için bizim birkaç planımız var. İlk olarak gelecek Temmuzda Bodrum'a seyahat edeceğiz. Bodrum'da bir otelde kalacağız. Üç gün sonra Marmaris'e geçeceğiz. Orada amcamlarla buluşacağız. Marmaris'te Amcam'ın evinde kalacağız. Bir hafta sonra Erkek kardeşim Bursa'dan Antalya'ya gelecek. Sonraki Cuma hep birlikte Antalya'daki teyzemi ziyaret edeceğiz. Ağustos'ta Antalya'dan ayrılacağız. Erkek kardeşim ve ben, ailemizle birlikte eve dönmeyeceğiz. Annem, babam ve amcam Ankara'ya gidecekler. Ben ve erkek kardeşim Kapadokya'ya gideceğiz. Çünkü beş gün sonra Kapadokya'da yaz kampına katılacağız. İki hafta kampta kalacağız. Kapadokya'daki kampta birçok yeni arkadaşla tanışacağız. İki hafta boyunca birçok tarihi ve turistik yer ziyaret edeceğiz. Meşhur şarap mahzenlerini göreceğiz. Dünyanın en eski kiliselerini ziyaret edeceğiz. Balon turuna katılacağız. Hafta sonları deve ve atlara bineceğiz. Kapadokya'nın lezzetli geleneksel yemeklerini yiyeceğiz. Ağustos'ta Ben ve erkek kardeşim çok eğleneceğiz. Gelecek sene Ankara'daki okul arkadaşlarımıza Kapadokya'dan bahsedeceğiz. Herkes çok şaşırarak

"Ayşe's Daily - Two"

The courses will finished then one month I will some gift my family. My father will buy bicycle me. My mother will buy a T-shirt me. There is my brother's other plans. He will go at the Bursa. He will stay a week with my grandmother. There are a few our plan for summer holiday. Firstly we will travel in the future July. We will stay a hotel in the Bodrum. We will pass then three day in the Marmaris. We will meet my uncles there. We will stay my uncle's house in the Marmaris. My brother will come in the Antalya from Bursa. We will visit with all following Friday. In the Antalya my aunt. We will leave from Antalya on the August. My brother and I won't turn back house with family. My mother, my father and my uncle go at the Ankara. I and my brother will go in the Cappadocia. Because we will join in the Cappadocia after five day. We will stay in the camp at the two week. We will meet a lot of new friend at the Cappadocia camp. We will visit historicial and touristic place a lot of during two week. We will see famous wine storage. We will visit the oldest church in the world. We will join baboon tur. We will ride camel and horse every weekend. We will food delicious traditional meals at the Cappadocia. I and my mother will very enjoy at the August. We will talk about

Limit Kozay
10/8 144

"AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN-2"

Bir ay sonra dersler bitecek. Ailemden bazı hediyeler isteyeceğim. Babam bana bisiklet alacak. Annem bana mavi bir tişört alacak. Erkek kardeşimin başka planları var. O Bursa'ya gidecek. Babaannemle birlikte bir hafta kalacak. Yaz tatili için bizim birkaç planımız var. İlk olarak gelecek Temmuzda Bodrum'a seyahat edeceğiz. Bodrum'da bir otelde kalacağız. Üç gün sonra Marmaris'e geçeceğiz. Orada amcamlarla buluşacağız. Marmaris'te Amcam'ın evinde kalacağız. Bir hafta sonra Erkek kardeşim Bursa'dan Antalya'ya gelecek. Sonraki Cuma hep birlikte Antalya'daki teyzemi ziyaret edeceğiz. Ağustos'ta Antalya'dan ayrılacağız. Erkek kardeşim ve ben, ailemle birlikte eve dönmeyeceğiz. Annem, babam ve amcam Ankara'ya gidecekler. Ben ve erkek kardeşim Kapadokya'ya gideceğiz. Çünkü beş gün sonra Kapadokya'da yaz kampına katılacağız. İki hafta kampta kalacağız. Kapadokya'daki kampta birçok yeni arkadaşla tanışacağız. İki hafta boyunca birçok tarihi ve turistik yer ziyaret edeceğiz. Meşhur şarap mahzenlerini göreceğiz. Dünyanın en eski kiliselerini ziyaret edeceğiz. Balon turuna katılacağız. Hafta sonları deve ve atlara bineceğiz. Kapadokya'nın lezzetli geleneksel yemeklerini yiyeceğiz. Ağustos'ta Ben ve erkek kardeşim çok eğleneceğiz. Gelecek sene Ankara'daki okul arkadaşlarımıza Kapadokya'dan bahsedeceğiz. Herkes çok şaşırarak

"AYŞE'S DAILY-2"

Finish will one month after lessons. I will want some gift my family. My father will me buy bike. My mother will me buy blue a t-shirt. My brother will other these plans. He will go Bursa. Grandmother with together will a week stay. Summer holiday for our a few there plans. Firstly will July travel go will Bodrum. Bodrum a hotel will stay. Three day after past will Marmaris. There uncle will me eat. Marmaris My uncle's stay will house. A week after my be her Bursa go will Antalya. After Friday all together Antalya my aunt will visit. August will Antalya privilege. My brother and I , our family with together house won't turn. My mother, my father, my uncle will go Ankara. I and my brother will go Kapadokya. Because five day after Kapadokya will be added to summer camp Two week stay will camp. Kapadokya camp many new friend will meet. Two week with many historical and touristic space will visit. famous wine undergrounds we'll see. World the oldest church's will visit. Balloon tour will be added to. Weekends camel and ride horse Kapadokya's delicious traditional foods eat. August I and my brother too will enjoy able. Next year Ankara school our friend Kapadokya will talk about. Everyone too will be perplexed.

GÖZLE
CAELAR
11-E

"AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN"

Her sabah 9'da kalkarım. Öncelikle elimi yüzümü yıkarım. Daha sonra odamı toparlarım. Bu esnada annem kahvaltımı hazırlar. Annemle birlikte kahvaltı yaparız. Annem beni okula gönderir. Okulum evimize uzak. Bu nedenle okula otobüs veya dolmuşla gitmek zorundayım. Bazen babam beni arabayla okula bırakır. Ama genellikle otobüsü tercih ederim. Okulda her gün dersim var. Bu nedenle her gün okula gelmek zorundayım. Okulda arkadaşlarla kahvaltı yapmam. Çünkü kahvaltımı evde annemle yaparım. Sabah derslerinden sonra arkadaşlarla yemeğe gideriz. Yemeği dışarıda arkadaşlarla yeriz. Çünkü evim okula uzak. Bu yüzden öğlenleri eve gitmem. Okula çok yakın güzel bir kafe var ve genellikle arkadaşlarla oraya gideriz. Yemek yeriz ve ardından çayımızı içeriz. Öğleden sonra da derslerimiz olduğu için tekrar okula döneriz. Saat 5'te derslerimiz biter. Derslerimiz bittikten sonra bazı arkadaşlarla çarşıya gideriz; bazen hemen eve dönerim. Evde ailemle birlikte akşam yemeğini yeriz. Birlikte TV seyrediyoruz veya sohbet ederiz. Daha sonra odama gelirim ve ders çalışırım. Genellikle akşam 11 gibi uyurum. Ertesi gün yine aynı işler beni bekler...

from Pyze's diary

I always get up every morning 9 o'clock. I wash first
my hand and face. Then, I tidy up my room. At the same
time my mother prepares breakfast. I have breakfast with
my mother. My mother sends me to the school. My school is
far from our home. For this reason, I must go to the bus
shuttle bus to the school. Sometime my father takes me to
the school. But I generally prefer by bus. I have my
lesson at the school every day. For this reason, I must
come to the school. I haven't breakfast with my friends at the school.
Because I have breakfast with my mother at home. We go to eat after lessons. We eat a meal at the cafe.
Because my home is far. For this reason I don't
go to home now. The school has very beautiful a cafe.
We generally go to there. We eat and drink
our tea.

Rıdvan
Altun
11E

"AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN"

Her sabah 9'da kalkarım. Öncelikle elimi yüzümü yıkarım. Daha sonra odamı toparlarım. Bu esnada annem kahvaltımı hazırlar. Annemle birlikte kahvaltı yaparız. Annem beni okula gönderir. Okulum evimize uzak. Bu nedenle okula otobüs veya dolmuşla gitmek zorundayım. Bazen babam beni arabayla okula bırakır. Ama genellikle otobüsü tercih ederim. Okulda her gün dersim var. Bu nedenle her gün okula gelmek zorundayım. Okulda arkadaşlarla kahvaltı yapmam. Çünkü kahvaltımı evde annemle yaparım. Sabah derslerinden sonra arkadaşlarla yemeğe gideriz. Yemeği dışarıda arkadaşlarla yeriz. Çünkü evim okula uzak. Bu yüzden öğlenleri eve gitmem. Okula çok yakın güzel bir kafe var ve genellikle arkadaşlarla oraya gideriz. Yemek yeriz ve ardından çayımızı içeriz. Öğleden sonra da derslerimiz olduğu için tekrar okula döneriz. Saat 5'te derslerimiz biter. Derslerimiz bittikten sonra bazen arkadaşlarla çarşıya gideriz; bazen hemen eve dönerim. Evde ailemle birlikte akşam yemeğini yeriz. Birlikte TV seyrederiz veya sohbet ederiz. Daha sonra odama gelirim ve ders çalışırım. Genellikle akşam 11 gibi uyurum. Ertesi gün yine aynı işler beni bekler...

from AYŞE'S DIARY

I get up at 9 o'clock every morning first I wash
my hand and face Then I tidy my room.
At the sometimes my mother prepares breakfast
I have breakfast. My mother me the school.
with my mother. Sometimes father me the
car school. I must go to generally bus the
prefer- The school lesson available everyday.
This so; therefore the school come obligee every
day. The school friend breakfast don't make.
Because breakfast at the home mother donate.
The school very near beautiful a cafe.
available. and the generally friends
go to. 9 o'clock five lessons finished. lessons finished
after sometimes friends go to.
Generally evening 11 sleep.

Serpi SÜLCER

11/E

"AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN"

Her sabah 9'da kalkarım. Öncelikle elimi yüzümü yıkarım. Daha sonra odamı toparlarım. Bu esnada annem kahvaltımı hazırlar. Annemle birlikte kahvaltı yaparız. Annem beni okula gönderir. Okulum evimize uzak. Bu nedenle okula otobüs veya dolmuşla gitmek zorundayım. Bazen babam beni arabayla okula bırakır. Ama genellikle otobüsü tercih ederim. Okulda her gün dersim var. Bu nedenle her gün okula gelmek zorundayım. Okulda arkadaşlarla kahvaltı yapmam. Çünkü kahvaltımı evde annemle yaparım. Sabah derslerinden sonra arkadaşlarla yemeğe gideriz. Yemeği dışarıda arkadaşlarla yeriz. Çünkü evim okula uzak. Bu yüzden öğlenleri eve gitmem. Okula çok yakın güzel bir kafe var ve genellikle arkadaşlarla oraya gideriz. Yemek yeriz ve ardından çayımızı içeriz. Öğleden sonra da derslerimiz olduğu için tekrar okula döneriz. Saat 5'te derslerimiz biter. Derslerimiz bittikten sonra bazen arkadaşlarla çarşıya gideriz; bazen hemen eve dönerim. Evde ailemle birlikte akşam yemeğini yeriz. Birlikte TV seyrederek veya sohbet ederiz. Daha sonra odama gelirim ve ders çalışırım. Genellikle akşam 11 gibi uyurum. Ertesi gün yine aynı işler beni bekler..."

from Ayşe's diary.

I get up 9:00 o'clock every morning. I wash face my hand and face. Then I tidy my room. At the same time to prepare breakfast. I have to breakfast with my mother. My mother sends school me. My school distant the school. For this reason must go shuttle bus or bus. Sometimes my father takes me to the school my father car. But I generally prefer shuttle bus. I have lesson the school every day. For this reason must come the school every day. Friends with me doesn't breakfast in school. Because my breakfast my mother with me do in homework. We go eat morning. Because my home distant to school, we together watch TV or chat. My family with me eat dinner. Generally

2ARİFE
DÜLCEK
11/E

"AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN"

Her sabah 9'da kalkarım. Öncelikle elimi yüzümü yıkarım. Daha sonra odamı toparlarım. Bu esnada annem kahvaltımı hazırlar. Annemle birlikte kahvaltı yaparız. Annem beni okula gönderir. Okulum evimize uzak. Bu nedenle okula otobüs veya dolmuşla gitmek zorundayım. Bazen babam beni arabayla okula bırakır. Ama genellikle otobüsü tercih ederim. Okulda her gün dersim var. Bu nedenle her gün okula gelmek zorundayım. Okulda arkadaşlarla kahvaltı yapmam. Çünkü kahvaltımı evde annemle yaparım. Sabah derslerinden sonra arkadaşlarla yemeğe gideriz. Yemeği dışarıda arkadaşlarla yeriz. Çünkü evim okula uzak. Bu yüzden öğlenleri eve gitmem. Okula çok yakın güzel bir kafe var ve genellikle arkadaşlarla oraya gideriz. Yemek yeriz ve ardından çayımızı içeriz. Öğleden sonra da derslerimiz olduğu için tekrar okula döneriz. Saat 5'te derslerimiz biter. Derslerimiz bittikten sonra bazen arkadaşlarla çarşıya gideriz; bazen hemen eve dönerim. Evde ailemle birlikte akşam yemeğini yeriz. Birlikte TV seyrediyoruz veya sohbet ederiz. Daha sonra odama gelirim ve ders çalışırım. Genellikle akşam 11 gibi uyurum. Ertesi gün yine aynı işler beni bekler...

I From Ayşe's Diary

I get up ^{*} nine o'clock every morning. First wash my hand and face. Then tidy my room. At the same time, my mother to prepare breakfast. I have to breakfast with my mother. My mother send I to school. My school distant my house. For the reason, I must go to the bus or shuttle bus school. Sometimes my father takes me father with car. I generally prefer bus. I have lesson the school everyday. For the reason I must come to school every day. I don't do ^{*} breakfast. Because I have to breakfast with my mother to house. Morning the lessons after I go to with friend meal. I eat meal

Ece SAĞAY.
10-F

"AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN"

Her sabah 9'da kalkarım. Öncelikle elimi yüzümü yıkarım. Daha sonra odamı toparlarım. Bu esnada annem kahvaltımı hazırlar. Annemle birlikte kahvaltı yaparız. Annem beni okula gönderir. Okulum evimize uzak. Bu nedenle okula otobüs veya dolmuşla gitmek zorundayım. Bazen babam beni arabayla okula bırakır. Ama genellikle otobüsü tercih ederim. Okulda her gün dersim var. Bu nedenle her gün okula gelmek zorundayım. Okulda arkadaşlarla kahvaltı yapmam. Çünkü kahvaltımı evde annemle yaparım. Sabah derslerinden sonra arkadaşlarla yemeğe gideriz. Yemeği dışarıda arkadaşlarla yeriz. Çünkü evim okula uzak. Bu yüzden öğlenleri eve gitmem. Okula çok yakın güzel bir kafe var ve genellikle arkadaşlarla oraya gideriz. Yemek yeriz ve ardından çayımızı içeriz. Öğleden sonra da derslerimiz olduğu için tekrar okula döneriz. Saat 5'te derslerimiz biter. Derslerimiz bittikten sonra bazen arkadaşlarla çarşıya gideriz; bazen hemen eve dönerim. Evde ailemle birlikte akşam yemeğini yeriz. Birlikte TV seyrediyoruz veya sohbet ederiz. Daha sonra odama gelirim ve ders çalışırım. Genellikle akşam 11 gibi uyurum. Ertesi gün yine aynı işleri beni bekler...

"AYŞE'S DIARY"

Every morning 9:00 too to get up. The firstly wash hand and face. The more in the future tidy my room. This interval my mother prepare the breakfast. My mother with together have breakfast. My mother send me school. My school far our house. For this reason school bus or shuttle bus must go to school. Sometime father me car go to school. But generally bus preferce to do. I was have to lessons school everyday. For this reason I must come. I don't have breakfast friends together. Because I have breakfast together my mother house. The morning lessons after friends together go to food. The meal eat friends to out. Because my house far school. For this reason I don't afternoon go to house. There is school near much beautiful a cafe. and generally friends go to cafe with friend at meal and after drink tea. Afternoon after too we have lessons for again go to school. The five o'clock finish lessons. Finish lessons after sometimes with friend go to city centre. Sometimes at once to revolve house. The house family together have dinner eat.

HİLAL GETİNKAYA
9-F

"AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN"

Her sabah 9'da kalkarım. Öncelikle elimi yüzümü yıkarım. Daha sonra odamı toparlarım. Bu esnada annem kahvaltımı hazırlar. Annemle birlikte kahvaltı yaparız. Annem beni okula gönderir. / Okulum evimize uzak. Bu nedenle okula otobüs veya dolmuşla gitmek zorundayım. Bazen babam beni arabayla okula bırakır. Ama genellikle otobüsü tercih ederim. Okulda her gün dersim var. Bu nedenle her gün okula gelmek zorundayım. Okulda arkadaşlarla kahvaltı yapmam. Çünkü kahvaltımı evde annemle yaparım. Sabah derslerinden sonra arkadaşlarla yemeğe gideriz. Yemeği dışarıda arkadaşlarla yeriz. Çünkü evim okula uzak. Bu yüzden öğlenleri eve gitmem. Okula çok yakın güzel bir kafe var ve genellikle arkadaşlarla oraya gideriz. Yemek yeriz ve ardından çayımızı içeriz. Öğleden sonra da derslerimiz olduğu için tekrar okula döneriz. Saat 5'te derslerimiz biter. Derslerimiz bittikten sonra bazen arkadaşlarla çarşıya gideriz; bazen hemen eve dönerim. Evde ailemle birlikte akşam yemeğini yeriz. Birlikte TV seyrederek veya sohbet ederiz. Daha sonra odama gelirim ve ders çalışırım. Genellikle akşam 11 gibi uyurum. Ertesi gün yine aynı işler beni bekler....

THE DIARY AYŞE'S

I get up nine o'clock every morning. First I wash my hand and my face.
Then, I tidy my room. This time my mother prepare my breakfast. I and my mother
with have breakfast. My mother send to I school. My school is very remote
our house so I must go to school by bus and stuffed. I rarely take my father
at the school. I prefer go to school by bus. I have got my lesson every day so I
have to go to school every day. I needn't to have breakfast my friends because
I have breakfast my mother with at home. I and my friends go to meal after
morning lessons. I and my friends eat have a lunch outside because my home is very
remote to school so I musn't go to home. There is a nice cafe in my school and
I usually go to my friends to cafe in the school. We have to eat and we have
to drink tea. We return the school in the afternoon because we have got lessons
Our lessons finish at 5.00 p.m. We sometimes go to city centre or sometimes
I turn the my home after lessons. I have dinner with my family at home. We watch
TV or we talked. Then I go to my room and I study lesson. I usually go to bed
11 o'clock. I wait similar work next day.

Büşra Tohluk
9-F

"AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN"

Her sabah 9'da kalkarım. Öncelikle elimi yüzümü yıkarım. Daha sonra odama toparlarım. Bu esnada annem kahvaltımı hazırlar. Annemle birlikte kahvaltı yaparız. Annem beni okula gönderir. Okulum evimize uzak. Bu nedenle okula otobüs veya dolmuşla gitmek zorundayım. Bazen babam beni arabayla okula bırakır. Ama genellikle otobüsü tercih ederim. Okulda her gün dersim var. Bu nedenle her gün okula gelmek zorundayım. Okulda arkadaşlarla kahvaltı yapmam. Çünkü kahvaltımı evde annemle yaparım. Sabah derslerinden sonra arkadaşlarla yemeğe gideriz. Yemeği dışarıda arkadaşlarla yeriz. Çünkü evim okula uzak. Bu yüzden öğlenleri eve gitmem. Okula çok yakın güzel bir kafe var ve genellikle arkadaşlarla oraya gideriz. Yemek yeriz ve ardından çayımızı içeriz. Öğleden sonra da derslerimiz olduğu için tekrar okula döneriz. Saat 5'te derslerimiz biter. Derslerimiz bittikten sonra bazen arkadaşlarla çarşıya gideriz; bazen hemen eve dönerim. Evde ailemle birlikte akşam yemeğini yeriz. Birlikte TV seyrederiz veya sohbet ederiz. Daha sonra odama gelirim ve ders çalışırım. Genellikle akşam 11 gibi uyurum. Ertesi gün yine aynı işler beni bekler...

Every morning nine get up. Priority hand face wash. More afterwards
room collect. This at that time mum breakfast prepare. Mum together
breakfast make. Mum you school send. School home distant. For this reason
school bus or shared-taxi go to must. Sometimes father you
car school leave. But generally bus prefer do. School everyday
lesson. There is for this reason every day school come must. School
friend breakfast don't make. Because breakfast home mum make. Morning
lesson afterwards friends meal go to. Meal outside friend food. Because
home school distant. For this reason near home don't on school much
near beautiful one cafe there is and friend

Sezer ÇELİK 9/11/384

hazırda

"AYŞE'NİN GÜNLÜĞÜNDEN"

Her sabah 9'da kalkarım. Öncelikle elimi yüzümü yıkarım. Daha sonra odamı toparlarım. Bu esnada annem kahvaltımı hazırlar. Annemle birlikte kahvaltı yaparız. Annem beni okula gönderir. Okulum evimize uzak. Bu nedenle okula otobüs veya dolmuşla gitmek zorundayım. Bazen babam beni arabayla okula bırakır. Ama genellikle otobüsü tercih ederim. Okulda her gün dersim var. Bu nedenle her gün okula gelmek zorundayım. Okulda arkadaşlarla kahvaltı yapmam. Çünkü kahvaltımı evde annemle yaparım. Sabah derslerinden sonra arkadaşlarla yemeğe gideriz. Yemeği dışarıda arkadaşlarla yeriz. Çünkü evim okula uzak. Bu yüzden öğlenleri eve gitmem. Okula çok yakın güzel bir kafe var ve genellikle arkadaşlarla oraya gideriz. Yemek yeriz ve ardından çayımızı içeriz. Öğleden sonra da derslerimiz olduğu için tekrar okula döneriz. Saat 5'te derslerimiz biter. Derslerimiz bittikten sonra bazen arkadaşlarla çarşıya gideriz; bazen hemen eve dönerim. Evde ailemle birlikte akşam yemeğini yeriz. Birlikte TV seyrediyoruz veya sohbet ederiz. Daha sonra odama gelirim ve ders çalışırım. Genellikle akşam 11 gibi uyurum. Ertesi gün yine aynı işler beni bekler...

AYŞE'S

Each morning 9:00 to get up first hand face to wash
later I'm room to collect My mother breakfast to be pre
sent My mother together breakfast to take
My mother I'm school act of sending My school house
distant I school have to bus with to go must sometimes
My father I taxi with school to leave Help usually bus
preference

School each day lesson to exist each day
school to come must school friends breakfast

